

LATVIJAS REPUBLIKAS MINISTRU KABINETS

02.08.2005
Rīgā

Noteikumi nr. 582

Mutes un nagu sērgas likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība

---

Grozījumi: MK 02.05.2006. not. nr.353	(L.V., 9.maijs, nr.71; Ziņotājs, 2006, nr.13)
MK 10.06.2008. not. nr.419	(L.V., 13.jūn., nr.92; Ziņotājs, 2008, nr.18)
MK 08.09.2009. not. nr.1013	(L.V., 11.sept., nr.145)
MK 05.10.2010. not. nr.933	(L.V., 8.okt., nr.160)

(prot. Nr.44 27.§)

Izdoti saskaņā ar
Veterinārmedicīnas likuma
26.panta pirmo daļu un
27.panta trešo daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka mutes un nagu sērgas (turpmāk – slimība) uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas kārtību pēc jebkura tipa slimības izraisītāja parādīšanās uzņēmīgu dzīvnieku populācijā, kā arī valsts pārvaldes iestāžu kompetenci, rīkojumu izziņošanas un izpildes kārtību, dzīvnieku vakcinācijas, transportlīdzekļu un novietņu mazgāšanas un dezinfekcijas kārtību, kā arī dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu un dzīvnieku barības pārstrādes prasības.

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

2.1. **uzņēmīgs dzīvnieks** – jebkurš savvaļas, novietnē audzēts vai turēts pārnadžu kārtas (*Artiodactyla*) atgremotāju apakškārtas (*Ruminantia*) vai neatgremotāju apakškārtas (*Nonruminantia*) cūku dzimtas (*Suidae*), vai biezpēdaiņu apakškārtas (*Tylopoda*) dzīvnieks;

2.2. **novietne** – lauksaimniecībā vai citiem mērķiem izmantojama celtnē vai telpas, kurās pastāvīgi vai uz laiku tiek audzēti vai turēti uzņēmīgo sugu dzīvnieki, ieskaitot:

2.2.1. lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētās telpas jeb fermas;

2.2.2. cirka dzīvnieku turēšanai paredzētās telpas;

2.2.3. telpas, kurās kopā ar cilvēkiem uzturas uzņēmīgie dzīvnieki;

2.2.4. kautuves teritorijā izvietotās dzīvniekiem paredzētās telpas;

2.2.5. dzīvu dzīvnieku pārvadāšanas transportlīdzekļu kravas nodalījumi;

2.2.6. robežkontroles punktos izvietotās dzīvniekiem paredzētās telpas;

2.2.7. savvaļas dzīvnieku turēšanai un nošaušanai paredzētās nožogotās platības, ja tajās ir iespējams piemērot šo noteikumu 42.punktā minētos pasākumus;

2.3. **dzīvnieku epizootoloģiskā vienība** – dzīvnieks vai dzīvnieku grupa, kas novietnē tiek turēti, audzēti, kopti

un baroti vienādos apstākļos;

2.4. **ganāmpulks** – dzīvnieks vai dzīvnieku grupa, kas tiek turēti novietnē kā viena dzīvnieku epizootoloģiskā vienība. Ja novietnē tiek turēti vairāki ganāmpulki, tad katrs no šiem ganāmpulkiem veido atšķirīgu epizootoloģisku vienību, taču visiem novietnē esošajiem dzīvniekiem ir vienāds veselības stāvoklis;

2.5. **inkubācijas periods** – laikposms starp dzīvnieka inficēšanos un slimības klīnisko pazīmju parādīšanos;

2.6. **potenciāli slim dzīvnieks** – jebkurš uzņēmīgs dzīvnieks, kuram dzīves laikā slimības klīniskie simptomi, pēcnāves patoloģiskās pārmaiņas vai laboratorisko izmeklējumu rezultāti rada aizdomas par dzīvnieka saslimšanu;

2.7. **potenciāli inficēts dzīvnieks** – jebkurš uzņēmīgs dzīvnieks, kuram atbilstoši savāktajai epizootoloģiskajai informācijai (izpētes ceļā iegūta informācija par slimības izraisītāja nokļūšanas veidiem un iespējam dzīvnieka organismā) varētu būt tieša vai netieša saskare ar slimības izraisītāju;

2.8. **slimības uzliesmojums** – saslimšanas gadījums novietnē, kurā tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki un kurā atbilstoši šo noteikumu 5.punktā noteiktajiem kritērijiem (vienam vai vairākiem) tiek apstiprināta slimība;

2.9. **primārais slimības uzliesmojums** – slimības uzliesmojums, kas epizootoloģiski (ar slimības izraisītāja pārnesšanas faktoru starpniecību vai laboratoriski diferencējot slimības izraisītāja serotipus vai celmus) nav saistīts ar iepriekšējiem slimības uzliesmojumiem noteiktā teritorijā, vai slimība pirmo reizi tiek reģistrēta noteiktā teritorijā;

2.10. **nogalināšana** – darbība, kuras rezultātā dzīvnieks tiek nonāvēts, izņemot šo noteikumu 2.11.apakšpunktā minēto dzīvnieku nonāvēšanas veidu;

2.11. **tūlīteja nokaušana** – tādu dzīvnieku nonāvēšana atasiņošanas procesā, kuriem epizootoloģiskajos, klīniskajos vai laboratoriskajos izmeklējumos nav konstatēta saslimšana vai aizdomas par saslimšanu, bet kurus nokauj, ievērojot dzīvnieku labturības prasības nokaušanas laikā;

2.12. **pārstrāde** – process, kurš notiek augsta riska materiālu pārstrādes uzņēmumā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002.gada 3.oktobra regulā Nr.1774/2002/EK, kas nosaka veselības prasības dzīvnieku izcelsmes atkritumproduktiem, kuri nav paredzēti lietošanai pārtikā (turpmāk – Eiropas Parlamenta un Padomes regula Nr.1774/2002/EK), noteikto kārtību;

2.13. **reģionalizācija** – zonas norobežošana, kurā piemēro ierobežojošus pasākumus atsevišķu dzīvnieku vai dzīvnieku izcelsmes produktu pārvietošanai vai tirdzniecībai, novēršot slimības izraisītāja izplatīšanos no slimības skartās zonas uz brīvo zonu, kur saskaņā ar šiem noteikumiem nepiemēro nekādus ierobežojumus;

2.14. **profilaktiskā vakcinācija** – ārkārtas vakcinācija noteiktā teritorijā, ko veic novietnēs, lai šajā teritorijā aizsargātu uzņēmīgos dzīvniekus no slimības izplatīšanās pa gaisu vai ar slimības izraisītāja pārnēsātājiem, ja dzīvniekus pēc vakcinācijas paredzēts atstāt dzīvus;

2.15. **surpresīvā vakcinācija** – ārkārtas vakcinācija, ko veic tikai saskaņā ar sistēmiskas dzīvnieku iznīcināšanas politiku novietnē vai teritorijā, kurā steidzami jāsamazina slimības izraisītāja izplatības apmērs un jāsamazina risks izplatīt to ārpus novietnes vai teritorijas robežām, ja pēc vakcinācijas dzīvniekus ir paredzēts iznīcināt;

2.16. **sekundāri slimības uzliesmojumi vai sekundāri slimības gadījumi** – visi slimības uzliesmojumi vai gadījumi, kuri tiek konstatēti pēc pirmo reizi apstiprinātas slimības diagnozes;

2.17. **dzīvnieka saslimšanas gadījums vai ar slimības izraisītāju inficēts dzīvnieks** – jebkurš uzņēmīgs dzīvnieks vai tā līķis, kuram oficiāli apstiprināta diagnoze šādos gadījumos:

2.17.1. slimības klīniskie simptomi vai pēcnāves patoloģiskās izmaiņas precīzi savienojamas ar inficēšanos ar slimības izraisītāju;

2.17.2. uzņēmīgo dzīvnieku inficēšanās oficiāli apstiprināta laboratoriskajos izmeklējumos, kuri veikti references laboratorijā (laboratorija, kurai atbilstoši normatīvajiem aktiem par references laboratorijas statusu piešķirtas references laboratorijas tiesības slimības diagnostikā);

2.18. **primārs slimības gadījums uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku populācijā** – slimības uzliesmojums, kuru konstatē uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku populācijas teritorijā, ja tajā netiek piemēroti pasākumi atbilstoši šo noteikumu XX nodaļas prasībām;

2.19. **reģions** – Pārtikas un veterinārā dienesta (turpmāk – dienests) teritoriālās struktūrvienības kontrolei pakļauta teritorija, kas nav mazāka par 2000 km² un kurā iekļauts vismaz viens rajons;

2.20. **teritorija ar augstu novietnē audzētu vai turētu uzņēmīgo dzīvnieku populācijas blīvumu** – ģeogrāfisks apgabals 10 kilometru rādiusā ap novietni, kurā atrodas slimi vai potenciāli slimi uzņēmīgie dzīvnieki un kurā uzņēmīgo dzīvnieku blīvums ir lielāks par 1000 dzīvniekiem uz 1 km² (novietne atrodas reģionā, kur uzņēmīgo dzīvnieku blīvums ir lielāks par 450 dzīvniekiem uz 1 km², vai arī atrodas līdz 20 kilometru attālumā no

šāda reģiona);

2.21. **teritorija ar augstu cūku sugas dzīvnieku populācijas blīvumu** – jebkurš ģeogrāfisks apgabals 10 kilometru rādiusā ap novietni, kurā atrodas slimas vai potenciāli slimas cūkas un kurā cūku blīvums ir lielāks par 800 cūkām uz 1 km² (novietne atrodas reģionā, kur turēto cūku blīvums ir lielāks par 300 cūkām uz 1 km², vai arī atrodas mazāk nekā 20 kilometru attālumā no šāda reģiona);

2.22. **kompetenta iestāde** – valsts pilnvarota iestāde, kura nodrošina šajos noteikumos noteikto prasību izpildes uzraudzību un kontroli (Latvijā – dienests);

2.23. **pilnvarots veterinārārsts** – praktizējošs veterinārārsts, kurš par konkrētu pretepidemiozisko pasākumu veikšanu (slimības profilakses nodrošināšana, kā arī slimības uzliesmojuma ierobežošana, apkarošana un kontrole) noslēdzis līgumu ar dienesta teritoriālās struktūrvienības vadītāju;

2.24. **specifiskiem mērķiem paredzēta norobežota platība uzņēmīgo dzīvnieku turēšanai vai audzēšanai** – laboratorija, zooloģiskais dārzs, dzīvnieku parks, iežogota platība, organizācija, iestāde vai centrs, kur dzīvnieki tiek turēti zinātniskiem mērķiem vai ar sugas selekciju vai dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšanu saistītiem mērķiem;

2.25. **kontaktnovietne** – novietne, kurā pilnvarotais veterinārārsts vai dienesta amatpersona, pamatojoties uz apstiprinātiem datiem, ir konstatējusi, ka slimības izraisītājs ar personām, dzīvniekiem, dzīvnieku izcelsmes produktiem, transportlīdzekļiem vai jebkādā citā veidā ir izplatījies no vietām, kur ir potenciāli slimi dzīvnieki vai potenciāli inficēti dzīvnieki, uz novietnēm;

2.26. **epizootoloģisks** – visu faktoru kopums, kas saistīts ar sistemātisku epizootoloģiskās informācijas vākšanu, analīzi, skaidrojumu un inficēšanās cēloņu noteikšanu, arī infekcijas slimību epizootoloģisko pētījumu veikšanu (īpaši attiecībā uz šo slimību izplatīšanos noteiktā laikā, noteiktā teritorijā, starp noteiktiem dzīvniekiem) un inficēšanās riska faktoru analīzi, lai izzinātu, prognozētu un ietekmētu epizootoloģisko situāciju, veicot attiecīgus profilakses un pretepidemioziskos pasākumus, kā arī izvērtējot to efektivitāti.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 10.06.2008. noteikumiem nr.419)

3. Slimība ir epizootiska, ja tās izraisītājs ir patogēns vīruss, kas rada pārnadžu kārtas un biežpēdaiņu apakškārtas dzīvnieku saslimšanu.

4. Ja tiek konstatēts slimības uzliesmojums vai slimības gadījums uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku populācijā, valsts un pašvaldības iestāžu turpmākā darbība notiek saskaņā ar Valsts civilās aizsardzības plānu vai attiecīgās pašvaldības civilās aizsardzības plānu.

(MK 10.06.2008. noteikumu nr.419 redakcijā)

5. Dienests slimības uzliesmojumu novietnē apstiprina, ja novietnē ir konstatēts dzīvnieka saslimšanas gadījums vai ar slimības izraisītāju inficēts dzīvnieks, kā arī šādos gadījumos:

5.1. slimības izraisītājs ir izolēts no dzīvnieka, tā iegūtajiem produktiem vai tas atrodas vidē, kurā uzturas uzņēmīgie dzīvnieki;

5.2. slimības klīniskie simptomi norāda par uzņēmīgo dzīvnieku saslimšanu, un slimības izraisītāja antigēns vai tā ribonukleīnskābe, kas specifiska vienam vai vairākiem serotipiem, tiek konstatēti un identificēti paraugos, kuri savākti no vienas un tās pašas epizootoloģiskās grupas dzīvniekiem;

5.3. slimības klīniskās pazīmes novēro uzņēmīgajiem dzīvniekiem. Uzņēmīgajiem potenciāli slimajiem vai potenciāli inficētajiem dzīvniekiem konstatētas antivielas pret slimības izraisītāja strukturāliem vai nestructurāliem proteīniem, un ir izslēgts seropozitivitātes iespējamais cēlonis - iepriekšēja vakcinācija, no mātes iegūtas antivielas vai nespecifiskas reakcijas;

5.4. slimības izraisītāja antigēns vai tā ribonukleīnskābe ir specifiska vienam vai vairākiem izolētiem un identificētiem slimības izraisītāja tipiem paraugos, kuri ņemti no uzņēmīgajiem dzīvniekiem. Uzņēmīgajiem dzīvniekiem ir antivielas pret slimības izraisītāja strukturāliem vai nestructurāliem proteīniem, un ir izslēgts seropozitivitātes iespējamais cēlonis - iepriekšēja vakcinācija, no mātes iegūtas antivielas vai nespecifiskas reakcijas;

5.5. ir noteikta apstiprinātās slimības uzliesmojuma epizootoloģiskā saikne un ir īstenojies viens no šiem nosacījumiem:

5.5.1. vienam vai vairākiem dzīvniekiem ir antivielas pret slimības izraisītāja strukturāliem vai nestructurāliem proteīniem, un ir izslēgts iespējamais seropozitivitātes cēlonis - iepriekšēja vakcinācija, no mātes iegūtas antivielas vai nespecifiskas reakcijas;

5.5.2. slimības izraisītāja antigēns vai tā ribonukleīnskābe ir specifiska vienam vai vairākiem izolētiem un identificētiem slimības izraisītāja serotipiem paraugos, kuri ņemti no uzņēmīgajiem dzīvniekiem;

5.5.3. vienam vai vairākiem pret slimību uzņēmīgiem dzīvniekiem antivielu testā ir konstatēta serokonversija no negatīva uz pozitīvu rezultātu pret slimības izraisītāja strukturāliem vai nestrukturāliem proteīniem, ir seroloģiski pierādījumi par aktīvu inficēšanos ar slimības izraisītāju, un ir izslēgts iespējama seropozitivitātes cēlonis - iepriekšēja vakcinācija, no mātes iegūtas antivielas vai nespecifiskas reakcijas. Ja iepriekšējo izmeklējumu laikā uzņēmīgajiem dzīvniekiem nav konstatēts seronegatīvs statuss, tad serokonversijas noteikšanai paraugus ņem no vieniem un tiem pašiem dzīvniekiem ne mazāk kā divas reizes ar vismaz 5 dienu intervālu, ja antivielas nosaka pret antigēna strukturāliem proteīniem, un vismaz ar 21 dienas intervālu, ja antivielas nosaka pret antigēna nestrukturāliem proteīniem;

5.5.4. uzņēmīgajiem dzīvniekiem ir novērotas klasiskas slimības klīniskās pazīmes.

II. Valsts pārvaldes iestāžu kompetence

6. Šajos noteikumos noteikto prasību izpildi nodrošina dienests, kā arī valsts un pašvaldības iestādes, kas iekļautas Valsts civilās aizsardzības plānā un attiecīgās pašvaldības civilās aizsardzības plānā, lai veiktu neatliekamos preventīvos, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus.

(MK 10.06.2008. noteikumu nr.419 redakcijā)

7. Noteikumu uzraudzību un kontroli veic:

7.1. dienests sadarbībā ar Valsts meža dienestu, ja slimība ir konstatēta vai ir aizdomas par slimības gadījumu uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku populācijā;

7.2. dienests, ja slimība ir konstatēta vai ir aizdomas par uzņēmīgo dzīvnieku saslimšanu novietnēs vai specifiskiem mērķiem paredzētās norobežotās platībās uzņēmīgo dzīvnieku turēšanai vai audzēšanai.

8. Dienests kontrolē, vai tiek ievērotas šādas prasības attiecībā uz slimības vakcīnu lietošanu, ražošanu, pārdošanu, tirdzniecību un izmantošanu:

8.1. jebkuru dzīvnieku patvaļīga vai ar dienestu nesaskaņota vakcinācija pret slimību un hiperimūno serumu lietošana ir aizliegta, izņemot šajos noteikumos minētos gadījumus;

8.2. slimības vakcīnas ražo, uzglabā, lieto, izplata un pārdod dienesta uzraudzībā;

8.3. ar slimības vakcīnu atļauts tirgoties tikai normatīvajos aktos par veterināro zāļu marķēšanu, izplatīšanu un kontroli noteiktajā kārtībā un dienesta uzraudzībā;

8.4. slimības vakcīnu laboratoriskai izmeklēšanai, zinātniskajiem pētījumiem vai vakcīnu testēšanai lieto tikai ar dienesta atļauju, ievērojot bioloģiskās drošības nosacījumus.

9. 24 stundu laikā pēc tam, kad apstiprināts primārais slimības uzliesmojums novietnē vai primārs slimības gadījums uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku populācijā, dienests par to ziņo Eiropas Komisijai, citām Eiropas Savienības dalībvalstīm un Eiropas Ekonomikas zonas valstīm, izmantojot elektronisko infekcijas slimību paziņošanas sistēmu. Ziņojumā (rakstiski un elektroniski) iekļauj:

9.1. informācijas paziņošanas datumu;

9.2. informācijas paziņošanas laiku;

9.3. norādi par slimības konstatēšanu Latvijā;

9.4. slimības nosaukumu un slimības izraisītāja tipu, ja tas ir noteikts;

9.5. slimības uzliesmojumu vai gadījumu skaitu;

9.6. slimības uzliesmojuma tipu;

9.7. ar primāro slimības uzliesmojumu saistīto citu slimības uzliesmojumu skaitu;

9.8. novietnes ģeogrāfisko atrašanās vietu un reģionu;

9.9. citus reģionus, kuri pakļauti ierobežojumiem;

9.10. datumu, kurā slimības diagnoze ir oficiāli apstiprināta, un slimības oficiālās apstiprināšanas metodi;

9.11. datumu, kurā tika konstatētas aizdomas par dzīvnieku saslimšanu;

- 9.12. pirmās inficēšanās novērtēšanas datumu;
- 9.13. slimības izcelsmi, ja to iespējams noteikt;
- 9.14. veiktos slimības kontroles pasākumus.

10. Dienests papildus šo noteikumu 9.punktā minētajai informācijai nosūta Eiropas Komisijai, Eiropas Savienības dalībvalstīm un Eiropas Ekonomikas zonas valstīm šādas ziņas:

- 10.1. uzņēmīgo dzīvnieku skaits pa sugām slimības skartajā novietnē;
- 10.2. mirušo uzņēmīgo dzīvnieku skaits pa sugām un kategorijām (audzēšanai, nobarošanai, kaušanai vai citiem mērķiem paredzēti dzīvnieki) novietnē;
- 10.3. to uzņēmīgo dzīvnieku skaits pa kategorijām, kuriem ir apstiprināta saslimšana, un mirstības pakāpe;
- 10.4. nogalināto uzņēmīgo dzīvnieku skaits slimības skartajā novietnē;
- 10.5. pārstrādājamo dzīvnieku liķu skaits;
- 10.6. attālums no slimības uzliesmojuma vietas līdz tuvākajai uzņēmīgo dzīvnieku novietnei;
- 10.7. inficēto vai mirušo uzņēmīgo dzīvnieku izcelsmes vieta, ja slimības uzliesmojums ir konstatēts kautuvē vai transportlīdzeklī.

11. Pēc sekundāra slimības uzliesmojuma novietnē vai sekundāra slimības gadījuma uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku populācijā šo noteikumu 9. un 10.punktā minēto informāciju dienests elektroniski nosūta Eiropas Komisijai un Eiropas Savienības dalībvalstīm katras nedēļas pirmajā darbdienā. Informācijā iekļauj ziņas par iepriekšējo nedēļu līdz svētdienas pusnaktij.

12. Par jebkuru slimības uzliesmojumu vai slimības gadījumu novietnē dienests sagatavo un elektroniski nosūta Eiropas Komisijai un Eiropas Savienības dalībvalstīm šādu informāciju:

- 12.1. datums, kad novietnē esošie uzņēmīgie dzīvnieki nogalināti un pārstrādāti;
- 12.2. nogalināto uzņēmīgo dzīvnieku laboratorisko izmeklējumu rezultāti;
- 12.3. nogalināto un pārstrādāto uzņēmīgo dzīvnieku, kā arī nokauto uzņēmīgo dzīvnieku (norādot, kad uzņēmīgie dzīvnieki nokauti) skaits pa novietnēm, uz kurām tiek attiecināti šo noteikumu 60., 61. un 62.punktā minētie nosacījumi;
- 12.4. infekcijas slimības iespējamā izcelsmes vieta;
- 12.5. slimības izraisītāja ģenētiskās tipizācijas rezultāti, ja ir bijis primārs slimības uzliesmojums vai dzīvnieku saslimšana ir konstatēta kautuvē vai transportlīdzeklī;
- 12.6. ja uzņēmīgie dzīvnieki ir nogalināti kontaktnovietnē vai novietnē, kurā ir aizdomas par uzņēmīgo dzīvnieku saslimšanu, papildus norāda:
  - 12.6.1. uzņēmīgo dzīvnieku nogalināšanas datumu, nogalināto uzņēmīgo dzīvnieku skaitu pa kategorijām (audzēšanai, nobarošanai, kaušanai vai citiem mērķiem paredzēti dzīvnieki) un novietni, kurā uzņēmīgie dzīvnieki tika nogalināti. Ja uzņēmīgie dzīvnieki kontaktnovietnē netiek nogalināti, norāda iemeslu;
  - 12.6.2. epizootoloģisko saikni starp slimības uzliesmojumu un katru kontaktnovietni, slimības izraisītāja pārnesšanas iespējām, kas sekmē slimības izplatīšanos no slimības izcelsmes avota uz kontaktnovietnēm;
  - 12.6.3. laboratorisko izmeklējumu rezultātus par novietnē esošiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem un nogalinātajiem dzīvniekiem.

13. Slimības efektīvai apkarošanai dienests izstrādā rīcības plānu.

14. Rīcības plānā norāda darbību secību, kas nodrošina pieeju telpām, aprīkojumam, personālam un materiāliem, kuri nepieciešami ātrai un efektīvai slimības uzliesmojuma apkarošanai, koordināciju starp valsts un pašvaldību iestādēm, kas iekļautas valsts civilās aizsardzības plānā preventīvo, reaģēšanas, seku likvidēšanas un neatliekamo pasākumu veikšanā, kā arī nodrošina sadarbību ar blakus esošajām Eiropas Savienības dalībvalstīm un ar blakus esošajām valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis (turpmāk – trešās valstis).

15. Lai kontrolētu apzinātus slimības izraisītāja izplatīšanās gadījumus, rīcības plānā paredz pasākumus, ko nepieciešams īstenot, ja īsā laikposmā ir konstatēts liels skaits slimības uzliesmojumu, kurus izraisījuši pēc antigēnās struktūras atšķirīgi slimības izraisītāja serotipi vai celmi, kā arī nosaka:

15.1. ārkārtas vakcinācijā izmantojamās vakcīnas;

15.2. reģionus, kuros ir teritorija ar augstu novietnē audzētu vai turētu uzņēmīgo dzīvnieku populācijas blīvumu vai augstu cūku sugas dzīvnieku populācijas blīvumu.

16. Rīcības plānu dienests iesniedz izskatīšanai un apstiprināšanai Eiropas Komisijā un pēc pozitīva saskaņojuma saņemšanas to publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis". Rīcības plānu atjauno un atkārtoti saskaņo ar Eiropas Komisiju ik pēc pieciem gadiem.

17. Dienests slimības apkarošanas pasākumos iesaistītajām iestādēm organizē slimības uzliesmojuma apkarošanas mācības sadarbībā ar blakus esošo Eiropas Savienības dalībvalsti un trešo valsti kompetentajām iestādēm. Par mācību rezultātiem dienests informē Eiropas Komisiju. Mācību organizēšanā ievēro vienu no šādiem nosacījumiem:

17.1. mācības rīko divas reizes piecu gadu laikā (pirmo reizi - triju gadu laikā pēc rīcības plāna apstiprināšanas Eiropas Komisijā);

17.2. mācības rīko piecu gadu laikā pēc pēdējā lielākā un efektīvi apkarotā epizootiskas slimības uzliesmojuma valstī;

17.3. vienu no šo noteikumu 17.1.apakšpunktā minētajām slimības uzliesmojuma mācībām aizvieto ar citām sauszemes dzīvnieku epizootiskas slimības uzliesmojuma apkarošanas mācībām;

17.4. ja valstī nav konstatēta liela uzņēmīgo dzīvnieku populācija, mācības rīko kopā ar blakus esošajām Eiropas Savienības dalībvalstīm.

18. Šo noteikumu 19.punktā minēto ekspertu grupu izveido un tās sastāvu ar rīkojumu apstiprina dienests. Ekspertu grupa palīdz dienestam veikt epizootoloģiskos pētījumus, noteikt paraugu ņemšanas kārtību laboratoriskajiem izmeklējumiem, organizē paraugu testēšanu un interpretē laboratorisko izmeklējumu rezultātus, kā arī piedalās slimības apkarošanas pasākumos. Epizootoloģiskajos pētījumos iegūst šādu informāciju:

18.1. iespējamais slimības izraisītāja klātbūtnes ilgums ganāmpulkā, līdz rodas aizdomas par saslimšanu vai tiek saņemts attiecīgs ziņojums par dzīvnieku saslimšanu;

18.2. iespējamie slimības izcelsmes avoti un tādu potenciāli inficēto novietņu daudzums, kuras var apdraudēt viens izcelsmes avots;

18.3. personu, transportlīdzekļu, uzņēmīgo dzīvnieku, to līķu, spermas, gaļas vai jebkura cita iespējamā slimības pārnēsēja pārvietošanās ceļi uz potenciāli inficēto novietni vai no tās;

18.4. slimības izraisītāja pārnesšanas iespējas uz citu valstu teritoriju. Ja šādi draudi pastāv, dienests nekavējoties par to informē Eiropas Komisiju, infekcijas slimības apdraudēto valsti un Eiropas Savienības dalībvalstis.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 10.06.2008. noteikumiem nr.419)

19. Ekspertu grupā iekļauj epizootologus, veterināros zinātniekus, biologus, virusologus, speciālistus vides drošības jautājumos, kā arī citas personas, kuru kompetence nodrošina šajos noteikumos noteikto prasību izpildi. Ekspertu grupas darbības finansēšanu nodrošina no dienestam piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem. Ekspertu grupa pilda šādus pienākumus:

19.1. ja radušās aizdomas par slimības uzliesmojumu:

19.1.1. novērtē epizootoloģisko situāciju un slimības klīnisko ainu;

19.1.2. sniedz informāciju par paraugu ņemšanu un laboratorisko izmeklēšanu, kas nepieciešama slimības diagnostikai, kā arī par papildus veicamajām darbībām un pasākumiem;

19.2. slimības uzliesmojuma gadījumā:

19.2.1. izvērtē slimības klīniskās pazīmes un analizē epizootoloģiskos pētījumus, lai savāktu vajadzīgo informāciju par slimības izcelsmi, slimības izraisītāja ievazāšanas datumu un iespējamo slimības izplatību teritorijā;

19.2.2. iegūto informāciju un apstrādātos datus sniedz dienestam;

19.3. konsultē par slimības izpēti un laboratoriskās izmeklēšanas procedūru, paraugu ņemšanu, kontroli un citiem veicamajiem pasākumiem, tai skaitā konsultē par veicamajiem bioloģiskās drošības pasākumiem novietnēs vai uzņēmumos un par ārkārtas vakcinācijas stratēģiju;

19.4. piedalās epizootoloģiskajos pētījumos;

19.5. papildina epizootoloģiskos datus ar ģeogrāfisku, meteoroloģisku un cita veida informāciju;

19.6. analizē epizootoloģisko izmeklējumu rezultātus un regulāri veic riska novērtēšanu;

19.7. sniedz ieteikumus, lai nodrošinātu pēc iespējas mazāku kaitējumu videi, pārstrādājot dzīvnieku liemeņus un dzīvnieku izcelsmes atkritumproduktus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 10.06.2008. noteikumiem nr.419 un MK 08.09.2009. noteikumiem nr.1013)

20. Ja slimības uzliesmojums ir skāris nelielu skaitu dzīvnieku vai slimības uzliesmojums ir konstatēts reģionā, kurā ir teritorija ar zemu novietnē audzētu vai turētu uzņēmīgo dzīvnieku populācijas blīvumu vai zemu cūku sugas dzīvnieku populācijas blīvumu, dienests slimības apkarošanā var lūgt asistēt citu Eiropas Savienības dalībvalstu ekspertu grupu. Vienošanās par Eiropas Savienības dalībvalstu ekspertu grupas palīdzību un darbības kārtību dienests nosaka rīcības plānā.

21. Dienests pēc slimības uzliesmojuma valstī izveido centrālo vienību un teritoriālās vienības (vienībās ietilpst valsts un pašvaldību iestāžu, dienesta, Valsts meža dienesta pilnvarotas amatpersonas, kuras plāno, koordinē un uzrauga slimības apkarošanas pasākumus). Centrālā vienība vada un uzrauga teritoriālās vienības un nosaka, kādi uzdevumi tām veicami.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 10.06.2008. noteikumiem nr.419)

22. Centrālā vienība:

22.1. plāno slimības kontroles pasākumus atbilstoši šo noteikumu prasībām;

22.2. ātri un efektīvi koordinē teritoriālo vienību darbu un uzrauga noteikto pasākumu īstenošanu;

22.3. apgādā teritoriālās vienības ar personālu un citiem konkrēto uzdevumu izpildei nepieciešamajiem resursiem;

22.4. sagatavo informāciju Eiropas Komisijai, Eiropas Savienības dalībvalstu kompetentajām iestādēm un citām valsts iestādēm, tai skaitā valsts kompetentajām vides iestādēm un organizācijām, kā arī veterinārajām, lauksaimniecības un tirdzniecības organizācijām un iestādēm;

22.5. organizē ārkārtas vakcinācijas kampaņu un nosaka vakcinācijas zonas robežas;

22.6. sazinās ar references laboratorijām, lai pēc iespējas ātrāk nodrošinātu visu paraugu laboratorisko izmeklēšanu;

22.7. sazinās ar kompetentajām vides iestādēm, lai koordinētu darbības veterinārajā un vides drošības jomā;

22.8. sazinās ar plašsaziņas līdzekļiem un informē tos;

22.9. sazinās ar izpildītājiem, lai nodrošinātu īpašu tiesisko līdzekļu pienācīgu īstenošanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 10.06.2008. noteikumiem nr.419)

23. Dienests nodrošina centrālo vienību ar konkrēto uzdevumu veikšanai nepieciešamajiem līdzekļiem (arī personālu, telpām un aprīkojumu), kā arī:

23.1. pieprasa no valsts aģentūras "Lauksaimniecības datu centrs" informāciju par ganāmpulku identificēšanas un dzīvnieku atrašanās vietas noteikšanas sistēmu;

23.2. apgādā ar piemērotiem sakaru līdzekļiem (arī telefonu, faksu un, ja iespējams, ierīcēm saziņai ar plašsaziņas līdzekļiem);

23.3. nodrošina ar sakaru sistēmu, lai varētu sazināties ar teritoriālajām vienībām, references laboratoriju un citām slimības apkarošanas procesā iesaistītām institūcijām un organizācijām;

23.4. apgādā ar kartēm un citiem informācijas avotiem, ko var izmantot kontroles pasākumu vadīšanā;

23.5. nodrošina ar žurnāliem, kuros hronoloģiskā secībā reģistrē visus ar slimības uzliesmojumu saistītos notikumus, lai varētu koordinēt dažādas darbības;

23.6. nodrošina ar to valsts un starptautisko organizāciju un references laboratoriju sarakstu, kuras iesaistītas slimības uzliesmojuma apkarošanā un ar kurām sazinās slimības uzliesmojuma gadījumā;

23.7. nodrošina ar to darbinieku un citu personu sarakstu, kuras slimības uzliesmojuma gadījumā var nekavējoties iesaistīt darbā teritoriālajās vienībās vai ekspertu grupā;

23.8. nodrošina ar to kompetento vides aizsardzības iestāžu un organizāciju sarakstu, ar kurām sazinās slimības uzliesmojuma gadījumā;

23.9. nodrošina ar kartēm, kurās norādītas dzīvnieku izcelsmes atkritumproduktu pārstrādes vietas;

23.10. nodrošina ar to apstrādes un pārstrādes uzņēmumu sarakstu, kuriem atļauts apstrādāt vai pārstrādāt dzīvnieku izcelsmes produktus un dzīvnieku izcelsmes atkritumproduktus un kurus var pilnvarot veikt atsevišķas darbības slimības uzliesmojuma gadījumā (norāda adresi, kompetenci un citu kontaktinformāciju);

23.11. nodrošina ar pasākumu sarakstu, lai kontrolētu un novērstu dezinfekcijas līdzekļu noteci, kā arī ķermeņu audu un šķidrumu (pēc liemeņu sadalīšanās) pārvietošanos vidē, īpaši virszemes un pazemes ūdeņos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 10.06.2008. noteikumiem nr.419)

24. Slimības apkarošanas kampaņas laikā rīcības plānā norāda teritoriālo vienību atrašanās vietu, kā arī organizāciju un personāla sarakstu un personāla izmitināšanas iespējas. Personālu apgādā ar ierīcēm, vadības sistēmām, sakaru līnijām un informācijas kanāliem.

25. Teritoriālās vienības uzdevumus veic sadarbībā ar centrālo vienību, nodrošinot saskaņotu rīcību, lai garantētu ātru šajos noteikumos minēto prasību īstenošanu slimības uzliesmojuma gadījumā.

26. Teritoriālajās vienībās darbojas apmācīts personāls, kuru apgādā ar ierīcēm un aprīkojumu, nodrošina ar skaidru vadības struktūru un efektīvu pārvaldi, lai garantētu ātru to pasākumu īstenošanu, kas attiecas uz epizootoloģisko izmeklēšanu, vides aizsardzību, dzīvnieku izcelsmes atkritumproduktu pārstrādi, norobežoto zonu uzraudzību, potenciāli slimu un potenciāli inficētu dzīvnieku un potenciāli inficētu dzīvnieku izcelsmes produktu atrašanu, dzīvnieku labturību un piespiedu kaušanu, mazgāšanu un dezinfekciju, ārkārtas vakcinācijas uzsākšanu un visu citu stratēģisko lēmumu ātru īstenošanu.

(MK 10.06.2008. noteikumu nr.419 redakcijā)

27. Dienests teritoriālās vienības apgādā ar:

27.1. vismaz vienu telefona līniju, kas rezervēta saziņai ar centrālo vienību;

27.2. pieejamu telefona līniju, pa kuru lauksaimnieki un citi lauku iedzīvotāji var iegūt precīzu informāciju par veicamajiem pasākumiem;

27.3. personālu, kura rīcībā ir saziņas līdzekļi un aprīkojums datu efektīvai apstrādei;

27.4. reģistrācijas sistēmu, kas savienota ar centrālo vienību un datu bāzēm, references laboratoriju un citām iestādēm un organizācijām;

27.5. kopīgu žurnālu visu ar slimības uzliesmojumu saistīto notikumu reģistrēšanai hronoloģiskā secībā, lai saistītu un koordinētu dažādas darbības;

27.6. aktuālu to personu sarakstu (ieskaitot katra reģiona privātos veterinārārstus un vietējās organizācijas), ar kurām sazinās un kuras iesaista slimības uzliesmojuma apkarošanā;

27.7. aktuālu to uzņēmumu sarakstu, kuros slimības uzliesmojuma gadījumā veic šo noteikumu 53., 54., 60., 61. un 62.punktā noteiktos pasākumus;

27.8. aktuālu dzīvnieku izcelsmes atkritumproduktu sadedzināšanas vai apglabāšanas vietu sarakstu;

27.9. aktuālu katra reģiona kompetento iestāžu sarakstu. Sarakstā iekļauj arī vides aizsardzības organizācijas (sabiedriskās organizācijas un valsts iestādes), ar kurām sazinās un kuras iesaista slimības uzliesmojuma apkarošanā;

27.10. informāciju par dzīvnieku izcelsmes atkritumproduktu apglabāšanas vietām, kas nerada kaitējumu videi, jo sevišķi virszemes ūdeņiem un gruntsūdeņiem;

27.11. to dzīvnieku izcelsmes atkritumproduktu pārstrādes un apglabāšanas uzņēmumu sarakstu, kuriem atļauts pārstrādāt vai apglabāt dzīvnieku liķus un dzīvnieku izcelsmes atkritumproduktus;

27.12. pasākumu sarakstu, lai kontrolētu dezinfekcijas līdzekļu noteci, kā arī ķermeņu audu un šķidrumu (pēc liemeņu sadalīšanās) pārvietošanos vidē, īpaši virszemes un pazemes ūdeņos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 10.06.2008. noteikumiem nr.419)

III. Pasākumi, ja ir aizdomas par uzņēmīgo dzīvnieku saslimšanu fermā, cirka dzīvnieku turēšanas telpās, savvaļas dzīvnieku turēšanai un nošaušanai paredzētās nožogotās platībās

28. Dzīvnieku īpašnieks, turētājs, kautuves darbinieks, transportlīdzekļa vadītājs, praktizējošs veterinārārsts vai jebkura cita persona, kurai ir saskare ar dzīvniekiem, nekavējoties ziņo dienesta teritoriālajai struktūrvienībai, ja ir aizdomas par dzīvnieku saslimšanu.

29. Pēc tam kad saņemts ziņojums par aizdomām par dzīvnieku saslimšanu, dienesta amatpersona nekavējoties veic izmeklēšanu, lai noteiktu dzīvnieku saslimšanas cēloni vai izslēgtu dzīvnieku saslimšanu, kā arī ņem paraugus laboratoriskajiem izmeklējumiem.

30. Ja ir aizdomas par uzņēmīgo dzīvnieku saslimšanu fermā, cirka dzīvnieku turēšanas telpās, savvaļas dzīvnieku turēšanai un nošaušanai paredzētās nožogotās platībās, šīs telpas un platības pakļauj uzraudzībai un dienesta amatpersona:

30.1. kontrolē, lai dzīvnieku īpašnieks izveido visu sugu dzīvnieku reģistru un uzskaita dzīvniekus pa kategorijām – nobeigušies, inficēti, ir aizdomas par saslimšanu, dzimušie dzīvnieki. Vizītes laikā dienesta amatpersona pārbauda reģistra datu atbilstību faktiskajam stāvoklim un, ja nepieciešams, izdara attiecīgus grozījumus reģistrā;

30.2. kontrolē, lai dzīvnieku īpašnieks iegūto piena, piena produktu, gaļas, gaļas produktu, liemeņu, jēlādu, ādu, vilnas, spermas, embriju, olšūnu, vircas, mēslu, pakaišu, kā arī dzīvnieku barības daudzumu reģistrē šo noteikumu 30.1.apakšpunktā minētajā reģistrā un reģistra datus papildina;

30.3. kontrolē, lai visi telpās un platībās esošie dzīvnieki tiek ierobežoti to turēšanas vietās vai tiek izolēti citā daļā;

30.4. kontrolē, lai neviens uzņēmīgais dzīvnieks netiek izvests vai ievests, izņemot gadījumus, kad ferma vai cirka dzīvnieku turēšanas telpas sastāv no vairākām epizootoloģiskām vienībām un visi uzņēmīgie dzīvnieki tajās tiek turēti to atrašanās vietās vai izolēti citā daļā;

30.5. kontrolē, lai dzīvnieku īpašnieks pie telpu ieejām un izejām izvietotu ar piemērotu dezinfekcijas šķīdumu piesūcinātus dezinfekcijas pārklājus. Jebkura persona, kas ienāk telpās vai iziet no tām, veic atbilstošus higiēnas pasākumus (mazgā un dezinficē rokas, dezinficē apavus un veic citas procedūras, ko noteikusi dienesta amatpersona), lai samazinātu slimības izraisītāja izplatīšanās iespējas;

30.6. saskaņā ar šo noteikumu 18.punkta prasībām piedalās epizootoloģiskajos pētījumos;

30.7. ņem paraugus laboratoriskajiem izmeklējumiem epizootoloģisko pētījumu sekmēšanai saskaņā ar ekspertu grupas ieteikumiem.

31. Ja ir aizdomas par uzņēmīgo dzīvnieku saslimšanu fermā, cirka dzīvnieku turēšanas telpās, savvaļas dzīvnieku turēšanai un nošaušanai paredzētās nožogotās platībās:

31.1. aizliegts izvest uzņēmīgo dzīvnieku gaļu, liemeņus, gaļas produktus, pienu, piena produktus, spermu, olšūnas, embrijus, kā arī dzīvnieku barību, materiālus, priekšmetus vai citas substances – vilnu, jēlādu, ādu, sarus - vai dzīvnieku izcelsmes atkritumproduktus, vircu, mēslus, pakaišus un citus materiālus;

31.2. aizliegta citu sugu dzīvnieku pārvietošana, izņemot gadījumus, ja šāda pārvietošana notiek ar dienesta amatpersonas atļauju, nodrošinot slimības izraisītāja neizplatīšanos;

31.3. aizliegta personu un transportlīdzekļu pārvietošanās no šīm telpām un platībām un uz tām, izņemot gadījumus, ja šāda pārvietošanās notiek ar dienesta amatpersonas atļauju, nodrošinot slimības izraisītāja neizplatīšanos.

32. Ja šo noteikumu 31.1.apakšpunktā minēto ierobežojumu dēļ ir apgrūtināta piena uzglabāšana, ar dienesta amatpersonas atļauju pienu:

32.1. iznīcina telpās uz vietas;

32.2. dienesta amatpersonas uzraudzībā transportē uz apstrādes vietu vai dzīvnieku izcelsmes atkritumproduktu pārstrādes uzņēmumu, nodrošinot piena transportēšanu ar transportlīdzekļiem, kuri aprīkoti tā, lai nodrošinātu slimības izraisītāja neizplatīšanos vidē.

33. Šo noteikumu 30. un 31.punktā minētie ierobežojumi attiecas arī uz citām fermām, cirka dzīvnieku turēšanas telpām, savvaļas dzīvnieku turēšanai un nošaušanai paredzētām nožogotām platībām, kuru novietojums, apstākļi tajās vai kontakts ar potenciāli slimajiem vai potenciāli inficētajiem dzīvniekiem rada pamatu aizdomām par uzņēmīgo dzīvnieku inficēšanos.

34. Šo noteikumu 30.punktā un 31.1.apakšpunktā minētie ierobežojumi attiecas arī uz kautuvēm, robežkontroles punktiem vai transportlīdzekļiem, ja uzņēmīgie dzīvnieki kautuvēs, robežkontroles punktos vai transportlīdzekļos rada aizdomas par inficēšanos ar slimības izraisītāju.

35. Dienests nosaka pagaidu kontroles zonu ap potenciāli inficēto fermu, cirka dzīvnieku turēšanas telpām vai savvaļas dzīvnieku turēšanai un nošaušanai paredzētām nožogotām platībām, ņemot vērā šādus apstākļus:

35.1. epizootoloģiskā situācija;

35.2. potenciāli inficēto telpu vai platību atrašanās teritorijā, kurā ir augsts novietnē audzētu vai turētu uzņēmīgo dzīvnieku populācijas blīvums vai augsts cūku sugas dzīvnieku populācijas blīvums;

35.3. teritorijā ir intensīva ar uzņēmīgajiem dzīvniekiem kontaktā esošu personu un dzīvnieku kustība;

35.4. ziņojumu aizkavēšanās par potenciāli slimu vai potenciāli inficētu uzņēmīgo dzīvnieku atrašanu;

35.5. nepietiekama informācija par iespējamo slimības izcelsmi un tās izplatīšanās ceļiem.

36. Šo noteikumu 35.punktā minētās pagaidu kontroles zonas telpās un platībās, kurās tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki, piemēro šo noteikumu 29.punktā, 30.1., 30.4.apakšpunktā un 31.punktā noteiktos pasākumus un ierobežojumus.

37. Pagaidu kontroles zonā noteiktos ierobežojumus dienests papildina ar ierobežojumu noteikšanu visu sugu dzīvnieku pārvadāšanai lielākā teritorijā vai visā valsts teritorijā. Pret slimību neuzņēmīgo dzīvnieku pārvadāšanas ierobežojumus nedrīkst piemērot ilgāk par 72 stundām kopš pagaidu kontroles zonas noteikšanas, izņemot gadījumus, kad ir pamatots iemesls šīs pārvadāšanas ierobežošanai.

38. Dienests, ņemot vērā epizootoloģisko situāciju vai citus apstākļus, kas norāda par slimības nekontrolējamu izplatīšanos, izstrādā un īsteno apkarošanas programmu, kuras laikā slimības apkarošanai atļauts nogalināt potenciāli slimus uzņēmīgos dzīvniekus vai tādus uzņēmīgos dzīvniekus, kuri nāk no epizootoloģiski saistītām vienībām vai tuvumā esošām telpām vai platībām.

39. Šo noteikumu 38.punktā minētajā gadījumā dienesta amatpersona vai pilnvarots veterinārārsts telpās vai platībās veic uzņēmīgo dzīvnieku klīnisko izmeklēšanu, kā arī saskaņā ar ekspertu grupas ieteikumiem ņem paraugus laboratoriskajiem izmeklējumiem.

40. Pirms šo noteikumu 38.punktā minēto pasākumu piemērošanas dienests informē Eiropas Komisiju.

41. Šajā nodaļā minētās prasības un ierobežojumi ir spēkā, kamēr aizdomas par uzņēmīgo dzīvnieku saslimšanu tiek atzītas par neesošām.

IV. Pasākumi, ja konstatēta uzņēmīgo dzīvnieku saslimšana fermā, cirka dzīvnieku turēšanas telpās, savvaļas dzīvnieku turēšanai un nošaušanai paredzētās nožogotās platībās

42. Ja fermā, cirka dzīvnieku turēšanas telpās, savvaļas dzīvnieku turēšanai un nošaušanai paredzētās nožogotās platībās konstatē dzīvnieku saslimšanu, papildus šo noteikumu 29., 30., 31. un 32.punktā minētajiem pasākumiem un ierobežojumiem dienesta amatpersona:

42.1. kontrolē un uzrauga, lai telpās un platībās esošie visi uzņēmīgie dzīvnieki tiek nekavējoties nogalināti uz vietas. Dzīvniekus dienesta amatpersonas uzraudzībā atļauts nogalināt arī speciālā šim nolūkam paredzētā vietā, ja ir nodrošināta slimības izraisītāja izplatīšanās riska novēršana uzņēmīgo dzīvnieku transportēšanas un nogalināšanas laikā un par nogalināšanas veidu un tā piemērošanas apmēru ir informēta Eiropas Komisija;

42.2. saskaņā ar ekspertu grupas ieteikumiem, kā arī lai nodrošinātu epizootoloģisko pētījumu veikšanu, nodrošina paraugu ņemšanu laboratoriskajiem izmeklējumiem uzņēmīgo dzīvnieku nogalināšanas vietā. Paraugi laboratoriskajiem izmeklējumiem tiek ņemti tikai slimības izcelsmes vietā, bet slimības izplatīšanās vietās, kuras epizootoloģiski saistītas ar slimības izcelsmes vietu, paraugus ņem, lai nodrošinātu epizootoloģisko pētījumu

veikšanu;

42.3. kontrolē un uzrauga, lai uzņēmīgo dzīvnieku līķi (arī nogalinātie uzņēmīgie dzīvnieki) tiek pārstrādāti kā augsta riska materiāls, novēršot slimības izraisītāja izplatīšanās iespēju. Ja uzņēmīgo dzīvnieku līķu pārstrāde nav iespējama, tos aprok vai sadedzina šim nolūkam paredzētās vietās;

42.4. kontrolē un uzrauga, lai visi produkti (piens, piena produkti, gaļa, gaļas produkti, liemeņi, jēlāda, āda, vilna, sperma, embriji, olšūnas, virca, mēsli, pakaiši, kā arī dzīvnieku barība) tiek izolēti, līdz šie produkti tiek atzīti par nepiesārņotiem, tiek pārstrādāti kā augsta riska materiāls, novēršot slimības izraisītāja izplatīšanās iespēju, vai apstrādāti saskaņā ar dienesta amatpersonas norādījumiem;

42.5. kontrolē, lai pēc uzņēmīgo dzīvnieku iznīcināšanas, līķu izvākšanas un produktu pārstrādes vai apstrādes telpas un apkārtnes, transportlīdzekļi, kuri izmantoti uzņēmīgo dzīvnieku, atkritumu un produktu pārvadāšanai, kā arī potenciāli piesārņotais ekipējums tiek mazgāts un dezinficēts;

42.6. kontrolē, lai cilvēku apdzīvotās telpas vai darba telpas, kuras ir potenciāli piesārņotas ar slimības izraisītāju, tiktu atbilstoši dezinficētas saskaņā ar dienesta amatpersonas vai pilnvarota veterinārārsta norādījumiem;

42.7. kontrolē ganāmpulka atjaunošanu saskaņā ar šo noteikumu 46., 47., 48., 49., 50., 51. un 52.punktā noteikto kārtību.

43. Veicot mazgāšanu un dezinfekciju, ievēro šādas prasības:

43.1. mazgāšanas un dezinfekcijas procedūru dokumentē īpašā žurnālā vai dzīvnieku īpašnieka pārziņā esošā reģistrā. Minēto procedūru veic saskaņā ar dienesta amatpersonas vai pilnvarota veterinārārsta norādījumiem;

43.2. izmantojamie mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļi, kā arī to darba šķīdumu koncentrācija ir reģistrēta un atļauta lietošanai Latvijā kā veterinārās higiēnas bioloģiskie līdzekļi, un tie nodrošina slimības izraisītāja iznīcināšanu;

43.3. mazgāšanu un dezinfekciju veic kopā ar deratizāciju un dezinsekciju, nodrošinot minimālu izmantojamo līdzekļu ietekmi uz vidi;

43.4. izmantojamie dezinfekcijas līdzekļi ir iedarbīgi, tiem ir maza ietekme uz vidi un cilvēku veselību, un tos var izmantot mūsdienīgās tehnoloģijās;

43.5. mazgāšanu un dezinfekciju veic saskaņā ar šo noteikumu XIX nodaļas prasībām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 10.06.2008. noteikumiem nr.419)

44. Dienests kontrolē, lai:

44.1. uzņēmīgo dzīvnieku piens, piena produkti, gaļa, gaļas produkti, liemeņi, jēlāda, āda, vilna, sperma, embriji, olšūnas, virca, mēsli, pakaiši, kā arī dzīvnieku barība, kas iegūta fermā, cirka dzīvnieku turēšanas telpās vai savvaļas dzīvnieku turēšanai un nošaušanai paredzētās nožogotās platībās, kurās ir oficiāli apstiprināta uzņēmīgo dzīvnieku saslimšana, tiek atklāta, savākta un pārstrādāta;

44.2. uzņēmīgo dzīvnieku sperma, olšūnas un embriji, kas iegūti laikposmā no iespējamā slimības izraisītāja iekļūšanas brīža līdz ierobežojumu noteikšanai, tiek atklāti, savākti un pārstrādāti;

44.3. citas šo noteikumu 44.2.apakšpunktā neminētās substances tiek apstrādātas dienesta amatpersonas uzraudzībā, nodrošinot slimības izraisītāja iznīcināšanu un nepieļaujot slimības izplatīšanos.

45. Slimības uzliesmojuma gadījumā dienests, izvērtējot epizootoloģisko situāciju:

45.1. var dot rīkojumu nogalināt pret slimību neuzņēmīgos dzīvniekus telpās un platībās, kur ir konstatēta saslimšana, nodrošinot slimības izraisītāja neizplatīšanos, izņemot gadījumu, ja pret slimību neuzņēmīgos dzīvniekus izolē, telpas dezinficē, bet zirgu dzimtas dzīvniekus identificē, lai kontrolētu to pārvietošanos;

45.2. var dot rīkojumu nogalināt visus dzīvniekus epizootoloģiski ar slimības izcelsmes vietu saistītās telpās un platībās, ja epizootoloģiskā informācija vai citi pierādījumi norāda uz šo telpu un platību potenciālu piesārņošanu. Saskaņā ar ekspertu grupas ieteikumiem ņem paraugus un veic uzņēmīgo dzīvnieku klīnisko izmeklēšanu. Par šo pasākumu piemērošanu dienests informē Eiropas Komisiju pirms to īstenošanas;

45.3. pēc tam kad apstiprināts slimības primārais uzliesmojums, veic sagatavošanas darbus ārkārtas vakcinācijai teritorijā, kas nav mazāka par uzraudzības zonu;

45.4. var noteikt pagaidu kontroles zonu un piemērot slimības apkarošanas pasākumus saskaņā ar šo noteikumu 35., 36., 37., 38. un 39.punktā noteiktajām prasībām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 10.06.2008. noteikumiem nr.419)

46. Iznīcināto uzņēmīgo dzīvnieku ganāmpulka atjaunošanā ievēro šādus vispārīgus nosacījumus:

46.1. ganāmpulka atjaunošanu sāk ne ātrāk kā divdesmit pirmajā dienā pēc telpu noslēguma dezinfekcijas;

46.2. ganāmpulka atjaunošanai uzņēmīgos dzīvniekus ievēd šādā kārtībā:

46.2.1. tos atved no teritorijām, kuras nav pakļautas dzīvnieku veselības ierobežojumiem saistībā ar slimības uzliesmojumu;

46.2.2. tie nav inficēti ar slimības izraisītāju. Govju vai cūku ganāmpulka atjaunošanai lēmumu par dzīvnieku veselību pieņem dienesta amatpersona vai pilnvarots veterinārārsts, pamatojoties uz klīnisko izmeklējumu rezultātiem, bet citu sugu uzņēmīgo dzīvnieku ganāmpulka atjaunošanai – iegūstot pret slimības izraisītāju negatīvus laboratoriskos izmeklējumus dzīvnieku novērošanas perioda beigās;

46.3. ganāmpulka atjaunošanai paredzētajiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem ir negatīva imūnreakcija un:

46.3.1. to izcelsmes vieta ir telpas vai platības, kuras atrodas 10 kilometru rādiusā ap teritoriju, kur pēdējo 30 dienu laikā nav konstatēts slimības uzliesmojums;

46.3.2. tiem veikto laboratorisko izmeklējumu rezultāti ir negatīvi.

47. Neatkarīgi no saimniekošanas veida, ko praktizē fermā, cirka dzīvnieku turēšanas telpās vai savvaļas dzīvnieku turēšanai un nošaušanai paredzētās nožogotās platībās, ganāmpulka atjaunošanā ievēro šādu kārtību:

47.1. dzīvniekus ievēd visās ražošanas vienībās un ēkās;

47.2. ja telpās ir vairāk nekā viena ražošanas vienība vai ēka, dzīvniekus tajās ievieto pakāpeniski. Dzīvnieku ievietošanas laikā neviens uzņēmīgais dzīvnieks nedrīkst atstāt telpu vai platību teritoriju, kamēr visi ievietotie dzīvnieki visās vienībās un ēkās neatbilst ganāmpulka atjaunošanas vispārīgajiem nosacījumiem;

47.3. pirmajās 14 dienās pēc dzīvnieku ievietošanas pilnvarots veterinārārsts klīniski izmeklē uzņēmīgos dzīvniekus ik pēc trim dienām;

47.4. laikposmā no piecpadsmitās līdz divdesmit astotajai dienai pēc dzīvnieku ievietošanas pilnvarots veterinārārsts klīniski izmeklē uzņēmīgos dzīvniekus reizi nedēļā;

47.5. ne agrāk kā 28 dienas pēc pēdējā dzīvnieka ievietošanas pilnvarots veterinārārsts klīniski izmeklē visus dzīvniekus un saskaņā ar šo noteikumu 142.punkta prasībām noņem paraugus laboratoriskajiem izmeklējumiem, lai atklātu antivielas pret slimības izraisītāju.

48. Ganāmpulka atjaunošanu uzskata par pabeigtu, ja laboratoriskajos izmeklējumos, kuri tiek veikti saskaņā ar šo noteikumu 47.5.apakšpunkta prasībām, ir iegūti negatīvi rezultāti.

49. Ganāmpulka atjaunošanas procesā atļauts:

49.1. izmantot kontrol dzīvniekus (dzīvnieku grupa, kura tiek ievietota noteiktā telpā vai platībā, lai novērtētu to iespējas saslimt), ja telpās vai platībās ir grūti veikt mazgāšanu un dezinfekciju, sevišķi, ja dzīvnieki tiek turēti aploku sistēmā;

49.2. veikt papildu pasākumus, kas nodrošina slimības efektīvu ierobežošanu.

50. Šo noteikumu 47.2., 47.3. un 47.4.apakšpunktā minēto kārtību ganāmpulka atjaunošanas laikā nepiemēro, ja ganāmpulku atjauno trīs mēnešus pēc pēdējā slimības uzliesmojuma 10 kilometru rādiusā ap telpām vai platībām, kurā notiek ganāmpulka atjaunošana.

51. Ganāmpulka atjaunošanas procesā profilaktiskās vakcinācijas zonā ievēro vienu no šādiem nosacījumiem:

51.1. ganāmpulka atjaunošanu veic saskaņā ar šo noteikumu 46., 47., 48., 49. un 50.punktā noteiktajām prasībām;

51.2. dzīvniekus ganāmpulka atjaunošanai atved uz telpām vai platībām saskaņā ar šo noteikumu 206.punktā noteiktajām prasībām;

51.3. dzīvniekus ganāmpulka atjaunošanai atved uz telpām vai platībām saskaņā ar šo noteikumu 208.1., 208.3. un 208.4.apakšpunktā noteiktajām prasībām.

52. Vakcinētu dzīvnieku ganāmpulku, kurš atrodas ārpus profilaktiskās vakcinācijas zonas, atjauno pēc tam, kad teritorijai ir noteikts no slimības brīvas teritorijas statuss. Ganāmpulku atjauno šādā kārtībā:

52.1. ja ganāmpulka atjaunošanai izmantoto vakcinēto uzņēmīgo dzīvnieku īpatsvars pārsniedz 75 %, tad ne agrāk kā 28 dienas pēc uzņēmīgo dzīvnieku ievietošanas vakcinētos uzņēmīgos dzīvniekus izlases veidā pārbauda, lai atklātu antivielas pret slimības izraisītāja nestrukturāliem proteīniem, izmantojot šo noteikumu 142.punktā paredzētos statistiskos parametrus, bet nevakcinētiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem piemēro šo noteikumu 46., 47. un 48.punkta nosacījumus;

52.2. ja ganāmpulka atjaunošanai izmantoto vakcinēto uzņēmīgo dzīvnieku īpatsvars nepārsniedz 75 %, tad nevakcinētos uzņēmīgos dzīvniekus uzskata par kontrol dzīvniekiem un piemēro šo noteikumu 46., 47. un 48.punktā noteikto kārtību un nosacījumus.

**V. Pasākumi, ja slimības uzliesmojums ir konstatēts
specifiskiem mērķiem paredzētā norobežotā platībā uzņēmīgo dzīvnieku turēšanai vai audzēšanai, kautuvē,
robežkontroles punktā, transportlīdzeklī, novietnē, kura sastāv no divām vai
vairākām ražošanas vienībām, vai kontaktnovietnē**

53. Ja slimības uzliesmojums draud izplatīties specifiskiem mērķiem paredzētā norobežotā platībā uzņēmīgo dzīvnieku turēšanai vai audzēšanai, dienests nosaka bioloģiskās drošības pasākumus, lai pasargātu dzīvniekus no saslimšanas. Šie pasākumi ietver ierobežotu piekļuvi platībām, organizācijām, centriem vai iestādēm, vai šādu piekļuvi pakļauj ierobežojošiem pasākumiem.

54. Ja slimības uzliesmojums apstiprināts vienā no šo noteikumu 53.punktā minētajām vietām, dienests nosaka šo noteikumu 42.punktā minētos ierobežojošos pasākumus (izņemot dzīvnieku tūlītēju nogalināšanu), ja nav apdraudēts Eiropas Savienības dalībvalstu dzīvnieku veselības stāvoklis un šie pasākumi veicina slimības izraisītāja izplatīšanās riska samazināšanu.

55. Par šo noteikumu 54.punktā minēto pasākumu piemērošanu un pieņemtajiem lēmumiem dienests nekavējoties ziņo Eiropas Komisijai. Ja tiek saglabāti dzīvnieku ģenētiskie resursi, ziņojumā ietver informāciju par novietnēm, platībām vai teritorijām, kurās tiek piemēroti šo noteikumu 54.punktā minētie pasākumi.

56. Ja dzīvnieku saslimšana ir apstiprināta kautuvē, robežkontroles punktā vai transportlīdzeklī, dienests nodrošina, lai slimības skartajās telpās vai transportlīdzeklī tiek veikti šādi pasākumi:

56.1. visus uzņēmīgos dzīvniekus nekavējoties nogalina šajās telpās vai transportlīdzeklī;

56.2. nogalinātos uzņēmīgos dzīvniekus pārstrādā dienesta amatpersonas uzraudzībā tā, lai izvairītos no slimības izraisītāja izplatīšanas riska;

56.3. citus no slimajiem, potenciāli slimajiem vai potenciāli inficētajiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem iegūtus atkritumus un produktus dienesta amatpersonas uzraudzībā pārstrādā tā, lai izvairītos no slimības izraisītāja izplatīšanās riska;

56.4. kūstmēslus un vircu pakļauj dezinfekcijai un tos aizvāc dezinfekcijas apstrādei saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr.1774/2002/EK 8.pielikuma III nodaļas A daļas II sadaļas 5.punkta prasībām;

56.5. ēkas un aprīkojumu, tai skaitā transportlīdzekļus, tīra un dezinficē dienesta amatpersonas vai pilnvarota veterinārārsta uzraudzībā šo noteikumu 43.punktā noteiktajā kārtībā;

56.6. veic epizootoloģisko izmeklēšanu saskaņā ar šo noteikumu 18.punktu.

57. Uzņēmīgo dzīvnieku saslimšanas gadījumā kautuvē, robežkontroles punktā vai transportlīdzeklī dienests kontrolē, lai kontaktnovietnēs tiktu veikti pasākumi, kas noteikti šo noteikumu 65., 66., 67. un 68.punktā.

58. Uzņēmīgos dzīvniekus kautuvē, robežkontroles punktā vai transportlīdzeklī ievieto ne ātrāk kā 24 stundas pēc telpu un transportlīdzekļu noslēguma mazgāšanas un dezinfekcijas darbu beigšanas.

59. Ņemot vērā epizootoloģisko situāciju, kā arī to, vai kautuves, robežkontroles punkta vai transportlīdzekļa tuvumā esošajās novietnēs tiek konstatēta potenciāla uzņēmīgo dzīvnieku saslimšana, šo gadījumu uzskata par slimības uzliesmojumu kautuvē, robežkontroles punktā vai transportlīdzeklī. Pēc slimības uzliesmojuma paziņošanas novietnēs piemēro pasākumus, kas noteikti šo noteikumu 42.punktā, kā arī veic aizsardzības un

uzraudzības zonu norobežošanu.

60. Ja uzņēmīgo dzīvnieku saslimšana tiek konstatēta novietnē, kura sastāv no divām vai vairākām ražošanas vienībām, un kādā no šīm vienībām nav konstatēta saslimšana, tad, izvērtējot slimības izplatīšanās risku, slimības neskartajā ražošanas vienībā atļauts neveikt tūlītēju dzīvnieku nokaušanu, bet visā novietnes teritorijā piemēro šo noteikumu 42.punktā noteiktās prasības.

61. Šo noteikumu 60.punktā minētos pasākumus atļauts piemērot, ja dienesta amatpersona vai pilnvarots veterinārārsts uzņēmīgo dzīvnieku klīniskās un laboratoriskās izmeklēšanas laikā, kura veikta pirms slimības apstiprināšanas, konstatējis, ka vismaz divu inkubācijas periodu garumā (govju un cūku sugas dzīvniekiem slimības izraisītāja inkubācijas periods ir 14 dienas, bet aitai, kazu sugas dzīvniekiem un citu sugu uzņēmīgajiem dzīvniekiem – 21 diena), pirms novietnē ir konstatēta slimība, ir izpildīti nosacījumi, kuri nodrošina slimības izraisītāja neizplatīšanos starp ražošanas vienībām, kā arī:

61.1. novietnes konstrukcija, darba organizācija un telpu lielums atļauj pret slimību uzņēmīgo dzīvnieku pilnīgi atsevišķu izmitināšanu un turēšanu atsevišķos ganāmpulkos ar nodalītu gaisa telpu;

61.2. atsevišķo ražošanas vienību darbība, to nodrošināšana ar kūtīm un ganībām, kā arī uzņēmīgo dzīvnieku barošana, kūtsmēslu un vircas aizvākšana ir nodalīta un to veic īpašs personāls;

61.3. katrai vienībai ir atsevišķas ražošanas vienībās lietojamas mašīnas, pret slimības izraisītāju neuzņēmīgie dzīvnieki, kuri tiek izmantoti darbam, aprīkojums, iekārtas, instrumenti un dezinfekcijas iekārtas.

62. Divu vai vairāku ražošanas vienību novietnēs, kurās iegūst pienu, atļauts nepiemērot piena un piena produktu aprītes aizkavēšanu, ja:

62.1. novietne atbilst šo noteikumu 61.punktā minētajiem nosacījumiem;

62.2. slaukšanu katrā ražošanas vienībā veic atsevišķi;

62.3. atkarībā no paredzētā mērķa piens ir apstrādāts vismaz vienā no šo noteikumu 1.pielikumā minētajiem piena apstrādes veidiem.

63. Par šo noteikumu 60.punktā minēto prasību piemērošanu dienests ziņo Eiropas Komisijai, informācijā iekļaujot ziņas par veiktajiem pasākumiem un par procedūru prasību piemērošanai.

64. Novietnēs, kuras ir atzītas par kontaktnovietnēm, piemēro šo noteikumu 30., 31. un 32.punktā noteiktās prasības.

65. Šo noteikumu 64.punktā minētos ierobežojumus saglabā, kamēr saskaņā ar šo noteikumu 5.punkta prasībām slimība kontaktnovietnēs tiek atzīta par neesošu un noņemti paraugi seroloģiskajiem izmeklējumiem saskaņā ar ekspertu grupas ieteikumiem.

66. Ierobežojumu laikā no kontaktnovietnes ir aizliegts pārvietot jebkuru uzņēmīgo dzīvnieku inkubācijas periodā (govju un cūku sugas dzīvniekus aizliegts pārvietot 14 dienas, bet aitai, kazu sugas dzīvniekus un citu sugu uzņēmīgos dzīvniekus – 21 dienu), izņemot gadījumu, ja dienesta amatpersonas uzraudzībā uzņēmīgie dzīvnieki tiek vesti uz kautuvi tūlītējai nokaušanai un kautuve atrodas tuvu kontaktnovietnei, un pirms pārvadāšanas pilnvarotais veterinārārsts ir veicis dzīvnieku klīnisko izmeklēšanu.

67. Ņemot vērā epizootoloģisko situāciju, par kontaktnovietni atļauts noteikt novietnes vienu vai vairākas epizootoloģiskās ražošanas vienības, ja tajās var izpildīt šo noteikumu 60., 61. un 62.punktā noteiktās prasības.

68. Ja nevar izslēgt epizootoloģisko saikni starp slimības uzliesmojumu un specifiskiem mērķiem paredzētām norobežotām platībām uzņēmīgo dzīvnieku turēšanai vai audzēšanai, kautuvēm, robežkontroles punktiem vai transportlīdzekļiem, tad šajās telpās, teritorijās vai platībās piemēro šo noteikumu 29., 30., 31. un 32.punktā noteiktās prasības.

VI. Aizsardzības un uzraudzības zonas noteikšana

69. Valsts un pašvaldību iestādes, kas iekļautas Valsts civilās aizsardzības plānā preventīvo, reaģēšanas, seku likvidēšanas un neatliekamo pasākumu veikšanā, neierobežojot pagaidu kontroles zonā noteiktos pasākumus, tūlīt pēc slimības uzliesmojuma apstiprināšanas nodrošina šādu pasākumu īstenošanu:

69.1. sadarbībā ar dienestu ap slimības uzliesmojuma vietu nosaka aizsardzības zonu, kuras rādiuss nav mazāks par trim kilometriem, un uzraudzības zonu, kuras rādiuss nav mazāks par 10 kilometriem. Nosakot zonu ģeogrāfiskās robežas, ņem vērā administratīvās robežas, dabiskās robežas, uzraudzības iespējas un tehnoloģisko attīstību, kas ļauj paredzēt slimības izraisītāja iespējamo izplatīšanos pa gaisu vai citādā ceļā;

69.2. sadarbībā ar dienestu nodrošina aizsardzības un uzraudzības zonu iezīmēšanu uz ceļiem pie ieejas zonās, izvietojot brīdinošas zīmes.

70. Dienests nekavējoties atrod dzīvniekus, kuri ne mazāk kā 21 dienu pirms infekcijas slimības pirmās konstatēšanas ir atstājuši aizsardzības vai uzraudzības zonu. Par dzīvnieku meklēšanas rezultātiem dienests informē Eiropas Komisiju un citu Eiropas Savienības dalībvalstu kompetentās iestādes.

71. Dienests sadarbojas ar Eiropas Savienības dalībvalstu kompetentajām iestādēm, lai konstatētu produktus, kas iegūti no aizsardzības zonā esošajiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem (svaiga gaļa, gaļas produkti, svaigs piens un svaiga piena produkti) un ražoti starp slimības izraisītāja aptuvenās ievazāšanas datumu un datumu, kad tiek noteikta aizsardzības un uzraudzības zona.

72. Šo noteikumu 71.punktā minētos produktus aiztur, līdz ir oficiāli apstiprināts, ka tie nav inficēti ar slimības izraisītāju, vai ar tiem rīkojas saskaņā ar šo noteikumu 79., 80., 81., 82., 83., 84., 85., 86., 87., 88., 89., 90. un 91.punktā noteiktajām prasībām.

VII. Pasākumi aizsardzības zonā

73. Dienests kontrolē, lai aizsardzības zonas novietnēs nekavējoties piemēro šādus pasākumus:

73.1. dienesta amatpersona iespējami īsā laikā apzina visas novietnes, kurās tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki, un saskaita šajās novietnēs esošos dzīvniekus. Datus reģistrē dzīvnieku īpašnieka pārziņā esošajā reģistrā. Reģistru regulāri pārbauda un aktualizē;

73.2. dienesta amatpersona vai pilnvarots veterinārārsts regulāri pārbauda visas novietnes, kurās tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki - pārbauda reģistra datus, piemērojamo pasākumu izpildi, lai novērstu slimības izraisītāja izvazāšanu vai izplatīšanos, dzīvnieku klīnisko izmeklēšanu un paraugu ņemšanu laboratoriskajiem izmeklējumiem saskaņā ar ekspertu grupas ieteikumiem. Pārbaūžu laikā ievēro aizsardzības pasākumus, kas nodrošina slimības izraisītāja neizplatīšanos;

73.3. no novietnes nav atļauts izvest uzņēmīgos dzīvniekus, izņemot gadījumu, ja dienesta amatpersonas uzraudzībā tos ved tūlītējai nokaušanai uz kautuvi, kura atrodas aizsardzības zonā. Ja aizsardzības zonā nav nevienas kautuves, dzīvniekus ved uz dienesta norādīto kautuvi ārpus aizsardzības zonas ar transportlīdzekli, kuru pēc katras pārvadāšanas dienesta amatpersonas vai pilnvarota veterinārārsta uzraudzībā tīra un dezinficē.

74. Šo noteikumu 73.3.apakšpunktā minēto pārvadāšanu atļauts veikt, ja:

74.1. pilnvarots veterinārārsts novietnē klīniski izmeklējis visus uzņēmīgos dzīvniekus;

74.2. pēc epizootoloģisko apstākļu izvērtēšanas ir konstatēts, ka nav pamata aizdomām par novietnē esošo uzņēmīgo dzīvnieku saslimšanu, potenciālu saslimšanu vai potenciālu inficēšanos.

75. Pēc šo noteikumu 73.3.apakšpunktā minēto uzņēmīgo dzīvnieku nokaušanas gaļas apstrādē ievēro šo noteikumu 80., 81., 82., 83. un 84.punktā noteiktās prasības.

76. Aizsardzības zonā aizliegts:

76.1. uzņēmīgos dzīvniekus pārvietot starp novietnēm un pārvadāt;

76.2. rīkot ielu tirdzniecību, tirgus, dzīvnieku izstādes un skates, veikt citas aktivitātes, kas ir saistītas ar

dzīvnieku pulcināšanu, tai skaitā uzņēmīgo dzīvnieku vākšanu vai izklīdināšanu;

76.3. veikt izbraukuma pakalpojumus uzņēmīgo dzīvnieku vairošanai;

76.4. mākslīgi apsēklot uzņēmīgos dzīvniekus, vākt olšūnas un embrijus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 05.10.2010. noteikumiem nr.933)

77. Epizootoloģiski nelabvēlīgā situācijā šo noteikumu 76.punktā noteiktie aizliegumi attiecas arī uz citām dzīvnieku sugām. Aizliegts:

77.1. pārvadāt neuzņēmīgos dzīvniekus aizsardzības zonas robežās vai ārpus tās, kā arī pārvietot starp novietnēm;

77.2. visu sugu dzīvnieku tranzīts caur aizsardzības zonu;

77.3. rīkot pasākumus ar cilvēku pulcēšanos, kurā iespējama saskare ar uzņēmīgajiem dzīvniekiem un pastāv slimības izraisītāja izplatīšanās risks;

77.4. mākslīgi apsēklot neuzņēmīgos dzīvniekus, vākt olšūnas un embrijus;

77.5. pārvietoties ar dzīvnieku pārvadāšanai paredzētajiem transportlīdzekļiem;

77.6. novietnē kaut uzņēmīgos dzīvniekus personīgai lietošanai pārtikā;

77.7. pārvadāt dzīvnieku barību, lopbarību, sienu un salmus uz novietni, kurā tur uzņēmīgos dzīvniekus.

78. Aizsardzības zonā atļauts:

78.1. pa automaģistrālēm vai dzelzceļiem vest tranzītā cauri aizsardzības zonai visu sugu dzīvniekus;

78.2. ar dienesta amatpersonas atļauju pa noteiktu maršrutu pārvadāt uzņēmīgos dzīvniekus uz kautuvi ārpus aizsardzības zonas tūlītējai nokaušanai. Pēc uzņēmīgo dzīvnieku nogādāšanas kautuvē transportlīdzekli mazgā un dezinficē saskaņā ar dienesta amatpersonas vai pilnvarota veterinārārsta norādījumiem, darbības reģistrējot transportlīdzekļa mazgāšanas un dezinfekcijas procedūras žurnālā;

78.3. mākslīgi apsēklot dzīvniekus novietnē, ja:

78.3.1. apsēklošanu veic šīs novietnes darbinieki;

78.3.2. apsēklošanai tiek izmantota sperma, kas iegūta no novietnē esošiem dzīvniekiem;

78.3.3. apsēklošanai tiek izmantota novietnē glabāta sperma;

78.3.4. apsēklošanai tiek izmantota sperma, kas no spermas savākšanas centra tiek piegādāta līdz novietnes ārējām robežām;

78.4. pārvietot un pārvadāt zirgu dzimtas dzīvniekus, ņemot vērā šo noteikumu X nodaļā minētās prasības;

78.5. pārvadāt dzīvnieku barību, lopbarību, sienu un salmus uz novietni, kurā tur uzņēmīgos dzīvniekus.

79. Dienests kontrolē, lai svaiga gaļa, malta gaļa un gaļas izstrādājumi netiek izvesti no valsts tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū, ja:

79.1. tie iegūti no uzņēmīgajiem dzīvniekiem, kuru izcelsme ir aizsardzības zona;

79.2. tā ražota no uzņēmīgajiem dzīvniekiem uzņēmumos, kuri atrodas aizsardzības zonā.

80. Dienests nodrošina, ka svaigu gaļu, maltu gaļu un gaļas izstrādājumus, kas minēti šo noteikumu 79.1.apakšpunktā, marķē ar veselības marķējumu, kuru krusto divas perpendikulāras līnijas, un pēc tam pārvadā aizzīmogotos konteineros uz dienesta norādītu uzņēmumu pārstrādei gaļas produktos saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumā minētajām prasībām.

81. Šo noteikumu 79.1.apakšpunktā minēto aizliegumu nepiemēro svaigai gaļai, maltai gaļai un gaļas izstrādājumiem, kuri:

81.1. ražoti ne mazāk kā 21 dienu pirms aizsardzības zonā esošajā novietnē ir konstatēta pirmā zināmā inficēšanās;

81.2. kopš ražošanas ir glabāti un pārvadāti atsevišķi no gaļas, kas ražota pēc šo noteikumu 81.1.apakšpunktā minētā datuma;

81.3. pēc marķējuma ir viegli atšķirami no svaigas gaļas, maltas gaļas un gaļas izstrādājumiem, kuri neatbilst nosūtīšanai ārpus aizsardzības zonas.

82. Šo noteikumu 79.2.apakšpunktā minēto aizliegumu nepiemēro svaigai gaļai, maltai gaļai un gaļas izstrādājumiem, kuri iegūti aizsardzības zonā esošajos uzņēmumos, ja uzņēmumā:

82.1. ir pastāvīga veterinārā uzraudzība un kontrole;

82.2. pārstrādā tikai tādu svaigu gaļu, maltu gaļu vai gaļas izstrādājumus, kuri:

82.2.1. atbilst šo noteikumu 81.punktā noteiktajām prasībām;

82.2.2. iegūti no dzīvniekiem, kas audzēti un kauti ārpus aizsardzības zonas;

82.2.3. iegūti no dzīvniekiem, kas pārvesti uz uzņēmumu saskaņā ar šo noteikumu 78.2.apakšpunktā noteiktajām prasībām;

82.3. svaiga gaļa, malta gaļa vai gaļas izstrādājumi ir marķēti ar veselības marķējumu, kuru nekrusto divas perpendikulāras līnijas un kurš neierobežo tirdzniecību ar Eiropas Savienības dalībvalstīm;

82.4. visā ražošanas procesā svaiga gaļa, malta gaļa vai gaļas izstrādājumi ir identificēti un tos pārvadā un uzglabā atsevišķi no svaigas gaļas, maltas gaļas vai gaļas izstrādājumiem, kuri neatbilst nosūtīšanai ārpus aizsardzības zonas.

83. Tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū paredzētās svaigās gaļas, maltās gaļas un gaļas izstrādājumu atbilstību šo noteikumu 82.punkta nosacījumiem apstiprina dienests. Dienests pārrauga produktu atbilstības kontroli, ko veic dienesta teritoriālā struktūrvienība, un dara zināmu citām Eiropas Savienības dalībvalstīm un Eiropas Komisijai to uzņēmumu sarakstu, kuri atzīti tirdzniecībai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 08.09.2009. noteikumiem nr.1013)

84. Gaļu, kas ražota no tādiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem, kuru izcelsme ir aizsardzības zona, kas pastāvējusi ilgāk nekā 30 dienas, marķē ar veselības marķējumu saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem.

85. Dienests kontrolē, lai gaļas produkti, kas iegūti no uzņēmīgajiem dzīvniekiem un kuru izcelsme ir aizsardzības zona, netiek izvesti no valsts tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū, izņemot gadījumus, ja:

85.1. gaļas produkti apstrādāti saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikuma prasībām;

85.2. gaļas produkti ražoti no šo noteikumu 81.punktā minētās gaļas.

86. Dienests kontrolē, lai piens un piena produkti netiek izvesti no valsts tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū, ja tie:

86.1. iegūti no uzņēmīgajiem dzīvniekiem, kuru izcelsme ir aizsardzības zona;

86.2. ražoti no uzņēmīgajiem dzīvniekiem uzņēmumos, kuri atrodas aizsardzības zonā.

87. Šo noteikumu 86.1.apakšpunktā minēto aizliegumu nepiemēro pienam un piena produktiem:

87.1. kuri ražoti ne mazāk kā 21 dienu pirms aizsardzības zonā esošajā novietnē konstatēta pirmā zināmā inficēšanās;

87.2. kuri kopš ražošanas ir glabāti un pārvadāti atsevišķi no piena un piena produktiem, kas ražoti pēc šo noteikumu 87.1.apakšpunktā minētā datuma;

87.3. kuri atkarībā no piena vai piena produktu izmantošanas mērķa apstrādāti kādā no šo noteikumu 1.pielikumā noteiktajiem veidiem;

87.4. ja svaigais piens iegūts no dzīvniekiem, kuri atrodas ārpus aizsardzības zonas;

87.5. ja visā ražošanas procesā piena izcelsme ir zināma un ja to pārvadā un glabā atsevišķi no svaiga piena un piena produktiem, kas nav paredzēti nosūtīšanai ārpus aizsardzības zonas;

87.6. ja svaigu pienu pārvadā no novietnēm, kas atrodas ārpus aizsardzības zonas, uz uzņēmumu ar transportlīdzekļiem, kuri pirms pārvadāšanas ir tīrīti un dezinficēti un kuriem pēc šīs procedūras nav bijusi saskare ar aizsardzības zonā esošām novietnēm, kurās tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki;

87.7. uzņēmumā ārpus aizsardzības zonas, ja pienu pārvadā, ņemot vērā šo noteikumu 90.punktā noteiktās prasības, un aizsardzības zonā esošais uzņēmums atrodas pastāvīgā veterinārā uzraudzībā un kontrolē vai aizsardzības zonā neatrodas neviens šāds uzņēmums.

88. Šo noteikumu 86.2.apakšpunktā minēto aizliegumu nepiemēro pienam un piena produktiem, ja to iegūšana un pārvadāšana atbilst šo noteikumu 87.punkta prasībām.

89. Tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū paredzētā piena atbilstību šo noteikumu 87. un 88.punkta nosacījumiem apstiprina dienests. Dienests pārbauda atbilstības kontroli, ko veic dienesta teritoriālā struktūrvienība. Ja produktu ieguve atbilst prasībām, dienests dara zināmu Eiropas Savienības dalībvalstīm un Eiropas Komisijai to uzņēmumu sarakstu, kuri atzīti tirdzniecībai.

90. Svaiga piena pārvadāšanas laikā no novietnes, kas atrodas aizsardzības zonā, uz uzņēmumu ārpus aizsardzības zonas un šī piena pārstrādes procesā ievēro šādas prasības:

90.1. no aizsardzības zonā turētiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem iegūtā svaigā piena pārstrādi uzņēmumos ārpus aizsardzības zonas atļauj dienests;

90.2. dienesta amatpersona atļauj ietver norādījumus par pārvadāšanas maršrutu uz norādīto uzņēmumu;

90.3. pārvadājumus veic ar transportlīdzekļiem, kuri pirms pārvadāšanas ir tīrīti un dezinficēti un kuri ir būvēti un uzturēti tā, lai pārvadāšanas laikā nerastos nekādas noplūdes, un kuri ir aprīkoti tā, lai piena ieliešanas un izliešanas laikā izvairītos no aerosola dispersijas;

90.4. pirms atstāt novietni, kurā tika savākts uzņēmīgo dzīvnieku piens, transportlīdzekļa savienošās caurules, riepas, riteņu arkas, apakšējās daļas un visi piena izšļakstījumi ir notīrīti un dezinficēti un pēc pēdējās dezinfekcijas un pirms aizsardzības zonas atstāšanas transportlīdzeklim nav turpmākas saskares ar aizsardzības zonā esošajām novietnēm, kurās tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki;

90.5. transportlīdzekļi ir norīkoti darbībai tikai noteiktā ģeogrāfiskā vai administratīvā teritorijā, tie ir specifiski apzīmēti (uz transportlīdzekļa virsmas redzamā vietā izvietoto viegli salasāmu uzrakstu "Uzmanīgi – inficēts") uz slimības uzliesmojuma apkarošanas laiku, un tos pārvieto uz citu teritoriju tikai pēc mazgāšanas un dezinfekcijas, ko veic dienesta amatpersonas vai pilnvarota veterinārārsta uzraudzībā. Transportlīdzekļus norīko un to apzīmēšanu organizē dienests.

91. Aizliegts savākt uzņēmīgo dzīvnieku svaiga piena paraugus un pārvest no novietnēm, kas atrodas aizsardzības zonā, uz laboratoriju, kas nav slimības diagnostikai apstiprinātā veterinārā diagnostikas laboratorija, kā arī pārstrādāt pienu jebkurā laboratorijā.

92. Dienests kontrolē, lai sperma, olšūnas un embriji, kas iegūti no uzņēmīgajiem dzīvniekiem, kuru izcelsme ir aizsardzības zona, netiek izvesti no valsts tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū.

93. Šo noteikumu 92.punktā minēto aizliegumu nepiemēro saldētai spermai, olšūnām un embrijiem, kas savākti un uzglabāti ne mazāk kā 21 dienu pirms aptuvenā datuma, kad aizsardzības zonā esošajā novietnē notikusi pirmā inficēšanās ar slimības izraisītāju.

94. Saldētu spermu, kas iegūta šo noteikumu 93.punktā minētajā periodā, glabā atsevišķi un izved no valsts tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū tikai pēc tam, kad:

94.1. aizsardzības zonā ir atcelti visi pasākumi attiecībā uz slimības kontroli un apkarošanu;

94.2. visi dzīvnieki, kas izmitināti spermas savākšanas centrā, ir klīniski izmeklēti un saskaņā ar šo noteikumu 142.punkta nosacījumiem noņemtajiem paraugiem seroloģiskā testa rezultāti ir negatīvi, lai pierādītu, ka attiecīgajā spermas savākšanas centrā nav infekcijas slimību;

94.3. donora dzīvniekam seroloģiskajiem izmeklējumiem noņemtajam paraugam ir iegūti negatīvi rezultāti par slimības izraisītāja antivielām. Paraugu noņem ne ātrāk kā 28 dienas pēc spermas savākšanas.

95. Dienests kontrolē, lai aizsardzības zonā netiek pārvadāta un izsmidzināta virca vai kūtsmēsli no aizsardzības zonā esošajām novietnēm, robežkontroles punktiem, kautuvēm un transportlīdzekļiem, izņemot gadījumu, ja:

95.1. kūtsmēsli vai virca ar dienesta amatpersonas atļauju tiek nogādāta uz uzņēmumu apstrādei saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr.1774/2002/EK 8.pielikuma III nodaļas A daļas II sadaļas 5.punkta prasībām vai īslaicīgai uzglabāšanai;

95.2. kūtsmēsli vai virca tiek vesta izsmidzināšanai uz dienesta norādītiem laukiem no novietnēm, kurās nepiemēro šo noteikumu 30. vai 42.punktā minētos pasākumus, ievērojot, ka:

95.2.1. visi kūtsmēsli un virca ir saražota ne mazāk kā 21 dienu pirms aptuvenā datuma, kad aizsardzības zonā

esošajā novietnē notikusi pirmā inficēšanās. Kūtsmēslus vai vircu izsmidzina tuvu zemei drošā attālumā no novietnēm, kurās ir uzņēmīgie dzīvnieki, un tie tūlīt tiek iestrādāti zemē;

95.2.2. pilnvarots veterinārārsts govju vai cūku novietnē veicis pārbaudi un nav konstatējis slimus dzīvniekus;

95.2.3. govju un cūku novietnē visi kūtsmēsli ir iegūti vismaz četras dienas pirms pilnvarota veterinārārsta pārbaudes;

95.2.4. govju un cūku kūtsmēslus iestrādā zemē tuvu to izcelsmes novietnei un pietiekamā attālumā no citām aizsardzības zonā esošām novietnēm, kurās tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki.

96. Dienests kontrolē, lai vircas vai kūtsmēslu aizvākšana no novietnes, kurā tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki, ir pakļauta stingriem pasākumiem, nodrošinot ūdensnecaurlaidīgu transportlīdzekļu mazgāšanu un dezinfekciju pēc kūtsmēslu vai vircas kravas iekraušanas un pirms novietnes atstāšanas, lai izvairītos no riska izplatīt slimības izraisītāju.

97. Dienests kontrolē, lai uzņēmīgo dzīvnieku ādas un jēlādas, kuru izcelsme ir aizsardzības zona, netiek izvestas no valsts tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū.

98. Šo noteikumu 97.punktā minēto aizliegumu nepiemēro ādām un jēlādām, kuras:

98.1. iegūtas ne mazāk kā 21 dienu pirms aptuvenā inficēšanās datuma šo noteikumu 42.punktā minētajā novietnē un kuras ir glabātas atsevišķi no ādām un jēlādām, kas ražotas pēc šī datuma;

98.2. apstrādātas saskaņā ar šo noteikumu 3.pielikuma 1.punktā minētajām prasībām.

99. Dienests kontrolē, lai aitu vilna, atgremotāju mati un cūku sari, kuru izcelsme ir aizsardzības zona, netiek izvesti no valsts tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū.

100. Šo noteikumu 99.punktā minēto aizliegumu nepiemēro nepārstrādātai vilnai, matiem un sariem, kuri:

100.1. ir ražoti ne mazāk kā 21 dienu pirms aptuvenā inficēšanās datuma šo noteikumu 42.punktā minētajā novietnē un ir glabāti atsevišķi no vilnas, matiem un sariem, kas ražoti pēc šī datuma;

100.2. apstrādāti saskaņā ar šo noteikumu 3.pielikuma 2.punktā noteiktajām prasībām.

101. Dienests kontrolē, lai citi šo noteikumu 79., 85., 86., 92., 95., 97. un 99.punktā neminētie produkti, kas iegūti no uzņēmīgajiem dzīvniekiem, kuru izcelsme ir aizsardzības zona, netiek izvesti no valsts tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū.

102. Šo noteikumu 101.punktā minētajiem produktiem nepiemēro aizliegumu, ja:

102.1. tie ražoti ne mazāk kā 21 dienu pirms aptuvenā inficēšanās datuma šo noteikumu 42.punktā minētajā novietnē un glabāti un pārvadāti atsevišķi no produktiem, kas ražoti pēc šī datuma;

102.2. tie apstrādāti saskaņā ar šo noteikumu 3.pielikuma 3.punkta prasībām;

102.3. tie ir īpaši produkti, kuri apstrādāti saskaņā ar šo noteikumu 3.pielikuma 4., 5., 6., 7. un 8.punkta prasībām;

102.4. tie ir kombinēti produkti, kas nav pakļauti tālākai apstrādei, un tie satur tādus dzīvnieku izcelsmes produktus, kuri ir vai nu apstrādāti, lai nodrošinātu slimības izraisītāja iznīcināšanu, vai arī iegūti no dzīvniekiem, uz kuriem neattiecas ierobežojumi saskaņā ar šo noteikumu prasībām;

102.5. tie ir fasēti produkti, kas paredzēti lietošanai diagnostikai *in vitro* (traukā), vai laboratorijas reaģenti.

103. Dienests kontrolē, lai lopbarība, siens un salmi, kuru izcelsme ir aizsardzības zona, netiek izvesti no valsts tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū.

104. Šo noteikumu 103.punktā minētajiem produktiem nepiemēro aizliegumu, ja tie:

104.1. ražoti ne mazāk kā 21 dienu pirms aptuvenā inficēšanās datuma šo noteikumu 42.punktā minētajā novietnē, glabāti un pārvadāti atsevišķi no lopbarības, siena un salmiem, kas ražoti pēc šī datuma;

104.2. paredzēti lietošanai aizsardzības zonā un ir saņemta dienesta amatpersonas atļauja;

104.3. ražoti telpās, kurās netiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki;

104.4. ražoti uzņēmumos, kuros netiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki, un produktu ražošanā izmantotas izejvielas no šo noteikumu 104.3.apakšpunktā minētajām telpām vai no telpām, kas atrodas ārpus aizsardzības zonas.

105. Šo noteikumu 103.punktā minētajiem produktiem paredzēto aizliegumu nepiemēro, ja lopbarība, kas ražota novietnēs, kurās tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki, apstrādāta saskaņā ar šo noteikumu 4.pielikuma prasībām.

106. Visus šajā nodaļā paredzētos izņēmumus dienests ar rīkojumu atļauj tikai pēc tam, kad dienesta amatpersonas ir pārliecinājušās, ka pietiekami ilgā laikposmā, pirms produkti atstāj aizsardzības zonu, ir izpildītas visas attiecīgās prasības un nepastāv slimības izraisītāja izplatīšanas risks.

107. Visus šajā nodaļā paredzēto aizliegumu izņēmumus, kas skar tirdzniecību Eiropas Savienības tirgū, individuāli izvērtē dienests, kurš pieņem lēmumu par tirdzniecības atļaujas izsniegšanu un veic veterinārās sertifikācijas procedūru.

108. Šo noteikumu 107.punktā minēto prasību ieviešanu īsteno saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem.

109. Aizsardzības zonā noteiktos pasākumus saglabā, kamēr nav izpildītas šādas prasības:

109.1. ir pagājušas ne mazāk kā 15 dienas, kopš nogalināti un iznīcināti visi uzņēmīgie dzīvnieki, kuri atrodas šo noteikumu 42.punktā minētajā novietnē, un šajā novietnē veikta noslēguma mazgāšana un dezinfekcija saskaņā ar šo noteikumu 43.punkta prasībām;

109.2. ir pabeigta pārbaude visās aizsardzības zonā esošajās novietnēs, kurās tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki, un iegūti negatīvi rezultāti. Novietnes pārbauda, vērtējot dzīvnieku klīniskās izmeklēšanas rezultātus saskaņā ar šo noteikumu 138.punkta prasībām, kā arī ņemot paraugus laboratoriskajiem izmeklējumiem šo noteikumu 143. un 144.punkta noteiktā kārtībā saskaņā ar kritērijiem, kas noteikti šo noteikumu 139. un 141.punktā.

VIII. Pasākumi uzraudzības zonā

110. Pēc tam kad aizsardzības zonā atcelti ierobežojumi, uzraudzības zonā vismaz 15 dienas turpina piemērot pasākumus atbilstoši šo noteikumu VIII nodaļas prasībām, kamēr tiek izpildītas šo noteikumu 136.punktā noteiktās prasības.

111. Dienests kontrolē, lai uzraudzības zonas novietnēs piemēro šo noteikumu 73.punktā noteiktos pasākumus.

112. Ja uzraudzības zonā nav kautuves vai nav nodrošinātas dzīvnieku kaušanas iespējas, dienesta amatpersona atļauj pārvietot uzņēmīgos dzīvniekus no uzraudzības zonas novietnes tūlītējai nokaušanai uz kautuvi, kas atrodas ārpus uzraudzības zonas, ja izpildīti šādi nosacījumi:

112.1. dienesta amatpersonas pārbauda novietnē esošo reģistru un konstatē, ka epizootoloģiskā situācija novietnē nenorāda uz aizdomām par potenciālu dzīvnieku saslimšanu vai potenciālu dzīvnieku inficēšanos;

112.2. pilnvarots veterinārārsts klīniski izmeklējis visus uzņēmīgos dzīvniekus novietnē, un iegūtie rezultāti ir labvēlīgi pārvadāšanai;

112.3. noteikts skaits dzīvnieku, ņemot vērā statistiskos parametrus, kas noteikti šo noteikumu 142.punktā, ir laboratoriski izmeklēti, lai nepieļautu klīniski slimu dzīvnieku klātbūtni vai aizdomas par to saslimšanu;

112.4. uzņēmīgie dzīvnieki tiek pārvadāti uz kautuvi, kuru noteicis dienests, un tā atrodas pietiekami tuvu uzraudzības zonai;

112.5. uz gaļu, kas iegūta no nokautajiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem, attiecinā šo noteikumu 117., 118., 119., 120., 121., 122., 123. un 124.punktā noteiktās prasības.

113. Dienests kontrolē, lai uzņēmīgos dzīvniekus nepārvieto uzraudzības zonas robežās, izņemot gadījumu, ja:

113.1. tos ved uz ganībām, kas atrodas uzraudzības zonā. Šiem dzīvniekiem nav atļauts nonākt saskarē ar citas

novietnes uzņēmīgajiem dzīvniekiem agrāk nekā 15 dienas pēc tam, kad aizsardzības zonā reģistrēts pēdējais slimības uzliesmojums;

113.2. tos dienesta amatpersonas uzraudzībā ved kaušanai uz kautuvi, kas atrodas uzraudzības zonā;

113.3. tos pārvadā saskaņā ar šo noteikumu 78.1. un 78.2.apakšpunktā un 112.punktā noteikto kārtību.

114. Šo noteikumu 113.1.apakšpunktā noteikto dzīvnieku pārvietošanu uz ganībām dienests atļauj tikai pēc tam, kad visiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem novietnē pilnvarota veterinārārsta veiktajā pārbaudē (tai skaitā laboratoriskajos izmeklējumos, kas veikti saskaņā ar šo noteikumu 142.punkta prasībām) nav konstatēta potenciāla dzīvnieku saslimšana vai potenciāla dzīvnieku inficēšanās.

115. Šo noteikumu 113.2.apakšpunktā noteikto pārvadāšanu uz kautuvi dienests atļauj tikai pēc tam, kad ar apmierinošiem rezultātiem izpildītas šo noteikumu 112.1. un 112.2.apakšpunktā noteiktās prasības.

116. Dienests nekavējoties atrod uzņēmīgos dzīvniekus, kas nosūtīti no uzraudzības zonas laikposmā, sākot ar divdesmit pirmo dienu pirms aptuvenā datuma, kad uzraudzības zonas novietnē notikusi pirmā uzņēmīgo dzīvnieku inficēšanās. Par uzņēmīgo dzīvnieku atrašanas rezultātiem dienests informē Eiropas Savienības dalībvalstu kompetentās iestādes.

117. Dienests kontrolē, lai svaiga gaļa, malta gaļa, gaļas izstrādājumi un gaļas produkti netiek izvesti no valsts tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū, ja tie:

117.1. iegūti no uzņēmīgajiem dzīvniekiem, kuru izcelsme ir uzraudzības zona;

117.2. ražoti no uzņēmīgajiem dzīvniekiem uzņēmumos, kuri atrodas uzraudzības zonā.

118. Šo noteikumu 117.1.apakšpunktā minēto aizliegumu nepiemēro svaigai gaļai, maltai gaļai un gaļas izstrādājumiem, ja:

118.1. tie ražoti ne mazāk kā 21 dienu pirms aptuvenā datuma, kad aizsardzības zonas novietnē notikusi pirmā inficēšanās;

118.2. tie kopš ražošanas ir glabāti un pārvadāti atsevišķi no gaļas, kas ražota pēc šo noteikumu 118.1.apakšpunktā minētā datuma;

118.3. šāda gaļa pēc marķējuma ir viegli atšķirama no gaļas, kura neatbilst nosūtīšanai ārpus uzraudzības zonas.

119. Šo noteikumu 117.1.apakšpunktā minēto aizliegumu nepiemēro svaigai gaļai, maltai gaļai un gaļas izstrādājumiem, ja tie:

119.1. ražoti no dzīvniekiem, kas vesti uz kautuvi tikpat stingros apstākļos, kā noteikts šo noteikumu 112.punktā;

119.2. ražoti uzņēmumā, kas atrodas pastāvīgā veterinārajā uzraudzībā un kontrolē;

119.3. pakļauti šo noteikumu XXI nodaļā noteiktajām prasībām;

119.4. iegūti no uzņēmīgajiem dzīvniekiem, kas audzēti un kauti ārpus uzraudzības zonas;

119.5. iegūti no dzīvniekiem, kas pārvadāti saskaņā ar šo noteikumu 78.2.apakšpunkta prasībām;

119.6. marķēti ar veselības marķējumu, kuru nekrusto divas perpendikulāras līnijas;

119.7. visā ražošanas procesā ir skaidri identificēti un tos pārvadā un uzglabā atsevišķi no svaigas gaļas, maltas gaļas vai gaļas izstrādājumiem, kuri saskaņā ar šo noteikumu prasībām neatbilst nosūtīšanai ārpus uzraudzības zonas.

120. Šo noteikumu 117.2.apakšpunktā minēto aizliegumu nepiemēro svaigai gaļai, maltai gaļai vai gaļas izstrādājumiem, ja izpildīti šo noteikumu 119.2., 119.3., 119.4., 119.5., 119.6. un 119.7.apakšpunkta nosacījumi.

121. Šo noteikumu 117.1.apakšpunktā noteiktais aizliegums neattiecas uz gaļas produktiem, kas iegūti no uzraudzības zonā esošu uzņēmīgo dzīvnieku svaigas gaļas, marķētas ar veselības marķējumu, kuru krusto divas perpendikulāras līnijas, un dienesta amatpersonas uzraudzībā gaļas produkti tiek transportēti uz dienesta norādītu uzņēmumu apstrādei saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikuma prasībām.

122. Šo noteikumu 117.2.apakšpunktā minētais aizliegums neattiecas uz gaļas produktiem, ja tie:

122.1. atbilst šo noteikumu 121.punkta prasībām;

122.2. ražoti no gaļas, kas atbilst šo noteikumu 120.punkta prasībām.

123. Tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū paredzētās svaigās gaļas, maltās gaļas, gaļas izstrādājumu un gaļas produktu atbilstību prasībām izvērtē dienests. Dienests pārrauga atbilstības kontroli, ko veic dienesta teritoriālā struktūrvienība. Ja produktu ieguve atbilst prasībām, dienests dara zināmu Eiropas Savienības dalībvalstīm un Eiropas Komisijai to uzņēmumu sarakstu, kuri atzīti tirdzniecībai.

124. Gaļu, kas ražota no uzņēmīgajiem dzīvniekiem, kuru izcelsme ir uzraudzības zona, kas pastāvējusi ilgāk nekā 30 dienas, marķē ar veselības marķējumu saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem.

125. Dienests kontrolē, lai svaigs piens vai piena produkti netiek izvesti no valsts tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū, ja tie:

125.1. iegūti no uzņēmīgajiem dzīvniekiem, kuru izcelsme ir uzraudzības zona;

125.2. iegūti uzņēmumos, kuri atrodas uzraudzības zonā.

126. Šo noteikumu 125.1.apakšpunktā minēto aizliegumu nepiemēro pienam un piena produktiem, kas:

126.1. ražoti ne mazāk kā 21 dienu pirms aptuvenā datuma, kad aizsardzības zonas novietnē konstatēta pirmā inficēšanās;

126.2. kopš ražošanas ir glabāti un pārvadāti atsevišķi no piena un piena produktiem, kas ražoti pēc šo noteikumu 126.1.apakšpunktā minētā datuma.

127. Šo noteikumu 125.1.apakšpunktā minēto aizliegumu nepiemēro pienam un piena produktiem:

127.1. kuri atkarībā no izmantošanas mērķa apstrādāti kādā no šo noteikumu 1.pielikumā noteiktajiem veidiem;

127.2. kuri apstrādāti uzņēmumā, kas atrodas pastāvīgā veterinārajā uzraudzībā un kontrolē;

127.3. kuri apstrādāti dienesta norādītā uzņēmumā, kas neatrodas aizsardzības vai uzraudzības zonā, ja šajās zonās nav neviena piena apstrādes uzņēmuma;

127.4. kuri iegūti no dzīvniekiem, kas atrodas ārpus aizsardzības vai uzraudzības zonas;

127.5. ja ražošanas procesā piena izcelsme ir zināma un to pārvadā un uzglabā atsevišķi no piena un piena produktiem, kas nav paredzēti nosūtīšanai ārpus uzraudzības zonas;

127.6. ja svaigu pienu pārvadā no novietnes, kas atrodas ārpus aizsardzības un uzraudzības zonas, uz uzņēmumu transportlīdzekļos, kuri pirms pārvadāšanas ir tīrīti un dezinficēti un kuriem pēc tam nav bijusi saskare ar tādām novietnēm aizsardzības un uzraudzības zonā, kurās tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki.

128. Šo noteikumu 125.2.apakšpunktā minēto aizliegumu nepiemēro pienam un piena produktiem, ja to iegūšana atbilst šo noteikumu 127.punktā noteiktajām prasībām.

129. Tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū paredzētā piena atbilstību šo noteikumu 127.punkta prasībām apstiprina dienests. Dienests pārrauga atbilstības kontroli, ko veic dienesta teritoriālā struktūrvienība. Ja produktu ieguve atbilst prasībām, dienests dara zināmu Eiropas Savienības dalībvalstīm un Eiropas Komisijai to uzņēmumu sarakstu, kuri atzīti tirdzniecībai.

130. Svaiga piena pārvadāšana no novietnes, kas atrodas uzraudzības zonā, uz uzņēmumu ārpus aizsardzības un uzraudzības zonas un šī piena pārstrāde ir atļauta, ja:

130.1. dienests ir atļāvis veikt svaiga piena pārstrādi uzņēmumā;

130.2. atļaujā noteikts pārvadāšanas maršruts uz uzņēmumu;

130.3. pārvadājumus veic ar transportlīdzekļiem, kuri pirms pārvadāšanas ir tīrīti un dezinficēti un kuri būvēti un uzturēti tā, lai pārvadāšanas laikā nerastos piena noplūde. Tie ir aprīkoti tā, lai piena ieliešanas un izliešanas laikā izvairītos no aerosola dispersijas;

130.4. pirms atstāt novietni, kurā savākts uzņēmīgo dzīvnieku piens, transportlīdzekļa savienojošās caurules, riepas, riteņu arkas, apakšējās daļas un visi piena izšķakstījumi ir notīrīti un dezinficēti. Pēc pēdējās dezinfekcijas un pirms uzraudzības zonas atstāšanas transportlīdzeklim nav saskares ar aizsardzības un uzraudzības zonā esošām novietnēm, kurās tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki;

130.5. transportlīdzekļi ir norīkoti darbībai tikai noteiktā ģeogrāfiskā vai administratīvā teritorijā, tie ir specifiski apzīmēti (uz transportlīdzekļa virsmas redzamā vietā izvieta viegli salasāmu uzrakstu "Uzmanīgi – inficēts") uz slimības uzliesmojuma apkarošanas laiku un tos pārvieto uz citu teritoriju tikai pēc mazgāšanas un dezinfekcijas, ko veic dienesta amatpersonas vai pilnvarota veterinārārsta uzraudzībā. Transportlīdzekļus norīko un to apzīmēšanu organizē dienests.

131. Uzņēmīgo dzīvnieku svaiga piena paraugus savāc un pārved no novietnes, kas atrodas uzraudzības zonā, uz laboratoriju, kas nav slimības diagnostikai apstiprināta laboratorija, un šādās laboratorijās pienu pārstrādā ar dienesta atļauju. Šādas darbības atļauts veikt, ja nodrošināta slimības izraisītāja izplatīšanās riska novēršana.

132. Dienests kontrolē, lai ārpus uzraudzības zonas netiek izvesta virca vai kūtsmēsli no novietnēm, robežkontroles punktiem, kautuvēm un transportlīdzekļiem. Nav pieļaujama kūtsmēsli un vircas izsmidzināšana uzraudzības zonas robežās.

133. Šo noteikumu 132.punktā minēto aizliegumu dienests nepiemēro izņēmuma apstākļos un atļauj vircas vai kūtsmēsli pārvadāšanu ar transportlīdzekli, kurš tīrīts un dezinficēts pirms un pēc vircas vai kūtsmēsli izsmidzināšanas norādītajā teritorijā uzraudzības zonā, ja šī izsmidzināšana notiek pietiekamā attālumā no novietnēm, kurās tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki, ievērojot šādas prasības:

133.1. pilnvarots veterinārārsts novietnē ir pārbaudījis visus uzņēmīgos dzīvniekus un nav konstatējis potenciāli slimus vai potenciāli inficētus dzīvniekus. Kūtsmēslus vai vircu izsmidzina tuvu zemei, lai izvairītos no migļiņas rašanās, un tūlīt iestrādā zemē;

133.2. pilnvarots veterinārārsts klīniski izmeklējis visus novietnē esošos uzņēmīgos dzīvniekus, un izmeklēšanas rezultāti ir negatīvi;

133.3. uz kūtsmēsli izmantošanu attiecinā šo noteikumu 95.1.apakšpunkta prasības.

134. Dienests kontrolē, lai citi šo noteikumu 117., 121., 125. un 132.punktā neminētie produkti tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū tiek izvesti no valsts saskaņā ar:

134.1. šo noteikumu 93. un 94.punkta prasībām, ja tā ir sperma, olšūnas un embriji;

134.2. šo noteikumu 98.punkta prasībām, ja tā ir āda;

134.3. šo noteikumu 100.punkta prasībām, ja tā ir aitu vilna, mati, sari;

134.4. šo noteikumu 102.punkta prasībām, ja tie ir citi produkti.

135. Zirgu dzimtas dzīvnieku pārvadāšanas ierobežošanai dienests nosaka kārtību, ņemot vērā šo noteikumu X nodaļā noteiktās prasības.

136. Dienests kontrolē, lai uzraudzības zonā noteiktos ierobežojumus saglabā, kamēr tiek izpildītas šādas prasības:

136.1. ir pagājušas vismaz 30 dienas, kopš nogalināti un iznīcināti visi uzņēmīgie dzīvnieki šo noteikumu 42.punktā minētajā novietnē, un šajā novietnē ir veikta noslēguma mazgāšana un dezinfekcija saskaņā ar šo noteikumu 43.punkta prasībām;

136.2. atcelti ierobežojumi aizsardzības zonā;

136.3. ir pabeigta novietnes pārbaude, un iegūtie rezultāti ir negatīvi.

137. Šo noteikumu 136.3.apakšpunktā minēto pārbaudi veic, lai pierādītu slimības neesību uzraudzības zonā atbilstoši šo noteikumu 138.punktā noteiktajiem kritērijiem. Novietņu pārbaudes laikā ņem paraugus saskaņā ar šo noteikumu 139., 140., 141. un 145.punkta prasībām.

IX. Dzīvnieku klīniskās izmeklēšanas un paraugu ņemšanas kārtība

138. Dienests nodrošina visu uzņēmīgo dzīvnieku klīnisko izmeklēšanu novietnēs, ievērojot šādas prasības:

138.1. Īpašu uzmanību pievērš dzīvniekiem, kuri varētu būt pakļauti riskam inficēties ar slimības izraisītāju, īpaši, ja dzīvnieki pārvadāti no potenciāli inficētām novietnēm vai nonākuši ciešā saskarē ar personām vai aparāturu, kas bijusi tuvā kontaktā ar potenciāli inficētām novietnēm vai potenciāli slimiem vai inficētiem dzīvniekiem;

138.2. dzīvnieku klīniskajā izmeklēšanā ņem vērā slimības pārnēsāšanas iespējas, inkubācijas periodu un veidu, kādā tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki;

138.3. pārbauda novietnē izveidoto reģistru un tā datus, īpaši ņemot vērā datus par saslimstību, mirstību un abortiem, klīniskiem novērojumiem, produktivitātes un barības uzņemšanas spēju izmaiņām, dzīvnieku pirkšanu vai pārdošanu, potenciāli inficētu personu apmeklējumiem un citu svarīgu informāciju saistībā ar slimības anamnēzi.

139. Dienests nodrošina paraugu ņemšanu seroloģiskajiem izmeklējumiem:

139.1. saskaņā ar ekspertu grupas ieteikumiem;

139.2. lai veicinātu uzņēmīgo dzīvnieku atrašanu un pierādījumu sniegšanu par slimiem dzīvniekiem, ņemot vērā šo noteikumu 5.punktā minētos nosacījumus, vai izslēgtu iepriekšēju dzīvnieku inficēšanos.

140. Ja paraugus ņem, veicot uzraudzību pēc slimības uzliesmojuma, tad darbības nesāk, pirms nav pagājuši vismaz 21 diena kopš uzņēmīgo dzīvnieku iznīcināšanas inficētajā novietnē un noslēguma mazgāšanas un dezinfekcijas, ja vien šajā nodaļā nav paredzēta cita paraugu ņemšanas kārtība.

141. Paraugus no uzņēmīgajiem dzīvniekiem ņem saskaņā ar šīs nodaļas prasībām katru reizi, kad slimības uzliesmojumam pakļautas aitas un kazas vai citi uzņēmīgie dzīvnieki, kuriem nav redzamas skaidras klīniskās pazīmes, jo īpaši, ja šie dzīvnieki ir bijuši izolēti no govīm un cūkām.

142. Novietnēs, kuras ir potenciāli inficētas ar slimības izraisītāju, bet dzīvniekiem nav klīnisko pazīmju, pārbauda aitas, kazas un pēc ekspertu grupas ieteikumiem arī citus uzņēmīgos dzīvniekus saskaņā ar paraugu ņemšanas protokolu, kas piemērots, lai noteiktu slimību ar vismaz 95 % lielu ticamības pakāpi, ja tās izplatība ganāmpulkā ir līdz 5 %.

143. Lai panāktu aizsardzības zonā noteikto ierobežojumu atcelšanu, aizsardzības zonas robežās visās novietnēs, kurās aitas un kazas nav bijušas tiešā saskarē ar govīm vismaz 21 dienu pirms paraugu ņemšanas, veic pārbaudes saskaņā ar paraugu ņemšanas protokolu, kas piemērots, lai noteiktu slimību ar vismaz 95 % lielu ticamības pakāpi, ja tās izplatība ganāmpulkā ir līdz 5 %.

144. Ja epizootoloģiskie apstākļi ir labvēlīgi un dienesta amatpersona vai pilnvarots veterinārārsts, pārbaudot novietnes aizsardzības zonā, ir konstatējis, ka ir izpildīti šo noteikumu 109.2.apakšpunkta nosacījumi, paraugus ņem 14 dienas pēc uzņēmīgo dzīvnieku iznīcināšanas inficētajā novietnē un novietnes noslēguma mazgāšanas un dezinfekcijas. Paraugus ņem saskaņā ar šo noteikumu 143.punktā noteikto kārtību, izmantojot statistiskos parametrus, kas piemēroti, lai noteiktu slimību ar vismaz 95 % lielu ticamības pakāpi, ja tās izplatība ganāmpulkā ir līdz 2 %.

145. Lai panāktu uzraudzības zonā noteikto ierobežojumu atcelšanu, dienests uzraudzības zonas robežās kontrolē novietnes, kurās ir aizdomas par slimības klātbūtni, bet dzīvniekiem nav konstatētas slimības klīniskās pazīmes. Īpašu uzmanību pievērš novietnēm, kurās tiek turētas aitas un kazas. Šajās pārbaudēs ir pietiekams daudzpakāpju paraugu ņemšanas modelis, ja pilnvarotais veterinārārsts paraugus ņem:

145.1. novietnēs, kurās aitas un kazas nav bijušas tiešā saskarē ar govīm vismaz 30 dienas pirms paraugu ņemšanas;

145.2. pietiekami daudzās novietnēs, lai iegūtu 95 % lielu ticamības pakāpi un atklātu vismaz vienu inficētu novietni, ja aptuvenā slimības izplatība ir 2 %, kas vienmērīgi sadalīta pa visu uzraudzības zonu;

145.3. no pietiekami daudzām aitām un kazām katrā novietnē, lai noteiktu slimības izplatību ganāmpulkā ar vismaz 95 % lielu ticamības pakāpi, ja tās izplatība ganāmpulkā ir līdz 5 %. Ja novietnē ir 15 aitu un kazu vai mazāk, paraugus ņem no visiem dzīvniekiem.

146. Lai pierādītu, ka ārpus zonas nav inficētu aitu un kazu, kas nav bijušas ciešā kontaktā ar nevakcinētām govīm vai cūkām, uzraudzībai piemēro Starptautiskā epizootiju biroja ieteikto paraugu ņemšanas protokolu vai paraugu ņemšanas protokolu, kas paredzēts šo noteikumu 145.punktā, aptuveno slimības izplatību ganāmpulkā nosakot 1 % gadījumu.

147. Ja laboratoriskajos izmeklējumos izmantotā metode nav pietiekami jutīga, paraugu skaitu palielina saskaņā ar šo noteikumu 142., 143., 144.punktā un 145.3.apakšpunktā noteikto paraugu ņemšanas kārtību.

X. Zirgu dzimtas dzīvnieku pārvadāšanas ierobežojumi

148. Ja ir apstiprināts slimības uzliesmojums, dienests kontrolē, lai neviens zirgu dzimtas dzīvnieks netiktu nosūtīts uz Eiropas Savienības dalībvalstīm, ja to pārvadāšanai nav izsniegts identifikācijas dokuments (zirga pase) un normatīvajos aktos par tirdzniecību ar zirgu dzimtas dzīvniekiem noteiktais veterinārais (veselības) sertifikāts.

149. Ja pagaidu kontroles zonā dienests ir noteicis ierobežojumus, kuri skar daļu valsts teritorijas vai visu valsti, atļauj tādu zirgu dzimtas dzīvnieku pārvadāšanu, kuriem vajadzīga īpaša veterinārā aprūpe telpās, kurās neatrodas uzņēmīgie dzīvnieki, ja zirgu izcelsmes novietnē ir ievēroti pasākumi, kas noteikti aizdomu gadījumā par slimības uzliesmojumu, un izpildīti šādi nosacījumi:

149.1. pieaicinātais veterinārārsts ārkārtas situāciju dokumentē 24 stundas diennaktī septiņas dienas nedēļā;

149.2. dzīvnieka īpašnieks sagatavo līgumu ar galamērķa veterināro klīniku;

149.3. zirgu dzimtas dzīvnieka pārvadāšanai ir dienesta izsniegta atļauja;

149.4. zirgu dzimtas dzīvniekam pārvadāšanas laikā ir identifikācijas dokuments;

149.5. pieaicinātais pilnvarotais veterinārārsts ir informēts par pārvadāšanas maršrutu līdz zirgu dzimtas dzīvnieka izvešanai;

149.6. zirgu dzimtas dzīvnieks ir apkopts un apstrādāts ar dezinfekcijas līdzekli;

149.7. zirgu dzimtas dzīvnieku pārvadā īpašā zirgiem paredzētā transportlīdzeklī, kuru viegli atpazīt un kurš pirms un pēc lietošanas ir tīrīts un dezinficēts.

150. Pārvadājot zirgu dzimtas dzīvniekus ārpus aizsardzības un uzraudzības zonām, ievēro nosacījumus, kuri noteikti normatīvajos aktos par tirdzniecību ar zirgu dzimtas dzīvniekiem.

151. Pārvadājot zirgu dzimtas dzīvniekus aizsardzības un uzraudzības zonas robežās, ievēro šādus nosacījumus:

151.1. aizsardzības zonā un uzraudzības zonas ražotnēs atļauts izmantot zirgu dzimtas dzīvniekus, kas tiek turēti aizsardzības un uzraudzības zonas novietnēs, kurās nav uzņēmīgu dzīvnieku, ja tiek ievēroti mazgāšanas un dezinfekcijas pasākumi;

151.2. zirgu dzimtas dzīvniekus bez ierobežojumiem pārvadā uz novietni, kurā nav uzņēmīgu dzīvnieku;

151.3. izņēmuma gadījumos dienests atļauj zirgu dzimtas dzīvnieku pārvadāšanu zirgiem paredzētos vai reģistrētos transportlīdzekļos no novietnes, kurā nav uzņēmīgu dzīvnieku, uz citu novietni aizsardzības zonā, kurā ir uzņēmīgi dzīvnieki, ja transportlīdzekli mazgā un dezinficē pirms dzīvnieku ievietošanas transportlīdzeklī un pirms izcelsmes novietnes atstāšanas;

151.4. zirgu dzimtas dzīvnieku pārvadāšana atļauta pa koplietošanas ceļiem uz ganībām, kas pieder novietnēm, kurās nav uzņēmīgo dzīvnieku, un treniņlaukumos.

152. Nav ierobežota zirgu dzimtas dzīvnieku spermas, olšūnu un embriju iegūšana no donordzīvniekiem aizsardzības un uzraudzības zonas novietnēs, kur nav uzņēmīgo dzīvnieku, un zirgu dzimtas dzīvnieku spermas, olšūnu un embriju nogādāšana zirgu dzimtas recipientiem novietnēs, kurās nav uzņēmīgo dzīvnieku.

153. Uz zirgu dzimtas dzīvnieku īpašnieku, veterinārārsta, mākslīgā apsēklotāja un kalēja apmeklējumiem uzraudzības zonas novietnēs, kurās tur uzņēmīgos dzīvniekus, bet kuras nav pakļautas ierobežojumiem uz aizdomu pamata par slimības esību vai slimības uzliesmojuma gadījumā, attiecas šādi nosacījumi:

153.1. zirgu dzimtas dzīvniekus tur atsevišķi no uzņēmīgajiem dzīvniekiem un nepieļauj minēto personu piekļuvi uzņēmīgajiem dzīvniekiem;

153.2. visus apmeklētājus reģistrē;

153.3. apmeklētāju transportlīdzekļus un apavus tīra un dezinficē.

XI. Reģionalizācija, dzīvnieku kustības kontrole un identifikācija

154. Ja slimības izraisītājs izplatās un epizootija kļūst plaša, kā arī visos gadījumos, kad valstī tiek veikta ārkārtas vakcinācija, valsts un pašvaldību iestādes, kas iekļautas valsts civilās aizsardzības plānā preventīvo, reaģēšanas, seku likvidēšanas un neatliekamo pasākumu veikšanā, nodrošina, ka valsts teritorija tiek reģionalizēta vienā vai vairākās ierobežotās un brīvās zonās.

155. Dienests nekavējoties paziņo Eiropas Komisijai sīku informāciju par ierobežotajā zonā īstenotajiem pasākumiem.

156. Ja slimības uzliesmojums ir tuvu valsts robežai un slimība draud izplatīties Eiropas Savienības kaimiņvalstīs, kurās šo noteikumu 154.punktā minēto pasākumu īstenošanas laikā nav novērojami slimības uzliesmojumi, rīkojas saskaņā ar attiecīgajiem Eiropas Savienības tiesību aktiem.

157. Pirms ierobežotās zonas noteikšanas dienests veic situācijas epizootoloģisko novērtēšanu attiecībā uz slimības izraisītāja ievazāšanas iespējamo laiku un vietu, iespējamo izplatību un iespējamo laiku, kas vajadzīgs, lai iznīcinātu slimības izraisītāju.

158. Ierobežoto zonu norobežo, pamatojoties uz administratīvajām robežām vai ģeogrāfiskiem šķēršļiem. Reģionalizāciju balsta uz lielākām vienībām nekā reģions. Ņemot vērā epizootoloģiskās izmeklēšanas rezultātus, ierobežoto zonu atļauts samazināt līdz teritorijai, kuras lielums nav mazāks par reģionu. Ja slimības izraisītājs izplatās, ierobežoto zonu paplašina, iekļaujot blakus esošās administratīvās teritorijas vai to daļas.

159. Pēc reģionalizācijas pabeigšanas dienests kontrolē, lai tiktu ievērotas šādas prasības:

159.1. uzņēmīgo dzīvnieku, dzīvnieku izcelsmes produktu un preču pārvadājumi un transportlīdzekļu kustība notiek saskaņā ar dienesta norādījumiem;

159.2. svaigu gaļu, svaigu pienu un citu produktu krājumus, kas neatbilst nosūtīšanai ārpus ierobežotās zonas, marķē atbilstoši normatīvo aktu prasībām par produktu marķēšanu dzīvnieku slimību uzliesmojuma gadījumā. Dienests piedalās šo produktu atrašanās un identificēšanā;

159.3. īpaši apzīmē uzņēmīgos dzīvniekus (piešķirot identificējamu apzīmējumu) un no tiem iegūtus produktus (piešķirot veselības marķējumu), kas paredzēti nosūtīšanai ārpus ierobežotās zonas.

160. Dienests sadarbojas ar Eiropas Savienības dalībvalstu kompetentajām iestādēm, atrodot uzņēmīgos dzīvniekus, kuri nosūtīti no ierobežotās zonas laikposmā starp aptuveno slimības izraisītāja ievazāšanu un reģionalizācijas pabeigšanu. Atrastos dzīvniekus pilnvarota veterinārārsta uzraudzībā izolē līdz brīdim, kamēr tiek noliegta dzīvnieku saslimšana, potenciālā dzīvnieku saslimšana vai potenciālā dzīvnieku inficēšanās.

161. Dienests sadarbojas ar Eiropas Savienības dalībvalstu kompetentajām iestādēm, atrodot svaigu gaļu, svaigu pienu un svaiga piena produktus, kuri iegūti no uzņēmīgajiem dzīvniekiem un ražoti ierobežotajā zonā laikposmā starp aptuveno slimības izraisītāja ievazāšanu un datumu, kad tiek pabeigta reģionalizācija. Svaigu gaļu apstrādā saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikuma prasībām, svaigu pienu un piena produktus - saskaņā ar šo noteikumu 1.pielikuma prasībām vai arī šos produktus aiztur līdz brīdim, kad tiek atzīts, ka dzīvnieku saslimšana

vai dzīvnieku inficēšanās nav notikusi.

162. Specifiskus pasākumus, īpaši tādas gaļas marķēšanu, kas iegūta no uzņēmīgajiem dzīvniekiem, kuru izcelsmes vieta ir ierobežotā zona un ko nav atļauts izplatīt ārpus ierobežotās zonas, veic saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem.

163. Dienests veic to uzņēmīgo dzīvnieku identifikāciju, kuri atstāj novietni. Dzīvnieku identifikāciju izveido tā, lai dienesta amatpersona vai pilnvarots veterinārārsts tos var ātri atrast un kontrolēt to pārvietošanos no izcelsmes novietnes uz citu novietni.

164. Ja slimības uzliesmojums ir konstatēts specifiskiem mērķiem paredzētā norobežotā platībā uzņēmīgo dzīvnieku audzēšanai vai turēšanai, kautuvē, robežkontroles punktā vai transportlīdzeklī, dienests dzīvnieku ātrai izsekošanai nosaka citus šo dzīvnieku un to izcelsmes novietņu vai jebkuru citu novietņu, no kurām tie nāk, apzīmēšanas veidus. Šo dzīvnieku identificēšanas vai to izcelsmes novietņu atrašanas metodes nosaka dienests un paziņo Eiropas Komisijai.

165. Dienests kontrolē, lai slimības uzliesmojuma gadījumā valsts teritorijā zonā, kurā ierobežota uzņēmīgo dzīvnieku pārvietošanās, tiktu piemēroti šādi pasākumi:

165.1. dzīvnieku īpašnieki dienesta teritoriālajā struktūrvienībā pēc tās pieprasījuma sniedz informāciju par dzīvniekiem, kas tiek ievesti novietnē vai to atstāj. Šī informācija iekļauj ziņas, kuras noteiktas normatīvajos aktos par tirdzniecību ar mājas atgremotājiem un cūkām;

165.2. personas, kas iesaistītas uzņēmīgo dzīvnieku pārvadāšanā vai tirdzniecībā, dienesta teritoriālajā struktūrvienībā pēc tās pieprasījuma sniedz informāciju par dzīvniekiem, kuri ir pārvadāti vai pārdoti. Šī informācija ietver ziņas, kuras noteiktas normatīvajos aktos par tirdzniecību ar mājas atgremotājiem un cūkām.

166. Dienests nosaka dažu vai visu šo noteikumu 165.punktā noteikto prasību piemērošanu brīvās zonas daļās vai visā brīvās zonas teritorijā.

XII. Slimības vakcīnu lietošana, izplatīšana, kontrole un dzīvnieku vakcinācijas kārtība

167. Profilaktiskās vakcinācijas uzsākšanai dienests izvērtē situāciju valstī atbilstoši šo noteikumu 5.pielikumā noteiktajiem kritērijiem, bet ārkārtas vakcinācijas uzsākšanai – atbilstoši šo noteikumu 6.pielikumā noteiktajiem kritērijiem.

168. Dienests pieņem lēmumu par ārkārtas vakcināciju, ja pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

168.1. ir apstiprināti slimības uzliesmojumi, kas valstī draud izplatīties plašā mērogā;

168.2. valstī izziņotais slimības uzliesmojums ģeogrāfiskā stāvokļa vai valdošo meteoroloģisko apstākļu dēļ apdraud citas Eiropas Savienības dalībvalstis;

168.3. ir apdraudētas citas Eiropas Savienības dalībvalstis, jo starp novietnēm, kas atrodas Eiropas Savienības dalībvalstu teritorijās, un novietnēm, kuras atrodas Latvijā, pastāv epizootoloģiski būtiska saikne;

168.4. ģeogrāfiskā stāvokļa vai valdošo meteoroloģisko apstākļu dēļ valsti apdraud blakus esošajās trešajās valstīs uzliesmojusī slimība.

169. Dienests, lemjot par ārkārtas vakcināciju, izvērtē šo noteikumu 53. un 54.punktā noteiktos pasākumus.

170. Dienests pieņem lēmumu par ārkārtas vakcināciju un īsteno to saskaņā ar šo noteikumu prasībām, ja Eiropas Komisijai ir iesniegts rakstisks paziņojums, kurā iekļauta šo noteikumu 171.punktā noteiktā informācija.

171. Pieņemot lēmumu par ārkārtas vakcināciju, dienests precizē vakcinācijai nepieciešamos nosacījumus un nosaka:

- 171.1. ģeogrāfisko apgabalu (veic reģionalizāciju), kurā notiek ārkārtas vakcinācija;
- 171.2. vakcinējamo dzīvnieku sugu un vecumu;
- 171.3. vakcinācijas kampaņas ilgumu;
- 171.4. īpašus aizliegumus uzņēmīgo vakcinēto un nevakcinēto dzīvnieku un to produktu pārvadāšanai;
- 171.5. vakcinēto dzīvnieku īpašu un pastāvīgu identifikāciju un īpašu reģistrāciju;
- 171.6. citus jautājumus, kas attiecas uz ārkārtas vakcināciju.

172. Dienests ārkārtas vakcinācijas laikā nodrošina vakcināciju saskaņā ar šo noteikumu 174.punkta prasībām neatkarīgi no tā, vai vakcinētos dzīvniekus pēc tam nokauj vai patur dzīvus.

173. Dienests nodrošina, lai sabiedrība tiktu informēta par to, cik droši ir lietot pārtikā vakcinētu dzīvnieku gaļu, pienu un piena produktus.

174. Nosakot profilaktisko vakcināciju, dienests nodrošina, ka:

174.1. vakcinācijas zonā veic reģionalizāciju. Ja konkrēto uzdevumu izpildei nepieciešams, reģionalizāciju veic ciešā sadarbībā ar blakus esošajām Eiropas Savienības dalībvalstīm;

174.2. vakcināciju veic ātri un atbilstoši veterinārajām un bioloģiskās drošības prasībām, lai izvairītos no slimības izraisītāja izplatīšanas;

174.3. visus vakcinācijas zonā noteiktos pasākumus veic, neierobežojot reģionalizācijas, dzīvnieku pārvietošanas un identifikācijas kontroli;

174.4. ja vakcinācijas zonā daļēji vai pilnībā iekļauta aizsardzības vai uzraudzības zona:

174.4.1. šajā vakcinācijas zonas daļā saglabā aizsardzības vai uzraudzības zonā noteiktos pasākumus līdz to atcelšanai;

174.4.2. pēc aizsardzības vai uzraudzības zonā noteikto pasākumu atcelšanas profilaktiskās vakcinācijas zonā turpina noteiktos pasākumus.

175. Piemērojot profilaktisko vakcināciju, dienests nodrošina, ka vakcinācijas zonu vismaz 10 kilometru platumā ap vakcinācijas zonas robežām aptver uzraudzības zona (uzraudzības zona, ko definējis Starptautiskais epizootiju birojs), kurā:

175.1. ir aizliegta vakcinācija;

175.2. tiek veikta pastiprināta uzraudzība;

175.3. pret slimību uzņēmīgo sugu dzīvnieku pārvadāšana ir pakļauta dienesta kontrolei;

175.4. šo noteikumu 175.1., 175.2. un 175.3.apakšpunktā noteiktie pasākumi tiek saglabāti, līdz saskaņā ar šo noteikumu 222. un 223.punkta prasībām tiek atgūts no slimības brīvas valsts vai teritorijas statuss.

176. Dienests paziņo Eiropas Komisijai, ja, pamatojoties uz šo noteikumu 168.punkta prasībām, kā arī ņemot vērā visus attiecīgos apstākļus, ir pieņemts lēmums ieviest supresīvo vakcināciju. Dienests sniedz sīku informāciju par veicamajiem kontroles pasākumiem, kas tiek piemēroti aizsardzības un uzraudzības zonu noteikšanas laikā.

177. Dienests nodrošina, ka supresīvo vakcināciju veic:

177.1. aizsardzības zonā;

177.2. skaidri norādītās novietnēs, kurās veic slimības apkarošanas pasākumus, ja apstiprināts slimības uzliesmojums.

178. Piemērojot supresīvo vakcināciju, atļauts atlikt dzīvnieku nogalināšanu šo noteikumu 42.punktā minētajās novietnēs tik ilgi, kamēr tiek izpildītas normatīvajos aktos noteiktās prasības par labturības prasībām dzīvnieku kaušanas laikā.

XIII. Pasākumi vakcinācijas zonā laikā no ārkārtas vakcinācijas sākuma līdz brīdim, kad pagājušas vismaz

30 dienas pēc ārkārtas vakcinācijas pabeigšanas (1.etaps)

179. Dienests kontrolē, lai vakcinācijas zonā laikā no ārkārtas vakcinācijas sākuma līdz brīdim, kad pagājušas vismaz 30 dienas pēc šādas vakcinācijas pabeigšanas, tiek piemēroti šādi pasākumi:

179.1. aizliegta uzņēmīgo dzīvnieku pārvietošana starp novietnēm vakcinācijas zonā un ārpus tās, izņemot gadījumu, ja dienests šos dzīvniekus atļauj pārvadāt tūlītējai nokaušanai uz dienesta norādītu kautuvi, kas atrodas vakcinācijas zonā, vai uz kautuvi, kas atrodas tuvu šai zonai, ja pārvadājami dzīvnieki un to izcelsmes ganāmpulki vai ganāmpulki, no kuriem dzīvnieki sūtīti, ir klīniski pārbaudīti;

179.2. svaigu gaļu, kas ražota no vakcinētiem dzīvniekiem, kuri nokauti 30 dienas ilgajā periodā:

179.2.1. marķē ar veselības marķējumu, kuru krusto divas perpendikulāras līnijas;

179.2.2. glabā un pārvadā atsevišķi no gaļas, uz kuras nav šo noteikumu 179.2.1.apakšpunktā minētā marķējuma, un pēc tam to pārvadā aizzīmogotos konteineros uz dienesta norādītu uzņēmumu apstrādei saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikuma prasībām.

180. No vakcinētiem dzīvniekiem iegūtu pienu un piena produktus atļauts izplatīt vakcinācijas zonā vai ārpus tās, ja piens vai piena produkti atkarībā no tā, vai tie paredzēti izmantošanai cilvēku uzturā vai citādiem mērķiem, apstrādāti kādā no šo noteikumu 1.pielikumā noteiktajiem veidiem.

181. Pienu un piena produktus apstrādā saskaņā ar šo noteikumu 182.punktā minēto kārtību uzņēmumos vakcinācijas zonā vai, ja šajā zonā uzņēmumu nav, uzņēmumos ārpus vakcinācijas zonas, kuriem svaigu pienu pieved saskaņā ar šo noteikumu 184.punktā noteikto kārtību.

182. Uzņēmumā, kurā pārstrādā vakcinētu dzīvnieku pienu, ievēro šādus nosacījumus:

182.1. ir nodrošināta pastāvīgā veterinārā uzraudzība un kontrole;

182.2. svaigais piens iegūts no vakcinētiem dzīvniekiem vai novietnēs ārpus vakcinācijas zonas;

182.3. visā ražošanas procesā pienam ir zināma izcelsme, to pārvadā un glabā atsevišķi no svaiga piena un svaiga piena produktiem, kas nav paredzēti nosūtīšanai ārpus vakcinācijas zonas;

182.4. svaigu pienu no novietnēm, kas atrodas ārpus vakcinācijas zonas, uz uzņēmumu pārvadā transportlīdzekļos, kuri pirms pārvadājuma ir tīrīti un dezinficēti un kuriem pēc piena iepildīšanas nav kontakta ar ierobežojumu teritorijā esošām novietnēm, kurās tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki.

183. Tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū paredzētā piena pārstrādes atbilstību šo noteikumu 182.punktā minētajām prasībām izvērtē un apstiprina dienests. Dienests pārbauda uzņēmumu atbilstības kontroli, ko veic dienesta teritoriālā struktūrvienība, un produktu ieguves atbilstības gadījumā dara zināmu Eiropas Savienības dalībvalstīm un Eiropas Komisijai to uzņēmumu sarakstu, kuri atzīti šādai tirdzniecībai.

184. Svaiga piena pārvadāšanu no vakcinācijas zonā esošajām novietnēm uz uzņēmumu ārpus vakcinācijas zonas un piena pārstrādi veic šādā kārtībā:

184.1. saņem atļauju no dienesta par to, ka svaigo pienu, kas iegūts no vakcinācijas zonā turētiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem, atļauts pārstrādāt uzņēmumos ārpus vakcinācijas zonas;

184.2. dienests atļaujā norāda svaiga piena pārvadāšanas maršrutu un pārstrādes uzņēmumu;

184.3. svaigo pienu pārvadā ar transportlīdzekļiem, kuri pirms pārvadāšanas ir tīrīti un dezinficēti. Tie ir būvēti un uzturēti tā, lai pārvadāšanas laikā nerodas nekāda piena noplūde, un ir aprīkoti tā, lai piena ieliešanas un izliešanas laikā izvairītos no aerosola dispersijas;

184.4. pirms atstāj novietni, kurā tika savākts uzņēmīgo dzīvnieku piens, savienojošās caurules, riepās, riteņu arkas, transportlīdzekļa apakšējās daļas un visus piena izšļakstījumus tīra un dezinficē. Pēc pēdējās dezinfekcijas un pirms vakcinācijas zonas atstāšanas transportlīdzeklī nav turpmākas saskares ar vakcinācijas zonā esošām novietnēm, kurās tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki;

184.5. transportlīdzekļi ir norīkoti darbam noteiktā ģeogrāfiskā vai administratīvā teritorijā, tie ir attiecīgi apzīmēti, un tos pārvieto uz citu teritoriju tikai pēc mazgāšanas un dezinfekcijas, ko veic dienesta inspektora vai pilnvarota veterinārārsta uzraudzībā.

185. Aizliegta uzņēmīgo dzīvnieku svaiga piena paraugu savākšana un pārvadāšana no novietnēm vakcinācijas zonā uz laboratoriju, kas nav slimības diagnostikai apstiprinātā laboratorija, un piena pārstrāde šādās laboratorijās.

186. Aizliegta spermas savākšana mākslīgajai apsēklošanai no tādiem uzņēmīgajiem donordzīvniekiem, kas tiek turēti spermas savākšanas centros vakcinācijas zonā, izņemot gadījumu, ja dienests to atļauj saldētas spermas ražošanai un tiek ievēroti šādi nosacījumi:

186.1. spermas savākšanas centrā ir nodrošināta savāktās spermas glabāšana atsevišķi vismaz 30 dienas;

186.2. ja donordzīvnieks nav vakcinēts, tiek piemēroti šo noteikumu 94.2. un 94.3.apakšpunktā minētie nosacījumi;

186.3. ja donordzīvnieks ir vakcinēts, tad pirms vakcinācijas veiktajā laboratoriskajā izmeklēšanā iegūts negatīvs antivielu tests pret slimības izraisītāju vienā no šādām situācijām:

186.3.1. iegūts negatīvs rezultāts testā slimības izraisītāja vai tā genoma atklāšanai vai apstiprinātā testā antivielu noteikšanai pret slimības izraisītāja nestrukturāliem proteīniem. Testi veikti spermas karantīnas perioda beigās paraugos, kas ņemti no uzņēmīgajiem dzīvniekiem, kuri tajā laikā bijuši spermas savākšanas centrā;

186.3.2. sperma atbilst normatīvajos aktos par tirdzniecības kārtību ar dzīvnieku spermu noteiktajām prasībām.

187. Aizliegta olšūnu un embriju iegūšana no donordzīvniekiem.

188. Izvedot no valsts citus šajā nodaļā neminētos dzīvnieku izcelsmes produktus tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū, ievēro šo noteikumu 97., 98., 99., 100., 101., 102., 132. un 133.punktā noteiktās prasības.

XIV. Pasākumi vakcinācijas zonā, sākot ar 30.dienu pēc ārkārtas vakcinācijas pabeigšanas līdz laikam, kad veikta novietņu apsekošana un klasifikācija (2.etaps)

189. Dienests kontrolē, lai vakcinācijas zonā, sākot ar 30.dienu pēc ārkārtas vakcinācijas pabeigšanas līdz laikam, kad pabeigta novietņu pārbaude un klasifikācija, tiktu aizliegta uzņēmīgo dzīvnieku pārvietošana starp novietnēm vakcinācijas zonā un ārpus tās, izņemot gadījumu, ja dienests atļauj uzņēmīgos dzīvniekus pārvest no šo noteikumu 204.punktā minētajām novietnēm uz kautuvi vakcinācijas zonā vai ārpus tās tūlītējai nokaušanai, izpildot šādas prasības:

189.1. pārvadāšanas laikā un kautuvē dzīvnieki nenonāk kontaktā ar citiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem;

189.2. dzīvniekiem ir dienesta izsniegts dokuments, kas apliecina, ka visiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem izcelsmes novietnē vai novietnē, no kuras tie tiek sūtīti, ir veikta šo noteikumu 198.punktā noteiktā uzraudzība;

189.3. transportlīdzekļus pirms dzīvnieku iekraušanas un izkraušanas mazgā un dezinficē, mazgāšanas un dezinfekcijas datumu un laiku reģistrējot attiecīgā žurnālā;

189.4. dzīvniekiem kautuvē 24 stundas pirms kaušanas ir veikta pirmskaušanas veterinārā apskate, it īpaši par slimības klīniskajām pazīmēm, un nav atklāti simptomi, kas norāda par dzīvnieku saslimšanu.

190. Svaigu gaļu, izņemot blakusproduktus, kas iegūti no vakcinētiem lielajiem un mazajiem atgremotājiem šo noteikumu 189.punktā minētajā laikposmā, atļauts izplatīt vakcinācijas zonā un ārpus tās, ja izpildīti šādi nosacījumi:

190.1. uzņēmums atrodas pastāvīgā veterinārajā uzraudzībā un kontrolē;

190.2. uzņēmumā pārstrādā svaigu gaļu (izņemot blakusproduktus), kura apstrādāta šo noteikumu 7.pielikuma 1., 3. un 4.punktā noteiktajā veidā, vai svaigu gaļu, kas iegūta no dzīvniekiem, kuri audzēti un nokauti ārpus vakcinācijas zonas;

190.3. svaiga gaļa, malta gaļa un gaļas izstrādājumi ir marķēti ar veselības marķējumu, kuru nekrusto divas perpendikulāras līnijas;

190.4. visā ražošanas procesā svaigai gaļai ir zināma izcelsme, un to transportē un glabā atsevišķi no gaļas, kura iegūta no dzīvniekiem ar citādu veselības stāvokli.

191. Tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū paredzētās svaigās gaļas atbilstību šo noteikumu 190.punkta nosacījumiem izvērtē dienests. Dienests uzrauga atbilstības kontroli, ko veic dienesta teritoriālā struktūrvienība, un

produktu ieguves atbilstības gadījumā dara zināmu Eiropas Savienības dalībvalstīm un Eiropas Komisijai to uzņēmumu sarakstu, kuri atzīti tirdzniecībai.

192. Svaigu gaļu, kas ražota no vakcinētām cūkām, kuras nokautas šo noteikumu 189.punktā minētajā laikposmā, marķē ar veselības marķējumu, kuru krusto divas perpendikulāras līnijas, glabā un pārvadā atsevišķi no gaļas, kurai nav šāda marķējuma, un pēc tam to aizzīmogotos konteineros pārved uz dienesta norādītu uzņēmumu apstrādei saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikuma prasībām.

193. No vakcinētiem dzīvniekiem iegūtu pienu un piena produktus atļauts izplatīt vakcinācijas zonā vai ārpus tās, ja piens vai piena produkti atkarībā no tā, vai tie paredzēti izmantošanai cilvēku uzturā vai citādiem mērķiem, apstrādāti kādā no šo noteikumu 1.pielikumā noteiktajiem veidiem.

194. Šo noteikumu 193.punktā minēto pienu un piena produktus apstrādā uzņēmumā vakcinācijas zonā vai ārpus tās saskaņā ar šo noteikumu 180., 181., 182., 183., 184. un 185.punktā noteiktajām prasībām.

195. Uzņēmīgo dzīvnieku spermas, olšūnu un embriju iegūšanas laikā ievēro šo noteikumu 186. un 187.punktā noteiktās prasības.

196. Izvedot no valsts citus šajā nodaļā neminētos dzīvnieku izcelsmes produktus tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū, ievēro šo noteikumu 97., 98., 99., 100., 101., 102., 132. un 133.punktā noteiktās prasības.

XV. Dzīvnieku klīniskā un seroloģiskā izmeklēšana vakcinācijas zonā (2.A etaps)

197. Dienests nodrošina, lai vakcinācijas zonā šo noteikumu 198. un 199.punktā minētā uzraudzība tiek veikta, sākot ar trīsdesmito dienu pēc ārkārtas vakcinācijas pabeigšanas un beidzot ar dzīvnieku klīniskās un seroloģiskās uzraudzības pabeigšanu.

198. Uzraudzību veic, lai identificētu uzņēmīgo dzīvnieku ganāmpulkus, kuriem bijis kontakts ar slimības izraisītāju un kuri neuzrāda acīm redzamas saslimšanas pazīmes. Uzraudzība ietver visu uzņēmīgo dzīvnieku klīnisku izmeklēšanu visos ganāmpulkos vakcinācijas zonā un laboratorisko pārbaudi saskaņā ar šo noteikumu 199.punktā noteiktajām prasībām.

199. Laboratoriskajās pārbaudēs izmanto testus, kuri atbilst vienam no šādiem nosacījumiem:

199.1. inficēšanās pārbaudē nosaka antivielas pret nestrukturāliem slimības izraisītāja proteīniem vai izmanto citu apstiprinātu metodi, kuru iespējams piemērot šo noteikumu 142.punktā minēto kritēriju izpildei. Ja ganāmpulku atjaunošanas laikā izmanto kontrol dzīvniekus, ganāmpulku atjaunošanas procesā ievēro šo noteikumu 46., 47., 48., 49., 50., 51. un 52.punktā noteikto kārtību;

199.2. antiviēlu pārbaudē nosaka antivielas pret slimības izraisītāja nestrukturāliem proteīniem paraugos, kas ņemti no vakcinētiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem un to nevakcinētiem pēcnācējiem visos ganāmpulkos vakcinācijas zonā.

XVI. Ganāmpulku klasifikācija vakcinācijas zonā (2.B etaps)

200. Dienests kontrolē, lai novietnes, kurās ir uzņēmīgie dzīvnieki:

200.1. ir klasificētas saskaņā ar šo noteikumu 198.punktā minētajiem klīniskās izmeklēšanas rezultātiem un pamatojoties uz šo noteikumu 5.punktā noteiktajiem kritērijiem;

200.2. tiek piemēroti šo noteikumu 201., 202. un 203.punktā noteiktie pasākumi.

201. Vakcinācijas zonas novietnē, kurā ir konstatēts vismaz viens potenciāli slims dzīvnieks un kuram saskaņā ar šo noteikumu 5.punktā noteiktajiem kritērijiem ir apstiprināta saslimšana, piemēro šo noteikumu 42.punktā noteiktos pasākumus un ap šo novietni norobežo aizsardzības un uzraudzības zonu.

202. Novietnē, kurā ir viens uzņēmīgs dzīvnieks, par kuru ir aizdomas, ka tas iepriekšējā kontaktā ir inficējies ar slimības izraisītāju, bet turpmāko pārbaūžu rezultātā slimības izraisītāja esība visiem novietnē esošajiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem nav apstiprināta, veic šādus pasākumus:

202.1. nogalina visus novietnē esošos uzņēmīgos dzīvniekus un to liķus pārstrādā;

202.2. uzņēmīgos dzīvniekus klasificē un:

202.2.1. nogalina tikai tos dzīvniekus, kuriem ir pozitīvi laboratoriskās izmeklēšanas rezultāti (saskaņā ar šo noteikumu 199.punkta prasībām), un to liķus pārstrādā;

202.2.2. pārējos uzņēmīgos dzīvniekus nokauj dienesta noteiktajā kārtībā;

202.3. novietnes mazgā un dezinficē saskaņā ar šo noteikumu 43.punkta prasībām;

202.4. ganāmpulku atjauno saskaņā ar šo noteikumu 46., 47., 48., 49., 50., 51. un 52.punktā noteikto kārtību.

203. Dienests kontrolē, lai no uzņēmīgajiem dzīvniekiem šo noteikumu 197.punktā minētajā laikposmā iegūto produktu ražošanā piemēro šādus pasākumus:

203.1. no šo noteikumu 202.2.2.apakšpunktā minētajiem dzīvniekiem ražotajai svaigajai gaļai piemēro šo noteikumu 190.punktā noteiktos nosacījumus, ja tie ir atgremotāji, un šo noteikumu 192.punktā noteiktās prasības, ja tie ir cūku sugas dzīvnieki;

203.2. pienu un piena produktus, kuri iegūti no šo noteikumu 202.2.2.apakšpunktā minētajiem dzīvniekiem, atkarībā no paredzētajiem mērķiem apstrādā vienā no šo noteikumu 1.pielikumā minētajiem apstrādes veidiem un atbilstoši šo noteikumu 180., 181., 182., 183., 184. un 185.punktā noteiktajām prasībām.

204. Uzņēmīgo dzīvnieku novietnēs, kurās saskaņā ar šo noteikumu 199.punktā minētajiem laboratoriskajiem izmeklējumiem oficiāli noliegta slimības esība, piemēro šo noteikumu XVII nodaļā noteiktos pasākumus.

XVII. Pasākumi vakcinācijas zonā pēc dzīvnieku izmeklēšanas un novietņu klasifikācijas pabeigšanas, līdz atgūts no slimības brīvas valsts vai teritorijas statuss (3.etaps)

205. Šo noteikumu 206., 207., 208., 209. un 210.punktā noteiktos pasākumus veic vakcinācijas zonā pēc 2.B etapā noteikto pasākumu pabeigšanas, līdz tiek iegūts no slimības brīvas teritorijas statuss saskaņā ar šo noteikumu 219.punktā noteiktajām prasībām.

206. Uzņēmīgo dzīvnieku pārvietošanai starp novietnēm vakcinācijas teritorijas robežās dienests dzīvnieku pārvadātājam izsniedz atļauju.

207. Aizliegta uzņēmīgo dzīvnieku pārvietošana ārpus vakcinācijas zonas, izņemot gadījumu, ja uzņēmīgie dzīvnieki tiek pārvadāti uz kautuvi tūlītējai nokaušanai šādā kārtībā:

207.1. pārvadāšanas laikā un kautuvē dzīvnieki nenonāk kontaktā ar citiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem;

207.2. dzīvniekiem ir dienesta izsniegts dokuments, kas apliecina, ka visiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem izcelsmes novietnē vai novietnē, no kuras tie tiek sūtīti, ir veikta šo noteikumu 198.punktā noteiktā uzraudzība;

207.3. transportlīdzekļus pirms dzīvnieku iekraušanas un izkraušanas mazgā un dezinficē, mazgāšanas un dezinfekcijas datumu un laiku reģistrējot attiecīgā žurnālā;

207.4. dzīvniekiem kautuvē 24 stundas pirms kaušanas ir veikta pirmskaušanas veterinārā apskate, it īpaši par slimības klīniskajām pazīmēm, un nav atklāti simptomi, kas norāda uz dzīvnieku saslimšanu.

208. Pret slimību nevakcinētu uzņēmīgo dzīvnieku pārvadāšanā ievēro šādu kārtību:

208.1. 24 stundu laikā pēc dzīvnieku ievietošanas novietnē visus uzņēmīgos dzīvniekus klīniski izmeklē (klīniskās izmeklēšanas laikā nav konstatētas slimības klīniskās pazīmes);

208.2. dzīvnieki pirms pārvadāšanas turēti izolēti izcelsmes novietnē ne mazāk kā 30 dienas, un šajā laikposmā novietnē nav ievests neviens uzņēmīgais dzīvnieks;

208.3. dzīvnieku izcelsmes novietne atrodas ārpus aizsardzības vai uzraudzības zonas;

208.4. pārvadāšanai paredzētie dzīvnieki izmeklēti vienā no šādiem veidiem:

208.4.1. dzīvnieku izolēšanas perioda beigās laboratoriskajos izmeklējumos iegūti negatīvi rezultāti par slimības izraisītāja antivielu klātbūtni;

208.4.2. novietnē saskaņā ar šo noteikumu 142.punkta prasībām un neatkarīgi no pārvadājamās dzīvnieku sugas veikta seroloģiskā uzraudzība;

208.5. dzīvniekiem pārvadāšanas laikā no izcelsmes novietnes uz galamērķa vietu nav bijis saskares ar slimības izraisītāju.

209. Vakcinētu sīviešu kārtas dzīvnieku nevakcinētus pēcnācējus aizliegts izvest no izcelsmes novietnes, izņemot gadījumu, ja šie dzīvnieki tiek vesti:

209.1. uz novietni vakcinācijas zonā, kurā dzīvniekiem ir noteikts tāds pats veselības stāvoklis kā izcelsmes novietnē esošajiem dzīvniekiem;

209.2. uz kautuvi tūlītējai nokaušanai;

209.3. uz dienesta norādītu novietni, no kuras pēcnācējs tiek nosūtīts uz kautuvi;

209.4. uz jebkuru novietni pēc tam, kad ir iegūti negatīvi laboratorisko izmeklējumu rezultāti seroloģiskā testā par slimības izraisītāja antivielu klātbūtni. Asins paraugu laboratoriskajiem izmeklējumiem noņem pirms dzīvnieka nosūtīšanas no izcelsmes novietnes.

210. Svaigu gaļu, kas ražota no nevakcinētiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem, atļauts izplatīt vakcinācijas zonā un ārpus tās, ja izpildītas šādas prasības:

210.1. visā vakcinācijas zonā ir pabeigti šo noteikumu 202.punktā noteiktie pasākumi vai arī dzīvnieki tiek pārvesti uz kautuvi šo noteikumu 207.punktā vai 208.4.apakšpunktā noteiktajā kārtībā;

210.2. uzņēmums atrodas pastāvīgā veterinārajā uzraudzībā un kontrolē;

210.3. uzņēmumā pārstrādā svaigu gaļu, kas:

210.3.1. iegūta no dzīvniekiem, kuri pārvadāti uz kautuvi saskaņā ar šo noteikumu 210.1.apakšpunktā noteikto kārtību;

210.3.2. iegūta no dzīvniekiem, kuri audzēti un nokauti ārpus vakcinācijas zonas, vai dzīvniekiem, kuri nokauti ārpus vakcinācijas zonas;

210.3.3. minēta šo noteikumu 212.punktā;

210.4. visa svaigā gaļa, maltā gaļa un gaļas izstrādājumi marķēti ar veselības marķējumu, kuru nekrusto divas perpendikulāras līnijas;

210.5. visā ražošanas procesā svaigai gaļai ir zināma izcelsme, to pārvadā un glabā atsevišķi no gaļas, kura iegūta no dzīvniekiem ar citādu veselības statusu.

211. Svaigu gaļu, kas ražota no vakcinētiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem vai vakcinētu sīviešu kārtas dzīvnieku nevakcinētiem seroloģiski pozitīviem pēcnācējiem un kura iegūta šo noteikumu 205.punktā minētajā laikposmā, marķē ar veselības marķējumu, kuru krusto divas perpendikulāras līnijas. Svaigu gaļu glabā un pārvadā atsevišķi no gaļas, kura nav marķēta ar šādu marķējumu. Gaļu glabā un pārvadā aizzīmogotos konteineros uz dienesta norādītu uzņēmumu apstrādei saskaņā ar šo noteikumu 7.pielikuma 1.punkta prasībām.

212. Svaigu gaļu un attīrītus blakusproduktus, kas ražoti no vakcinētiem lielajiem un mazajiem atgremotājiem vai vakcinētu sīviešu kārtas dzīvnieku nevakcinētiem seroloģiski pozitīvajiem pēcnācējiem, atļauts izplatīt vakcinācijas zonā un ārpus tās, ja izpildīti šādi nosacījumi:

212.1. uzņēmums atrodas pastāvīgā veterinārajā uzraudzībā un kontrolē;

212.2. uzņēmumā pārstrādā svaigu gaļu (izņemot blakusproduktus):

212.2.1. kura apstrādāta atbilstoši šo noteikumu 7.pielikumā noteiktajām prasībām;

212.2.2. kura iegūta saskaņā ar šo noteikumu 210.punktā noteiktajām prasībām;

212.2.3. kura ražota no dzīvniekiem, kas audzēti un nokauti ārpus vakcinācijas zonas, vai dzīvniekiem, kas nokauti ārpus vakcinācijas zonas;

212.3. svaigu gaļu, maltu gaļu un gaļas izstrādājumus marķē ar veselības marķējumu, kuru nekrusto divas perpendikulāras līnijas;

212.4. ražošanas procesā svaigai gaļai ir zināma izcelsme, to glabā un pārvadā atsevišķi no svaigas gaļas, kura iegūta no dzīvniekiem, kuriem ir citāds veselības statuss.

213. Svaigu gaļu, kura ražota no cūku dzimtas dzīvniekiem un to nevakcinētiem seroloģiski pozitīvajiem pēcnācējiem laikposmā no uzraudzības uzsākšanas līdz dienai, kad visā vakcinācijas zonā ir pabeigti 2.B etapā noteiktie pasākumi un kad ir pagājuši vismaz trīs mēneši pēc pēdējā šajā zonā reģistrētā slimības uzliesmojuma, atļauts izplatīt vakcinācijas zonā un ārpus tās Latvijas teritorijā, ja izpildīti šādi nosacījumi:

213.1. uzņēmums atrodas pastāvīgā veterinārajā uzraudzībā un kontrolē;

213.2. uzņēmumā pārstrādā svaigu gaļu, kuras izcelsme atbilst šo noteikumu 204.punktā noteiktajām prasībām, vai svaigu gaļu, kas iegūta no dzīvniekiem, kuri audzēti un nokauti ārpus vakcinācijas zonas;

213.3. svaigu gaļu marķē ar veselības marķējumu saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem;

213.4. visā ražošanas procesā svaigai gaļai ir zināma izcelsme, to glabā un pārvadā atsevišķi no gaļas, kas iegūta no dzīvniekiem, kuriem ir citāds veselības statuss.

214. Tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū paredzētās svaigās gaļas atbilstību šo noteikumu 210. un 212.punkta prasībām izvērtē dienests. Dienests pārrauga atbilstības kontroli, ko veic dienesta teritoriālā struktūrvienība, un produktu ieguves atbilstības gadījumā Eiropas Savienības dalībvalstīm un Eiropas Komisijai dara zināmu to uzņēmumu sarakstu, kuri atzīti tirdzniecībai.

215. Svaigu atgremotāju gaļu, kura nav apstrādāta atbilstoši šo noteikumu 7.pielikumā noteiktajām prasībām, un no šādas gaļas ražotu maltu gaļu un gaļas izstrādājumus marķē ar citādu marķējumu, nekā tas noteikts šo noteikumu 212.3. un 213.3.apakšpunktā, izplata ierobežotā Latvijas teritorijā. Minēto marķējumu lieto saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem.

216. Pienu un piena produktus, kuri ražoti no vakcinētiem dzīvniekiem, izplata vakcinācijas zonā un ārpus tās ar nosacījumu, ka atkarībā no to galīgā izlietojuma – ir vai nav paredzēts cilvēku uzturā – tie apstrādāti vismaz vienā no šo noteikumu 1.pielikumā minētajiem apstrādes veidiem. Šādu apstrādi veic uzņēmumā, kas atrodas vakcinācijas zonā, vai uzņēmumā saskaņā ar šo noteikumu 180., 181., 182., 183. un 184.punktā noteiktajām prasībām.

217. Uzņēmīgo dzīvnieku svaiga piena paraugus savāc un pārvadā no novietnes uzraudzības zonā uz laboratoriju, kas nav slimības diagnostikai apstiprinātā diagnostikas laboratorija, pienu šādā laboratorijā pārstrādā ar dienesta atļauju, kā arī veic attiecīgus pasākumus, lai izvairītos no iespējamās slimības izraisītāja izplatīšanas.

218. Izvedot no valsts citus šajā nodaļā neminētos dzīvnieku izcelsmes produktus tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū, ievēro šo noteikumu 97., 98., 99., 100., 101., 102., 132. un 134.punktā noteiktās prasības.

XVIII. No slimības brīvas valsts vai tās teritorijas statusa atgūšanas kārtība

219. No slimības brīvas valsts vai tās teritorijas statuss tiek atgūts pēc lēmuma pieņemšanas Eiropas Komisijā, ja ir izpildītas šo noteikumu 220., 221., 222. un 223.punktā noteiktās prasības.

220. Valsts vai tās reģionalizētā teritorija, kurā nav veikta vakcinācija pret slimību, atgūst no slimības brīvas valsts vai tās reģionalizētās teritorijas statusu, ja izpildīti šādi nosacījumi:

220.1. atcelti pasākumi aizsardzības un uzraudzības zonā;

220.2. izpildīts viens no šādiem nosacījumiem:

220.2.1. izpildīti Starptautiskā epizootiju biroja Dzīvnieku veselības kodeksa slimības kontroles norādījumi;

220.2.2. pagājuši vismaz trīs mēneši kopš pēdējā reģistrētā slimības uzliesmojuma, un saskaņā ar šo noteikumu IX nodaļas prasībām veiktajā dzīvnieku klīniskajā un laboratoriskajā uzraudzībā nav konstatēta slimība valstī vai

tās reģionalizētajā teritorijā.

221. Ja valstī netiek veikta vakcinācija, no slimības brīvas valsts vai tās reģionalizētās teritorijas statuss tiek atgūts saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem.

222. No slimības brīvas valsts vai tās reģionalizētās teritorijas statusu, kurā tiek veikta vakcinācija, atgūst, ja tiek izpildīti šādi nosacījumi:

222.1. atcelti pasākumi aizsardzības un uzraudzības zonā, kā arī pabeigti 1.etapa, 2.A etapa un 2.B etapa pasākumi;

222.2. izpildīts viens no šādiem nosacījumiem:

222.2.1. izpildīti Starptautiskā epizootiju biroja Dzīvnieku veselības kodeksa slimības kontroles norādījumi;

222.2.2. pagājuši vismaz trīs mēneši kopš pēdējā vakcinētā dzīvnieka nokaušanas, un veikta dzīvnieku seroloģiskā uzraudzība;

222.2.3. pagājuši vismaz seši mēneši kopš pēdējā slimības uzliesmojuma vai ārkārtas vakcinācijas pabeigšanas, kā arī atkarībā no tā, kurš notikums bija vēlāk, veikta dzīvnieku seroloģiskā uzraudzība, kas balstīta uz antivielu noteikšanu pret slimības izraisītāja nestrukturāliem proteīniem, un ir iegūti pierādījumi par slimības neesību vakcinētiem dzīvniekiem.

223. Ja valstī tiek veikta vakcinācija, no slimības brīvas valsts vai tās reģionalizētās teritorijas statuss tiek atgūts saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem.

224. Ja netiek ievērota šo noteikumu 220. un 221.punktā noteiktā kārtība, pēc Eiropas Komisijas pieņemtā lēmuma ierobežojumus atceļ tad, kad ir atcelti pasākumi aizsardzības un uzraudzības zonā, pabeigta dzīvnieku klīniskā izmeklēšana un seroloģiskā uzraudzība, kuras laikā apstiprināta slimības neesība.

225. Ja netiek ievērota šo noteikumu 222. un 223.punktā noteiktā kārtība, pēc Eiropas Komisijas pieņemtā lēmuma ierobežojumus atceļ tad, kad pabeigti 2.B etapa pasākumi un veiktajos 2.A etapa izmeklējumos ganāmpulkā apstiprināta slimības neesība.

226. Nevienu uzņēmīgo dzīvnieku no Latvijas vai reģiona, kurā ir slimības uzliesmojums, nepārvieto uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti, kamēr saskaņā ar Starptautiskā epizootiju biroja Dzīvnieku veselības kodeksa nosacījumiem nav atgūts no slimības brīvas valsts vai teritorijas statuss, ja vien šie dzīvnieki:

226.1. nav vakcinēti un tiek nosūtīti tieši uz citas Eiropas Savienības dalībvalsts kautuvi tūlītējai nokaušanai;

226.2. tikuši izolēti vismaz 30 dienas pirms ievietošanas transportlīdzeklī un tiem veikts seroloģiskās pārbaudes tests antivielu atklāšanai pret slimības izraisītāja strukturāliem proteīniem (paraugus ņem ne ātrāk kā 10 dienas pirms gaidāmās pārvadāšanas). Seroloģiskās izmeklēšanas rezultāti ir negatīvi.

227. Līdz dienai, kad saskaņā ar Starptautiskā epizootiju biroja Dzīvnieku veselības kodeksa nosacījumiem tiek atgūts no slimības brīvas valsts vai teritorijas statuss, tiek samazināts uzraudzības zonas rādiuss ap profilaktiskās vakcinācijas zonu, ja tiek veikti šo noteikumu 2.B etapā noteiktie pasākumi.

XIX. Mazgāšanas un dezinfekcijas kārtība

228. Mazgāšanas un dezinfekcijas laikā ievēro šādu vispārēju kārtību:

228.1. mazgāšanas un dezinfekcijas pasākumus veic dienesta amatpersonas vai pilnvarota veterinārārsta uzraudzībā, izmantojot Latvijā reģistrētos mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļus;

228.2. dezinfekcijas līdzekļus lieto noteiktā koncentrācijā, lai iznīcinātu slimības izraisītāju;

228.3. dezinfekcijas līdzekļu iedarbīgumu pārbauda katru reizi pirms lietošanas, ja, līdzekļus ilgstoši glabājot, zūd to efektivitāte;

228.4. dezinfekcijas un dezinfekcijas līdzekļus izvēlas, ņemot vērā dezinficējamo objektu virsmas un

dezinsekcijai pakļautās platības īpašības;

228.5. mazgāšanas, dezinfekcijas un dezinsekcijas līdzekļus lieto saskaņā ar ražotāja ieteikumiem. Dezinfekcijas līdzekļus lieto apstākļos, kas nepieļauj to iedarbības mazināšanos savstarpējā mijiedarbībā ar citām vielām, piemēram, ar attaukošanas līdzekļiem;

228.6. dezinfekcijas līdzekļus lieto šādi:

228.6.1. līdzekli izsmidzina uz dezinficējamā objekta tā, lai nodrošinātu dezinfekcijas līdzekļa caursūkšanos (īpaši, ja dezinficē pakaišus, mēslus un vircu);

228.6.2. pirms dezinfekcijas grīdu, rampas, pārejas, sienas un virsmas rūpīgi mazgā un tīra, izmantojot īpaši paredzētus līdzekļus;

228.6.3. pēc virsmu tīrīšanas un mazgāšanas saskaņā ar ražotāja ieteikumiem dezinfekcijas līdzekļus uzklāj un atstāj uz minimālās iedarbības laiku;

228.6.4. mazgāšanai izmantoto ūdeni apstrādā, lai novērstu infekcijas slimības tālāku izplatīšanos;

228.6.5. dezinfekcijas laikā iegūtos mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļus saturošos ūdeņus savāc un apstrādā saskaņā ar rīcības plānā noteikto kārtību;

228.7. pēc virsmu mazgāšanas uz tām uzklāj dezinfekcijas šķīdumus, kurus izsmidzina, izmantojot spiediena iekārtas, lai attiecīgās virsmas pasargātu no atkārtotas piesārņošanas;

228.8. mazgā un dezinficē dezinfekcijas ekipējumu un piesārņotos priekšmetus, bet vienreizējās lietošanas priekšmetus iznīcina;

228.9. pēc dezinfekcijas nodrošina apstākļus, lai dezinficētās virsmas netiktu atkārtoti piesārņotas ar infekcijas slimības izraisītāju;

228.10. veiktos mazgāšanas un dezinfekcijas pasākumus novietnē dokumentē dzīvnieku īpašnieka pārziņā esošā reģistrā, bet transportlīdzekļa mazgāšanu un dezinfekciju dokumentē transportlīdzekļa vadītāja pārziņā esošā attiecīgā žurnālā. Reģistru un transportlīdzekļa mazgāšanas un dezinfekcijas žurnālu kontrolē dienesta amatpersona.

229. Novietņu mazgāšanas un dezinfekcijas laikā ievēro šādu īpašu kārtību:

229.1. veicot pirmreizējo mazgāšanu un dezinfekciju:

229.1.1. pēc dzīvnieku nogalināšanas uzstāda pagaidu dezinficēšanas ierīces, apkalpojošo personālu apgādā ar īpašu aizsargājošu apģērbu, mazgāšanas līdzekļiem, iespēju nomazgāties (dušu), nodrošina ar instrumentiem un materiāliem lietotā ekipējuma attīrīšanai no piesārņojuma, dezinficējamās telpās ventilācijai pārtrauc barošanas strāvas piegādi;

229.1.2. visus nogalināto dzīvnieku liķus dezinficē ar dezinfekcijas šķīdumu;

229.1.3. ja nogalināto dzīvnieku liķi tiek vesti uz augsta riska materiālu pārstrādes uzņēmumu, izmanto noslēdzamus, ūdeni un taukus necauraidīgus, dezinficējamus konteinerus;

229.1.4. pēc nogalināto dzīvnieku liķu aizvešanas uz augsta riska materiālu pārstrādes uzņēmumu visas novietnes daļas un piesārņoto teritoriju dezinficē;

229.1.5. visus audus, asinis, kas vidē nokļuvušas nogalināšanas vai pēcnāves patoloģiskās izmeklēšanas laikā, priekšmetus, materiālus un palīg līdzekļus savāc un pārstrādā kopā ar nogalināto dzīvnieku liķiem kā augsta riska materiālus;

229.1.6. uz virsmām uzklātos dezinfekcijas līdzekļus atstāj vismaz uz 24 stundām;

229.2. veicot pēdējo mazgāšanu un dezinfekciju:

229.2.1. netīrumus no visām dezinficējamām virsmām novāc, lietojot mazgāšanas līdzekļus, un pēc tam noskalo ar ūdeni;

229.2.2. pēc virsmu mazgāšanas ar ūdeni lieto dezinficējošus šķīdumus;

229.2.3. pēc septiņām dienām visas dezinficētās virsmas atkārtoti mazgā ar attiecīgiem šķīdumiem, skalo ar ūdeni, dezinficē un vēlreiz skalo ar ūdeni.

230. Piesārņotus pakaišus, kūtsmēslus un vircu dezinficē šādi:

230.1. kūtsmēslus un izmantotos pakaišus cietā kārtā sakrauj kaudzē sakaršanai (1 m³ kūtsmēslu pievieno 100 g granulētus neveltzētus kaļķus, visā kaudzē nodrošinot temperatūru vismaz 70 °C), apsmidzina ar dezinfekcijas līdzekli un atstāj vismaz 42 dienas, kaudzi pārsedz vai pārkrauj, lai nodrošinātu visu slāņu termisko apstrādi;

230.2. kūtsmēslus un vircas šķidro daļu uzglabā ne mazāk kā 42 dienas pēc tam, kad tiem pievienots pēdējais infekciozais materiāls. Ja kūtsmēsli vai virca ir stipri inficēta vai ir nelabvēlīgi laikapstākļi, kuri nenodrošina kūtsmēsli vai vircas atbilstošu glabāšanu, kūtsmēsli un vircas uzglabāšanas laiku pagarina. Ja dezinfekcijas līdzeklis ir pievienots tā, lai pietiekami mainītu pH visā vielā, iznīcinot slimības izraisītāju, kūtsmēsli un vircas uzglabāšanas laiku saīsina.

231. Ja tehnisku vai drošības iemeslu dēļ mazgāšanas un dezinfekcijas procedūras nevar pabeigt saskaņā ar šīs nodaļas prasībām, ēkas un iekārtas tīra un dezinficē dienesta norādītā laikposmā, novēršot slimības izraisītāja izplatīšanos. Šajās novietnēs nav atļauts izmitināt uzņēmīgos dzīvniekus vismaz gadu.

232. Novietnēs, kur dzīvnieki tiek turēti aplokos, dienests nosaka īpašas mazgāšanas un dezinfekcijas procedūras, ņemot vērā saimniecības tipu un klimatiskos apstākļus.

233. Dienests saskaņā ar zinātniskajiem datiem, kas pamato efektīvu slimības izraisītāja iznīcināšanas procesu, nosaka īpašas vircas un kūtsmēsli mazgāšanas un dezinfekcijas procedūras.

XX. Pasākumi, ja slimības gadījums konstatēts uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku populācijā

234. Tiklīdz dienestam ir informācija, ka radušās aizdomas par slimības gadījumu uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku populācijā, dienesta amatpersona veic izmeklēšanu, lai konstatētu vai noliegtu slimības esību, izmeklējot visus mirušos vai nošautos uzņēmīgos savvaļas dzīvniekus un nosūtot paraugus laboratoriskajiem izmeklējumiem. Dienests informē uzņēmīgo mājas dzīvnieku īpašniekus un medniekus, ka radušās aizdomas par slimības gadījumu uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku populācijā. Tiklīdz uzņēmīgajiem savvaļas dzīvniekiem ir konstatēts slimības primārais gadījums, dienests par šo faktu saskaņā ar šo noteikumu 9. un 10.punkta prasībām nekavējoties ziņo Eiropas Komisijai un Eiropas Savienības dalībvalstīm.

235. Pēc slimības primārā gadījuma konstatēšanas uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku populācijā ekspertu grupa sadarībā ar dienestu un Valsts meža dienesta amatpersonām:

235.1. pēta epizootoloģisko situāciju un nosaka inficēto teritoriju saskaņā ar šo noteikumu 247.2.apakšpunkta prasībām;

235.2. nosaka pasākumus, kas piemērojami inficētajā teritorijā. Pasākumi ietver medību atlikšanu (medību rīkošana slimības uzliesmojuma un apkarošanas laikā nav atļauta) un aizliegumu barot savvaļas dzīvniekus;

235.3. izstrādā slimības apkarošanas plānu un iesniedz to izskatīšanai Eiropas Komisijai;

235.4. veic pārbaudes, lai pārliecinātos par noteikto pasākumu efektivitāti slimības inficētajā teritorijā.

236. Dienests organizē uzraudzību inficētās teritorijas novietnēs, kurās tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki, kā arī:

236.1. veic visu uzņēmīgo dzīvnieku uzskaiti novietnēs. Dzīvnieku īpašnieks pastāvīgi aktualizē uzskaites datus, ieraksta tos reģistrā un aktualizēto informāciju pēc pieprasījuma iesniedz inspektoram pārbaudes laikā. Novietnēs, kur dzīvnieki tiek turēti aplokos, uzskaiti veic, pamatojoties uz dzīvnieku iepriekšējās skaitīšanas rezultātiem;

236.2. visus uzņēmīgos dzīvniekus novietnē tur to atrašanās vietās vai izolē no savvaļas dzīvniekiem. Novietnē nodrošina apstākļus, kas nepieļauj savvaļas dzīvnieku piekļūšanu materiāliem, kuriem ir iespējama saskare ar novietnē esošajiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem;

236.3. aizliedz ievest novietnē vai izvest no tās uzņēmīgos dzīvniekus, izņemot gadījumu, ja labvēlīgā epizootoloģiskajā situācijā tos atļauj pārvietot dienesta amatpersona;

236.4. pie to ēku un novietņu ieejām un izejām, kurās izmitināti uzņēmīgie dzīvnieki, izvieto dezinfekcijas paklājus, kas piesūcināti ar dezinfekcijas līdzekli, iedarbīgu pret slimības izraisītāju;

236.5. kontrolē, lai visas personas, kuras ir bijušas saskarē ar savvaļas dzīvniekiem, veic atbilstošus higiēnas pasākumus, lai samazinātu slimības izraisītāja izplatīšanās risku. Kontroles nolūkos dienests nosaka pagaidu aizliegumu personām ienākt novietnēs, kurās tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki, ja tās bijušas saskarē ar savvaļas dzīvniekiem;

236.6. pārbauda visus mirušos uzņēmīgos dzīvniekus un tos dzīvniekus, kuriem ir slimības simptomi;

236.7. novietnēs, kurās tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki, aizliedz ievietot nošauto vai mirušu atrasto savvaļas dzīvnieku daļas, kā arī materiālus vai aprīkojumu, kas ir potenciāli inficēts ar slimības izraisītāju;

236.8. aizliedz no inficētās teritorijas izvest uzņēmīgos dzīvniekus, to spermu, embrijus vai olšūnas tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū.

237. Dienests inficētajā teritorijā organizē un veic visu nošauto vai mirušo uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku apskati, lai dienesta amatpersona vai pilnvarots veterinārārsts varētu apstiprināt vai noliegt slimības esību, ņemot vērā slimības uzliesmojuma definīciju.

238. Uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku liemeņus, kuriem izmeklēšanas laikā ir iegūti pozitīvi rezultāti par saslimšanu, pārstrādā dienesta amatpersonas uzraudzībā. Ja izmeklēšanas rezultāti par saslimšanu ir negatīvi, liemeņus atļauts izmantot pārtikas produktu ražošanā. Dzīvnieku liemeņu daļas, kas nav paredzētas lietošanai pārtikā, apstrādā dienesta amatpersonas uzraudzībā.

239. Dienests nodrošina izolētā slimības izraisītāja pakļaušanu laboratorijas procedūrai, lai identificētu slimības izraisītāja genotipu un tā antigēnu īpašības attiecībā uz esošajiem vakcīnas celmiem.

240. Ja slimības uzliesmojums uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku populācijā ir konstatēts citas Eiropas Savienības dalībvalsts teritorijas tuvumā, attiecīgās dalībvalstis sadarbojas, nosakot kopīgus slimības kontroles un apkarošanas pasākumus.

241. Ja uzņēmīgie savvaļas dzīvnieki ir saslimuši teritorijā, kur plašu mājas uzņēmīgo dzīvnieku turēšanas apstākļu dēļ nav iespējams piemērot šo noteikumu 235., 236., 237., 238. un 239.punktā noteiktās prasības, dienests rīkojas, ņemot vērā Eiropas Savienības tiesību aktā noteikto kārtību, kurā noteikti specifiski slimības apkarošanas pasākumi.

242. Dienests 90 dienu laikā pēc primārā slimības gadījuma uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku populācijā iesniedz Eiropas Komisijai rakstisku plānu ar to pasākumu aprakstu, kuri veikti slimības apkarošanai inficētajā teritorijā, un pasākumiem, kas tiek piemēroti inficētās teritorijas novietnēs.

243. Eiropas Komisija izskata plānu, lai noteiktu, vai tas ļauj sasniegt vēlamo mērķi, un informē par to dienestu. Dienests, ņemot vērā Eiropas Komisijas iebildumus, precizē plānu un atkārtoti iesniedz to saskaņošanai. Slimības apkarošanas plānu apstiprina Eiropas Komisija.

244. Ja grozījumi slimības apkarošanas plānā attiecas uz inficētās teritorijas pārdefinēšanu, dienests nodrošina, lai par grozījumiem tiktu informēta Eiropas Komisija un Eiropas Savienības dalībvalstis.

245. Ja grozījumi slimības apkarošanas plānā attiecas uz citiem šo noteikumu 244.punktā neminētiem nosacījumiem, dienests iesniedz grozījumus Eiropas Komisijā pārbaudei un apstiprināšanai.

246. Slimības apkarošanas pasākumus, kas minēti šo noteikumu 235., 236., 237., 238., 239., 240. un 241.punktā, pēc slimības apkarošanas plāna apstiprināšanas Eiropas Komisijā aizvieto ar šajā plānā noteiktajiem pasākumiem. Par slimības apkarošanas plāna spēkā stāšanās datumu lemj apkarošanas plāna apstiprināšanas laikā.

247. Slimības apkarošanas plānā dienests ietver šādu informāciju:

247.1. epizootoloģiskās izmeklēšanas rezultāti, slimības izplatības intensitāte un ģeogrāfiskais sadalījums;

247.2. inficētās teritorijas apraksts, kurā norāda:

247.2.1. epizootoloģiskās izmeklēšanas rezultātus un slimības ģeogrāfisko sadalījumu;

247.2.2. savvaļas dzīvnieku populāciju inficētajā teritorijā;

247.2.3. dabīgu vai mākslīgu šķēršļu esību savvaļas dzīvnieku kustības ceļā;

247.3. sadarbība starp slimības apkarošanas procesā iesaistītajām sabiedriskajām organizācijām un valsts

iestādēm, biologiem, medniekiem, medību organizācijām, savvaļas dzīvnieku aizsardzības organizācijām un veterinārārstiem;

247.4. informācijas apmaiņas kampaņa, kuru organizē, lai palielinātu mednieku izpratni par slimības apkarošanas pasākumiem un veicamajiem uzdevumiem slimības apkarošanas plāna ietvaros;

247.5. pētījumos iegūtie rezultāti par tādu savvaļas dzīvnieku bariem, to skaitu, lielumu un atrašanās vietām, kuriem ir ierobežota saskare ar citiem savvaļas dzīvnieku bariem inficētajā teritorijā un tās tuvumā;

247.6. inficēšanās apmērs savvaļas dzīvnieku populācijā, kas noteikts, laboratoriski izmeklējot nošautos vai mirušos savvaļas dzīvniekus un veicot epizootoloģiskos izmeklējumus pa dzīvnieku vecuma grupām;

247.7. slimības izplatības samazināšanas pasākumi, kuri ietver savvaļas dzīvnieku pārvietošanās un saskares samazināšanu starp savvaļas dzīvnieku bariem un medību aizliegumu;

247.8. pasākumi savvaļas dzīvnieku populācijas samazināšanai, īpaši jaunu uzņēmīgo dzīvnieku populācijas samazināšanai;

247.9. medniekiem noteiktās prasības, lai novērstu slimības izplatīšanās iespējas;

247.10. nošautu vai mirušu savvaļas dzīvnieku pārstrādes paņēmieni, kas ietver:

247.10.1. pārstrādi dienesta amatpersonas uzraudzībā;

247.10.2. pilnvarota veterinārārsta pārbaudi un laboratorisko izmeklēšanu. Uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku liemeņus, kuru laboratoriskās izmeklēšanas rezultāti ir pozitīvi un norāda par saslimšanu, pārstrādā dienesta amatpersonas uzraudzībā. Ja šādas pārbaudes rezultāti ir negatīvi, uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku liemeņus atļauts izmantot pārtikas produktu ražošanai. Uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku liemeņu daļas, kas nav izmantojamas pārtikā, pārstrādā dienesta amatpersonas uzraudzībā;

247.11. epizootoloģiskās izmeklēšanas procedūra, ko veic visiem uzņēmīgajiem savvaļas dzīvniekiem neatkarīgi no tā, vai tie ir nošauti vai atrasti miruši. Izmeklēšanā ietilpst arī aptaujas anketa, kurā sniedz informāciju par:

247.11.1. ģeogrāfisko apgabalu, kurā dzīvnieks ir atrasts miris vai nošauts;

247.11.2. datumu, kad dzīvnieks ir atrasts miris vai nošauts;

247.11.3. personu, kura atradusi līķi vai nošāvusi dzīvnieku;

247.11.4. dzīvnieka vecumu un dzimumu;

247.11.5. dzīvnieka simptomiem pirms nošaušanas, ja dzīvnieks nošauts;

247.11.6. līķa stāvokli, ja dzīvnieks atrasts miris;

247.11.7. references laboratorijas atzinumu;

247.12. uzraudzības programma un aizsardzības pasākumi, kurus piemēro novietnēs, kurās tiek turēti uzņēmīgie dzīvnieki inficētajā teritorijā un tās apkārtnē. Transporta kustības apraksts un ierobežojumi uzņēmīgo dzīvnieku pārvadāšanai uz inficēto teritoriju un no tās, kā arī aizliegums pārvietot no inficētās teritorijas uzņēmīgos dzīvniekus, to spermu, embrijus vai olšūnas tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū;

247.13. ierobežojumu atcelšanas procedūra inficētajā teritorijā un tajā esošajās novietnēs;

247.14. iestāde, kuras kompetencē ir slimības apkarošanas plāna izpildē atbildīgo dienestu uzraudzība un koordinācija;

247.15. ekspertu grupas un dienesta sadarbība, lai ekspertu grupa varētu regulāri pārskatīt slimības apkarošanas plāna rezultātus;

247.16. slimības uzraudzības pasākumi, kurus īsteno vismaz 12 mēnešus kopš pēdējā apstiprinātā saslimšanas gadījuma uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku populācijā inficētajā teritorijā. Uzraudzības pasākumi ir spēkā vismaz 12 mēnešus un ietver vismaz tos pasākumus, kas tiek īstenoti saskaņā ar šo noteikumu 247.6., 247.10. un 247.11.apakšpunkta prasībām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 10.06.2008. noteikumiem nr.419)

248. Dienests reizi sešos mēnešos nosūta ziņojumu par epizootoloģisko situāciju inficētajā teritorijā Eiropas Komisijai un Eiropas Savienības dalībvalstīm. Ziņojumā norāda slimības apkarošanas plāna darbības rezultātus.

XXI. Prasības svaigai gaļai, kas iegūta no uzņēmīgajiem dzīvniekiem, kuru izcelsme ir uzraudzības zona

249. Svaigu gaļu (izņemot galvu, blakusproduktus un vēdera dobuma orgānus), kas paredzēta izplatīšanai ārpus aizsardzības un uzraudzības zonas, iegūst šādā kārtībā:

249.1. atgremotāju pārvadāšanas procesā ievēro šo noteikumu 78.punktā noteiktās prasības;

249.2. atgremotāju svaigo gaļu apstrādā saskaņā ar šo noteikumu 7.pielikuma 1., 3. un 4.punkta prasībām;

249.3. uzņēmīgo dzīvnieku svaigās gaļas iegūšanas procesā ievēro šādu vispārīgu kārtību:

249.3.1. dzīvnieki ir turēti novietnē ne mazāk kā 21 dienu līdz nosūtīšanai uz kautuvi, tie ir identificēti tā, lai ir iespējams atklāt to izcelsmes novietni;

249.3.2. dzīvnieku pārvadāšanā ievēro šo noteikumu 78.punktā noteiktās prasības;

249.3.3. svaigai gaļai ražošanas procesā ir zināma izcelsme un to ne mazāk kā septiņas dienas līdz izplatīšanai aiztur dienesta amatpersonas uzraudzībā, kamēr oficiāli ir noliegtas aizdomas par dzīvnieku inficēšanos izcelsmes novietnē;

249.3.4. ne mazāk kā 21 dienu līdz nosūtīšanai uz kautuvi dzīvnieki ir bijuši izolēti izcelsmes novietnē, un šajā laikā nav ievests neviens uzņēmīgs dzīvnieks;

249.3.5. ne mazāk kā 24 stundas pirms dzīvnieku pārvadāšanas uz kautuvi pilnvarots veterinārārsts dzīvniekus klīniski izmeklējis un nav konstatējis saslimšanas pazīmes;

249.3.6. ne mazāk kā 48 stundas līdz nosūtīšanai uz kautuvi dzīvniekiem saskaņā ar šo noteikumu 148.punkta prasībām ir noņemti paraugi laboratoriskajiem izmeklējumiem, un iegūti negatīvi rezultāti par slimības antivielu klātbūtni;

249.3.7. iegūtā svaigā gaļa ne mazāk kā uz 24 stundām ir aizturēta dienesta amatpersonas uzraudzībā, līdz ir apstiprināts, ka atkārtotajā dzīvnieku klīniskajā izmeklēšanā izcelsmes novietnē iegūtie rezultāti par slimības klātbūtni ir negatīvi.

250. Uzņēmīgo dzīvnieku blakusproduktus marķē ar veselības marķējumu, kuru krusto divas perpendikulāras līnijas, un tos apstrādā saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumā noteiktajām prasībām.

251. Citus šo noteikumu 249. un 250.punktā neminētos uzņēmīgo dzīvnieku produktus apstrādā saskaņā ar šo noteikumu 102.punktā noteiktajām prasībām.

XXII. Tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū paredzētu uzņēmīgo dzīvnieku un no tiem iegūto produktu sertifikācija, uzņēmīgo dzīvnieku pārvadāšanas kārtība, kad atgūts no slimības brīvas valsts vai teritorijas statuss

252. Dienests nodrošina, ka papildu sertifikāciju, ko veic uzņēmīgo dzīvnieku vai no tiem iegūto produktu izvešanai no valsts tirdzniecībai Eiropas Savienības tirgū, turpina tik ilgi, līdz saskaņā ar šo noteikumu 220., 221., 222. un 223.punkta prasībām valsts vai tās teritorija atgūst no slimības brīvas valsts vai teritorijas statusu.

253. Aizliegts pret slimību vakcinētus uzņēmīgos dzīvniekus nosūtīt no Latvijas uz citām Eiropas Savienības dalībvalstīm.

254. Latvijā veic pasākumus saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem attiecībā uz tirdzniecību ar vakcinētiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem, kas tiek turēti:

254.1. zooloģiskajos dārzos, ir iekļauti savvaļas dzīvnieku saglabāšanas programmā un uz kuriem attiecas Starptautiskā epizootiju biroja Dzīvnieku veselības kodeksa nosacījumi;

254.2. dzīvnieku resursu atjaunošanai vai saglabāšanai paredzētā uzņēmumā, kurš iekļauts šķirnes izdzīvošanai nepieciešamo dzīvnieku audzēšanas centru sarakstā un uz kuru attiecas Starptautiskā epizootiju biroja Dzīvnieku veselības kodeksa nosacījumi.

XXIII. Papildu pasākumi slimības novēršanai un kontrolei

255. Ja slimības uzliesmojums konstatēts šajos noteikumos neminētu dzīvnieku populācijā (*Rodentia* un

Proboscidae kārtas dzīvnieki), dzīvniekiem, kuri atrodas specifiskiem mērķiem paredzētā norobežotā platībā uzņēmīgo dzīvnieku turēšanai vai audzēšanai, kā arī telpās, kurās kopā ar cilvēkiem uzturas uzņēmīgie dzīvnieki, slimības novēršanu un kontroli veic atbilstoši Eiropas Savienības tiesību aktiem.

256. Ja, īstenojot šajos noteikumos noteiktās prasības, tiek konstatēta piemērojamā pasākuma neatbilstība epizootoloģiskajai situācijai vai veiktie pasākumi nespēj ierobežot slimības straujo izplatību, dienests pieņem ārkārtas lēmumu un īsteno alternatīvus pasākumus ar līdzvērtīgu epizootoloģisko ietekmi ierobežotā laikposmā, kas ir atbilstošs epizootoloģiskajai situācijai.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Padomes 2003.gada 29.septembra Direktīvas 2003/85/EK par Kopienas pasākumiem mutes un nagu sērgas kontrolei un kas atceļ Padomes Direktīvu 85/511/EEK un Padomes Lēmumus 89/531/EEK un 91/665/EEK un groza Padomes Direktīvu 92/46/EEK;

2) Padomes 2002.gada 16.decembra Direktīvas 2002/99/EK, kas nosaka dzīvnieku veselības prasības, lai veiktu pārtikai paredzētu dzīvnieku izcelsmes produktu ražošanu, apstrādi, izplatīšanu un ieviešanu;

3) (svītrots ar MK 02.05.2006. noteikumiem nr.353).

Ministru prezidenta vietā –
finanšu ministrs

O.Spurdziņš

Zemkopības ministra vietā –
vides ministrs

R.Vējonis

1.pielikums
Ministru kabineta
2005.gada 2.augusta
noteikumiem Nr.582

Piena un piena produktu apstrāde

Nr. p.k.	Piena un piena produktu veids un izmantošanas mērķis	Piena un piena produktu apstrādes veids	Cita informācija
1.	Piens, kas paredzēts lietošanai pārtikā		izvairās no piena un piena produktu saskares ar jebkādu mutes un nagu sērgas vīrusa avotu
1.1.		sterilizācija, ja F_0 vērtība ir vismaz 3,00	
1.2.		sterilizācija 132 °C temperatūrā vismaz 1 sekundī	
1.3.		pasterizācija augstā temperatūrā īsu laiku (pasterizācija 72 °C temperatūrā vismaz 15 sekundes vai līdzvērtīga pasterizācijas iedarbība, panākot negatīvu reakciju uz fosfatāzes testu) pienam ar pH 7,0 vai augstāku veicama divas reizes	

1.4.		pasterizācija augstā temperatūrā īsu laiku pienam ar pH, zemāku par 7,0, veicama vienu reizi	
1.5.		pasterizācija augstā temperatūrā īsu laiku, apvienota ar citu fizikālās apstrādes veidu:	
1.5.1.		pazeminot pH līmeni zem 6 vismaz vienu stundu	
1.5.2.		papildus sildot līdz 72 °C vai vairāk un apvienojot ar žāvēšanu	
1.6.		citās apstrādes veidus nosaka Padomes lēmuma 1999/468/EK 5. un 7.panta kārtībā	
2.	Piena produkti, kas paredzēti lietošanai pārtikā		izvairās no piena un piena produktu saskares ar jebkādu mutes un nagu sērgas vīrusa avotu
2.1.		viens no šī pielikuma 1.punktā minētajiem apstrādes veidiem	
2.2.		ražo no piena, kas apstrādāts saskaņā ar šī pielikuma 1.punktu	
3.	Svaiga piena produkti, kuri paredzēti lietošanai pārtikā un kuriem veic papildzinātu nogatavināšanu, tai skaitā pazeminot pH līmeni zem 6,0	apstrādes veidus nosaka Padomes lēmuma 1999/468/EK 5. un 7.panta kārtībā	izvairās no piena un piena produktu saskares ar jebkādu mutes un nagu sērgas vīrusa avotu
4.	Piens, kas nav paredzēts lietošanai pārtikā, un piens, kas paredzēts dzīvnieku barībai		izvairās no piena un piena produktu saskares ar jebkādu mutes un nagu sērgas vīrusa avotu
4.1.		sterilizācija, ja F_0 vērtība ir vismaz 3,00	
4.2.		sterilizācija 132 °C temperatūrā vismaz 1 sekundi, apvienota ar citu fizikālās apstrādes veidu:	
4.2.1.		pazeminot pH līmeni zem 6,0 vismaz vienu stundu	
4.2.2.		papildus sildot līdz 72 °C vai vairāk un apvienojot ar žāvēšanu	
4.3.		divkārtīga pasterizācija augstā temperatūrā īsu laiku	
4.4.		pasterizācija augstā temperatūrā īsu laiku, apvienota ar citu fizikālās apstrādes veidu:	
4.4.1.		pazeminot pH līmeni zem 6,0 vismaz vienu stundu	
4.4.2.		papildus sildot līdz 72 °C vai vairāk un apvienojot ar žāvēšanu	
5.	Piena produkti, kas nav paredzēti lietošanai pārtikā		izvairās no piena un piena produktu saskares ar jebkādu mutes un nagu sērgas vīrusa avotu
5.1.		viens no šī pielikuma 4.punktā minētajiem apstrādes veidiem	

5.2.		ražo no piena, kas apstrādāts saskaņā ar šī pielikuma 4.punktu	
6.	Sūkalas, kas ražotas no šī pielikuma 4.punktā minētā piena un kuras izbaro uzņēmīgajiem dzīvniekiem		izvairās no piena un piena produktu saskares ar jebkādu mutes un nagu sērgas vīrusa avotu
6.1.		savāc vismaz 16 stundas pirms piena sarecēšanas	
6.2.		sūkalu pH līmeni nodrošina mazāku par 6,0	

Zemkopības ministra vietā –
vides ministrs

R.Vējonis

2.pielikums
Ministru kabineta
2005.gada 2.augusta
noteikumiem Nr.582

Gaļas produktu apstrāde

Nr. p.k.	Apstrādes veids	Cita informācija
1.	Termiska apstrāde hermētiski noslēgtā traukā, ja F_0 vērtība ir 3,00 vai vairāk	F_0 vērtība raksturo spēju nogalināt baktēriju sporas. F_0 vērtība 3,00 nozīmē, ka produkta aukstākajā punktā apstrāde ir veikta pietiekami, lai nodrošinātu līdzvērtīgu efektu produkta apstrādei 121 °C temperatūrā trīs minūtes ar tūlītēju karsēšanu un atvēsināšanu
2.	Termiska apstrāde, kuras laikā produkta iekšējā temperatūra sasniedz ne mazāk kā 70 °C	
3.	Termiska apstrāde, kuras laikā produkta iekšējā temperatūra sasniedz ne mazāk kā 80 °C	
4.	Termiska apstrāde hermētiski noslēgtā traukā, ja temperatūra vismaz 4 stundas sasniedz ne mazāk kā 60 °C, bet produkta iekšienē - vismaz 30 minūtes ne mazāk kā 70 °C	
5.	9 mēnešus ilga dabiska fermentācija un nobriešana atkaulotai gaļai, kā rezultātā A_w līmenis nav augstāks par 0,93 vai pH līmenis nav lielāks par 6,0	gaļai, kura satur kaulaudus, piemēro līdzvērtīgu apstrādi, novēršot gaļas piesārņošanu
6.	Salami iegūšanai apstrāde tiek noteikta Padomes lēmuma 1999/468/EK 5. un 7.panta kārtībā	
7.	Termiska apstrāde, kuras laikā produkta iekšējā temperatūra nav zemāka par 65 °C, lai sasniegtu	

Zemkopības ministra vietā –
vides ministrs

R.Vējonis

3.pielikums
Ministru kabineta
2005.gada 2.augusta
noteikumiem Nr.582

Dzīvnieku izcelsmes produktu apstrāde

Nr. p.k.	Dzīvnieku izcelsmes produkta nosaukums	Dzīvnieku izcelsmes produkta apstrādes veids
1.	Uzņēmīgo dzīvnieku ādas un jēlādas	saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr.1774/2002/EK 20.pantā un VIII pielikuma VI nodaļas A daļas 2.punkta "c" vai "d" apakšpunktā noteikto kārtību
2.	Aitas vilna, atgremotāju mati un cūku sari	saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr.1774/2002/EK 20.pantā un VIII pielikuma VI nodaļas A daļas 1.punktā noteikto kārtību
3.	Citi produkti, kas iegūti no uzņēmīgajiem dzīvniekiem	termiska apstrāde hermētiski noslēgtā traukā, ja F_0 vērtība ir 3,00 vai vairāk termiska apstrāde, kuras laikā produkta iekšējā temperatūra vismaz 60 minūtes ir ne mazāka par 70 °C
4.	Uzņēmīgo dzīvnieku asinis un no tām iegūtie produkti, ko izmanto tehniskos nolūkos (tai skaitā farmaceutiski līdzekļi, produkti <i>in vitro</i> diagnostikai un laboratorijas reaģenti)	saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr.1774/2002/EK VIII pielikuma IV nodaļas B daļas 3.punkta "e" apakšpunkta "ii" daļā noteikto kārtību
5.	Kausēti cūku tauki un citu uzņēmīgo dzīvnieku kausēti tauki	saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr.1774/2002/EK VIII pielikuma IV nodaļas B daļas 2.punkta "d" apakšpunkta "iv" daļā noteikto kārtību
6.	Mājas/istabas dzīvnieku barība un košļājamās suņu rotaļlietas	saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr.1774/2002/EK VIII pielikuma II nodaļas B daļas 2., 3. vai 4.punktā noteikto kārtību
7.	Nagaiņu medību trofejas	saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr.1774/2002/EK VIII pielikuma VII nodaļas A daļas 1., 3. vai 4.punktā noteikto kārtību
8.	Uzņēmīgo dzīvnieku zarnas	pēc mazgāšanas un tīrīšanas 30 dienas sāla nātrija hlorīdā pēc mazgāšanas un tīrīšanas blanšē vai kaltē, pēc apstrādes aizsargā no atkārtotas inficēšanās

Salmu un lopbarības apstrāde

Produktus, kuri nav dzīvnieku izcelsmes produkti (salmi un lopbarība), apstrādā šādi:

1. Tvaicē slēgtā kamerā vismaz 10 minūtes ar minimālo temperatūru 80 °C.
2. Apstrādā formalīna dūmos (formaldehīda gāzē) slēgtā kamerā. Produktus kamerā iztur vismaz 8 stundas ar minimālo temperatūru 19 °C, izmantojot komerciāla tipa šķīdumus, kuru koncentrācija ir 35–40 %.
3. Uzglabā iepakotus rulonos vai ķīpās vai tur zem pārsega ražotnēs, kuras atrodas ne tuvāk par 2 km no tuvākās mutes un nagu sērgas uzliesmojuma vietas, un neizved no ražotnes, pirms nav pagājuši vismaz trīs mēneši pēc novietnes tīrīšanas un dezinfekcijas pasākumu pabeigšanas, bet ne agrāk kā pirms ierobežojumu atcelšanas aizsardzības zonā.

Zemkopības ministra vietā –
vides ministrs

R.Vējonis

Kritēriji profilaktiskās vakcinācijas lēmuma pieņemšanai

1. Novietnē audzētu vai turētu uzņēmīgo dzīvnieku vai cūku sugas dzīvnieku populācijas blīvums ir liels.
2. Pārsvarā klīniski slimie dzīvnieki ir cūkas.
3. Ir pierādījumi par potenciāli inficētu dzīvnieku vai dzīvnieku izcelsmes produktu izvešanu no aizsardzības zonas.
4. Vīrusa izplatības prognoze no inficētajām novietnēm pa gaisu ir ticama.
5. Ir pieejama piemērota vakcīna.
6. Slimības uzliesmojuma izcelsme nav zināma.
7. Slimības uzliesmojumu izplatība strauji pieaug.

8. Slimības uzliesmojumu sadalījumu novēro plašā teritorijā.
9. Sabiedrības reakcija uz dzīvnieku masveida iznīcināšanu slimības apkarošanas laikā ir negatīva.
10. Reģionalizācijas pieņemšana pēc dzīvnieku vakcinācijas.

Zemkopības ministra vietā –
vides ministrs

R.Vējonis

6.pielikums
Ministru kabineta
2005.gada 2.augusta
noteikumiem Nr.582

Kritēriji ārkārtas vakcinācijas lēmuma pieņemšanai

1. Ir zināms, ka trešajās valstīs akceptēta valsts reģionalizācija.
2. Konkurējošo slimības kontroles stratēģiju ekonomiskais izvērtējums norāda uz to, ka slimības kontroles stratēģija bez ārkārtas vakcinācijas novedīs pie ievērojami lielākiem mantiskiem zaudējumiem lauksaimniecībā un ar lauksaimniecību nesaistītās nozarēs.
3. Divas dienas pēc kārtas nevar efektīvi īstenot 24/48 stundu noteikumu prasības (inficētajās novietnēs 24 stundu laikā pēc slimības apstiprinājuma nevar nogalināt inficētos dzīvniekus; potenciāli inficētu dzīvnieku aizsargājošo nogalināšanu nevar efektīvi veikt ātrāk nekā 48 stundu laikā).
4. Paredzama nopietna sociālā ietekme un negatīva sabiedrības reakcija uz dzīvnieku masveida iznīcināšanas politiku.
5. Apgabalā ar mazu novietnē audzētu vai turētu uzņēmīgo dzīvnieku vai cūku sugas dzīvnieku populācijas blīvumu ir lielas novietnes, kurās nodarbojas ar intensīvu lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanu.

Zemkopības ministra vietā –
vides ministrs

R.Vējonis

7.pielikums
Ministru kabineta
2005.gada 2.augusta
noteikumiem Nr.582

Svaigas gaļas apstrāde

Nr.	Produktu nosaukums	Produktu apstrādes veids	Cita informācija
-----	--------------------	--------------------------	------------------

p.k.			
1.	Svaiga gaļa, kas iegūta no govju, aitu, kazu vai cūku sugas dzīvniekiem	atkaulo, izņem blakusproduktus un galvenos limfmezglus, bet atstāj diafragmu	izvairās no slimības tālākas izplatīšanās iespējas
2.	Govju, aitu, kazu vai cūku sugas dzīvnieku sirdis	izņem visus limfmezglus, saistaudus un taukus	izvairās no slimības tālākas izplatīšanās iespējas
3.	Govju, aitu, kazu vai cūku sugas dzīvnieku aknas	izņem visus limfmezglus, saistaudus un taukus	izvairās no slimības tālākas izplatīšanās iespējas
4.	Govju, aitu, kazu vai cūku sugas dzīvnieku košļāšanas muskuļi (<i>m.masseter</i>), kas atdalīti no galvas	izņem visus limfmezglus, saistaudus un taukus	izvairās no slimības tālākas izplatīšanās iespējas
5.	Govju, aitu, kazu vai cūku sugas dzīvnieku mēles	atdala kaulus, skrimšļus un mandeles, bet atstāj gļotādu	izvairās no slimības tālākas izplatīšanās iespējas
6.	Govju, aitu, kazu vai cūku sugas dzīvnieku plaušas	atdala traheju, galvenos bronhus, videnes un bronhu limfmezglus	izvairās no slimības tālākas izplatīšanās iespējas
7.	Citi govju, aitu, kazu vai cūku sugas dzīvnieku blakusprodukti	atdala kaulus vai skrimšļus, pilnībā izņem limfmezglus, saistaudus, taukus un gļotādu	izvairās no slimības tālākas izplatīšanās iespējas
8.	Govju, aitu, kazu vai cūku sugas dzīvnieku liemeņi	nogatavina temperatūrā, kas augstāka par 2 °C, ne mazāk kā 24 stundas liemeņu nogatavināšanas laikā pH līmenis <i>m.longissimus dorsi</i> vidū ir mazāks par 6,00	izvairās no slimības tālākas izplatīšanās iespējas

Zemkopības ministra vietā –
vides ministrs

R.Vējonis